

MINIRESCU, L.P. 605 bis

BIBLIOTECA FACULTĂȚII
de
Limba și literatura română

Cota I 1416

Inventar Acad.

144

LITERATURĂ 4 P.

ȘI OBICEIURI POPORANE

DIN

COMUNA RÎPA-DE-JOS, COMITATUL MUREȘ-TURDA
(TRANSILVANIA)

PUBLICATE DE

SIMEON C. MÂNDRESCU

Absolvent al Școlii Normale Superioare din București.

56
605

109

BUCUREȘTI

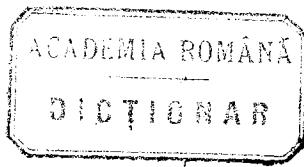
—
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE, F. GÖBL FII

12, Pasagiul Român, 12

1892

100

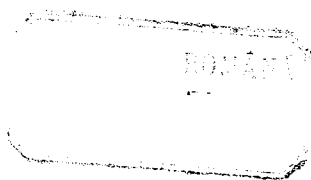
•

Domnului
Alexandru I. Odobescu
Directorul Școlii Normale Superioare din București
In semn de stimă și recunoștință.

•
•
•

•

PREFAȚA

Vara trecută, petrecând câte-va săptămâni în comuna Rîpa-de-jos, comitatul Mureș-Turda, mă hotărîiū a nu scāpa ocasiunea de a prinde din popor cāte-va rēsunate sufletești, unele durerōse, altele vesele, ce mi se pāreaū acum cu atāt mai dulci, cu cāt de mult nu le mai auđisem.

Nu e nici o ocupațiune, pe care țēranul nostru sā nu o facā plācutā prin doīnele sau chiuiturile, prin cāntecele, poveștile sau cimiliturile sale. Pentru ca sā 'nțelegi o micā, dar prea frumoasă parte din viața poporului român, n'ai avea de cāt ca într'o sērā sā asistī la întōrcerea acasā a sātenilor de la munca cāmpului.

Abia s'a pierdut echoul unei chiuituri a unui grup de copii, ce'și mână acasā vitele sātule, cānd ne rāpește sunetul dulce de fluer ¹⁾, cu care

---

¹⁾ cavalul se numește 'n Ardeal fluer. Iar fluerului îi zic triște.

ciobanul își conduce turma spre a o adormi 'n lăgănul de flori, ce natura cu abundență le-a sămănat pe câmpiile noastre.

Dintr'altă parte un chor de fete amestecă blândețele lor voci cu rîsetele expresive a unei cete de flăcăi, cari vor să pescuiescă 'n apa tulbure a serii. Și nu arare-orî se 'ntâmplă, ca una dintre fetele mai îndrăznețe și mai cu spirit să adreseze 'n poezie vorbe mușcătore la adresa unuia dintre flăcăi, criticându-i amanta, sau pe el însuși. Flăcăii la rîndul lor nu rămân nici ei mai pre jos.

Dar să lăsăm câmpul cu florile, să intrăm în cășcióra modestă a unui țeran.

La stativele aședate de o parte țese stăpîna casei, iar alături de ea fetița'i de 15 ani, ocupată și ea cu torsul său cusutul, însoțită de mamă-sa cântă o doină sau hore, ce ar fi 'n stare să 'nduioșeze chiar ș-o inimă de piatră. Când mama voiește să dea maxime de vieță copilei sale, o face acésta cântând, lasă ca o parte din morală să fie ghicită de deștepta sa copilă, pentru care privirea sa este sau mângăere sau dojană.

De e vesel, de e trist, poporul cântă; în cântec își găsește mângăierea, în cântec își exprimă bucuria. Cîntecele-l însoțesc pretutindenî, la lucru, la petreceri, ba chiar și la necazuri. Durerea și-o alină prin doină, tovarășul său nedespărțit, căci:

Mi-o făcut maica gura,

De cum-va m'oîu străina

Să mă stîmpăr cu dînsa;
De-oîu cădea'n v'o casă grea,
Să-mi stîmpăr irma cu ea;
De-oîu cădea în v'un loc rău,
Să'mi stîmpăr sufletu meu.

Dar sunt și multe obiceiuri legate de viața omului incult, el nu se poate opri de a le observa: căci alt-minteri viața nu i s'ar scurge 'n regulă. Crede Românul în multe din cele ce i le spun ómenii 'n-vętați, dar totuși el ține la „*cum s'a pomenit*“. Nu-l întrebă de ce face așa și nu altfel, căci numai «*asa nă-am pomenit*» îi va fi răspunsul.

Apoi mai crede și'n cele ce'i spune popa, căci de ! popa e omul lui Dumnezeu, dar asta nu-l împedică de a formula idea : „când juca *sfînta* turcă (brezaia) mai frumos, aduce *dracu* pe popa cu crucea“.

Dar a descrie tóte acestea, condeiful meu încă sficios, nici poate, nici se încercă, căci palidă ar fi icóna, ce ar putea să o dea el despre viața intelectuală și morală a poporului, în raport cu vioiciunea ei naturală.

Cine va avea ochi de vędut, va vedea poporul așa cum ni se presentă în producțiunile sale, nu-l va rădica nici în slava cerului, nici îl va desconsidera ca ceva netrebnic. Apoi dacă ar fi să comparăm clasa așa ȓisă cultă cu cea incultă, cãți incapabili sînt printre cei cu carte, și cãte capete gânditoare și poete, cãte inimi nobile sînt printre

ceialaltă, având unica vină de a se fi născut din părinți săraci !

Scopul meu este de a da la ivelă rînd pe rînd tot produsul intelectual, ce se pôte constata în comuna Ripa-de-jos, locul meu natal, fie acest produs propriu local sau importat

A publica aceste produse întocmai cum se pronunță. ar însemna a face aprópe imposibilă citirea lor, și dacã mi se va cere o dovadă despre acésta, cititorul n'are de cât să caute la sfirșit în *Apendice* și să vadă, unde aș fi ajuns cu un astfel de metod. Să fie însă sigur orî cine că alt ceva n'am schimbat nemica, chiar și pronunția am păstrat-o acolo, unde nu s'a produs prin acésta o dificultate în înțeles. Cât pentru interesul lingvistic pe tērēm fonetic, modelul de pronunție dat la sfirșitul acestei colecțiuni, va suplini ceea ce ar trebui să se găsească în întréga colecție.

Dar încă ceva.

Cetitorul, orî de ce vrîstă și orî de ce sex ar fi nu va scãpa din vedere, că poporul ni se pŕesentă așa cum este, și nu mascat, decî nu'l va condamna când va găsi la el posesióre ca următórea :

Copilița, bate-o Doamne
Cum se culcă 'n loc adórme;
Copilașu lingă ea
Face cu dînsa ce vrea.

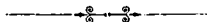
saú : Cátu'i moșu de bătrîn

Tot ar mînca mēr din sîn.

Chiar dacã am vrea să numim acest mod de

concepție realism, va trebui să recunoscem, că e un realism moderat, sau în tot cazul destul de delicat exprimat.

La sfârșit sînt explicate provincialismele sau cuvintele mai rari din colecția de față.

I

DOÏNE saũ HORÏ.

Frunză verde și una,
Cine-o zîs dăinu, dăina,
Arsă î-o fost inima
Ca și a mea sëraca;
Cine-o zîs dăinu di'ntîe
Arsă î-o fost ca și mie.

* *

Mî-o făcut maîca gura,
De cumva m'oiŭ strĕina,
Să mĕ stîmpĕr cu dînsa;
De-oiŭ cădea 'n v'o casă grea
Să-mî stîmpĕr irma cu ea;
De-oiŭ cădea în v'on loc rĕŭ
Să-mî stîmpĕr sufletu meŭ.

* *

Cântă, cântă, gură scumpă,
Că badea cu drag te-ascultă.
Gura rîde, că-î nebună,

Inima plînge de sună;
Gura rîde, că-î buiacă,
Inima plînge de 'nnécă.
Inimă supărăciósă,
Ce ți-aș da să lii voiósă?
De mî-ai da bunu lumii,
Io voiósă n'am de-a fi,
Că-s aprópe de nēcaz
Ca năframa de obraz,
Că-s aprópe de mult rěu
Ca obrazu de chindeu,
Și-ș aprópe de urît
Ca picioru de pămînt.

∴

Cântă-și puîu cuculuî
In vîrvuțu munteluî :
D'ășa cântă de cu jele,
De frunza din codru mere,
D'ășa cântă de frumos,
De pică frunza pe jos.

∴

Sus la vîrvu nucuî
Cântă puîu cuculuî;
Mai în jos în crângurele
Cântă două păsărele ;
Mai în jos cătră tulpină
Cânt'o păsărea străimă.
Așa cântă de cu milă:

Frunza, iarba pică 'n tină ;
Aşa cântă de frumos:
Frunza, iarba pică jos.
Ş-aşa cântă de cu jele:
Stă Dunărea 'n loc nu mere.

..

Cântă cucu de trei zile
Pi de-asupra de pădure
Şi n'are unde se pune.
Da s'o pus pe-on ciung uscat
Şi cântă de-a meu bănat,
Şi s'o pus pe-o rămurea
Şi cântă de jelea mea.

..

Cucule, pênă galbină,
Io mă culc, tu mă légână ;
Da mă légână frumos,
Să nu cad din légân jos,
Că io aşa-s învăţat
Să mă culc tot legănat.

..

Piste Mureş este-on tău
Ard dóue lumini de său,
Zíua plóuă, nóptea ninge,
Nu le póte nime stinge,
Făr inima mea, când plânge.

..

Cine nu-î mâncat de rele,
La ce foc cântă de jele,
C'a lui hóre nu-î mai mere!
Să mă lesă să cânt eú,
Că io-s mâncat de mult răú
Şi de jele tot mereú.

..

Păsăruică cu cunună,
Nu cânta nóptea pe lună,
C'a mea inimă nu-î bună ;
Că-î legată cu curele,
Mâncată de multe rele,
Ca iarba de pîetricele ;
Mâncată de mulţi păgâni,
Ca iarba de boi bătrâni ;
Şi-î mâncată de mulţi răi,
Ca iarba de bicăşei ;
Şi-î mâncată de duşmanî,
Ca iarba de holovanî.

..

De-ar fi dat de Dumnezeú,
Să fi ars légănul meú,
In care m'am legănat eú,
Să nu se legine nime,
Să tragă réle ca mine.

Săracă inima mea,
Mult înnătă 'n voie rea
Ca șopîrla 'n ȋarbă grea.
Sărac suflețelu meu,
Mult înnătă 'n sânge reu
Ca șerpele în dudău.

∴

Săracu binele meu,
Cum s'o 'nnecat într'on tău!
Tău o fost cam afund,
Nu mai am bine mai mult.

∴

Sărac bine di demult,
Mult me mir, ce te-am făcut,
Că în tîrg nu te-am vîndut,
In crișmă nu te-am beut.
Doară de te-am sămēnat
Holdiță de griu curat,
Și holda-o-am sēcerat,
Și griu l-am pus în carē,
Ș-a meu bine-o ars cu pară.
Și griu l-am pus în stog.
Ș-a meu bine-o ars cu foc.

∴

Focu te ardă de lume,
Dacă nu mi-ai putut spune
La ce masă mi-î mai pune!

La masă de lemn de brad.
Să trăesc tot cu bănat;
La masă de lemn de tei,
Supărată-s până peiū;
La masă de lemn de rug,
Să nu am bine mai mult.

∴

Al meu dor ş-al meu bănat
Pare că l-am sămănat
Pin grădină p'ingă gard;
Al meu dor ş-al meu urît
Pare că l-am răsădit
Pin grădină p'ingă rît.

∴

Trage mândră şi ghiceşte,
De ce codru 'ngălbineşte,
Voinic tînăr bătrîneşte.
De urît, mîncă-l-ar para,
Io m'am gălbenit ca ciara,
De urît, mîncă-l-ar focu,
Io m'am gălbenit ca socu.

*
∴

Pînă-î omu tinerel
Nu mai şti doru de el;
Dacă omu 'nbătrîneşte
Doru şi jelea-l găseşte.

*
∴

Arđă-te focu năcaz
De tîner copil te-am tras;
Să te tragă ori și cine
De tîner copil ca mine.
Nu te-am tras ca un copil,
Ci te-am tras ca un bătrîn.

∴

Cine m'o dat dorului
Zică 'n frunza bobului
In feréstra boldului;
Fie-î trupu cât un paiŭ,
Sufletu să-î mérgă în raŭ.
Apoi cine m'o dat jélii
Zică 'n frunza cetiniŭ
In ferésta temniŭi;
Fie-î trupu cât un brad,
Sufletu să-î mérgă 'n iad.

∴

Omu, care-î supărat,
Se cunóște pe călcat;
Omu, care-î năcăjit,
Se cunóște pe pășit:
Că îi pașu mărunŭel
Și năcazu-î după el.

∴

Pasăre, galbenă'n cioc,
Rău mî-ai căntat de noroc!

De ț-ar pica ciocul tău,
Pe cum mi-ai cântat de rău.
Că toată viața mea,
Mi-ai cântat să-mi fie rea;
Și toate zilele mele,
Mi-ai cântat să-mi fie rele.
De te-ar bate D-zeu,
Când ți cloci 'n cuibul tău.
Când vei vrea pui să-ți scoți,
Să ți-î mănca corbii toți.
De-ași ști ce pasere ești,
Nu te-ași lăsa să trecști:
Pin pene te-ași săgeta
Și la vulturii te-ași țipa.
Știu, că nu ești prepeliță,
Nici mierlă, nici porumbiță.
Ci-o pasere ticălosă
Și o pupăză scârbosă.

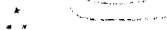
..

Supărata mea inimă,
Nu ved lumea, fără tot tină:
Supărata mea vieță,
Nu ved sora fără tot ceta.
Ie-te ceta, negura,
Di pe par, di pe nuca,
Di pe inimuța mea !

..

Vai de mine mult dor duc,

Cólea séra când mă cule:
Diminéța când mă scol
Cu trupșorul plin de dor,
Plin de dor și de marghiol.

Du-te dor cu dorurile
La Țiganî cu corturile,
Că Țiganî umblă mult
Și te-or cheltui curînd.
Țiganî umblă pe sate
Și te-or vinde pe bucate.

Du-te dor, pîna ce-î nor.
Că dacă s'o 'nsérina,
Mai departe te-oîu mâna.

Duce-m'aș și nu știu drumu.
Da m'a 'nvěța urítulu,
Da urítu și cu doru,
C'ala 'mbătrînește omu.
Arđă-l focu de urít,
Rea ból'o fost pe pămînt
Bólă fără cređemînt.
Arđă-te focu cãrtelã
Bólă fără socotelã.

Săraci ochișorii mei.
Multă lume vėd cu ei.

Dar nu sînt ómenî de-ai mei
Făr tot negri stréineî.

∴

Focu te ardă stréin
De ți-ași face apa vin,
Nu-ți mai fac voia deplin;
De ți-ași face apa bere,
Nu-ți mai fac pe-a ta plăcere.

∴

Fie pita cât de-amară,
Tot mai bună 'ntr'a mea țară;
Fie pita cât de rea,
Tot mai bună 'n țara mea.

∴

Fie pita cât de bună,
Dacă-s în țară stréină,
Nu mai mere la inimă.
Săracă stréinătate,
Mî-ai fost soră, mî-ai fost frate
Și-mî vei fi pînă la mórte!

∴

Auđit-am, auđit,
Auđit-am din bătrîni,
Că-î reű dómne la stréini.
Da ío dómne n'am cređut

Pină m'am dus ș-am vădut:
Străinii s'o pus la cină,
Io li-s feșnic și lumină;
Dacă gată de cinat,
Io am blide de spelat
Și paturî de scuturat
Și copii de legănat.
Pare-î bine la străin,
Când mă vede, că suspin,
Că-î rămâne blidu plin.

∴

Străină-s dómne, străină:
Ca ș-o flóre 'ntr'o grădină;
Neplivită, ne 'ngrădită,
De nime nestăpănită.
N'are frați să o 'ngrădescă
Nici surori să o plivéscă.

∴

Jelui-m-aș și n'am cui,
Jelui-m-aș codrului.
D'a vini primăvara
Ș-or răsări pepinii
Și m-oîŭ jelui la ei
Ca la frățiorî mei;
Ș-or răsări floricele
Și m'oîŭ jelui la ele
Ca la surorile mele.

Fă-mă dómne, ce m-îi face:
Fă-mă pasere de-argint,
Să zbor la maica 'n pămînt.
Maicii să mă jeluiesc.
Cu străini cum trăiesc:
Iaú cuţitu să-mi taú pită,
Lacrămile jos îmi pică:
Merg la vatră s'o prăjesc,
De lacrimi de-abea-o zăresc:
Merg la cofă să mi-o'mmoú.
Lacrămile merg povoú.

∴

Aşa-s dómne, de străină.
Trec prin apă nu mă mánă:
Aşa-s dómne de săracă.
Trec prin apă nu mă 'nnecă.

∴

M'o făcut maica făcut
Pe rëzoru inului,
Pe sama străinului:
Pe rëzoru iazului.
Pe sama necazului.

∴

Taci, taci, taci inima mea.
Trandafir frumos,
Nu-ţi mai face voie rea.
Trandafir frumos,
Că nu-i trăi cât lumea,
Trandafir frumos, ¹⁾

---

1) Se repetă la fie care vers.

Că-î trăi o zi saŭ două
Şi ti-î topi ca ş-o rouă.
Mult mă 'ntrebă inima,
Bine mi-î mie saŭ ba.
Io zic zău, că nu mi-î rău.
Lacrămile-mi curg părău.
Io de lacrămă nu bag samă.
Că le şterg cu iaş, năframă,
Dar mi-î milă de obraz,
Că rămîne fript şi ars.
Şi când aud zicând mamă,
Inima mi se destramă,
Să rupe ca o năframă:
Şi când aud zicând tată,
Inima mi se desparte:
Şi când aud zicând frate,
Inima 'n mine se zbate.

∴

Creşteţi floră cât gardurile
Şi 'nfundaţi pîrlazurile;
Creşteţi floră şi înfloriţi,
Că mie nu-mi trebuiţi.
Dragile mele surori,
Pliviţi-mă ş'a mele floră;
Le pliviţi şi le udaţi,
Dac'or creşte, le purtaţi.

∴

Trandafir verde 'n cărare,

Răsădit de fată mare,
S'o trudit și l'o 'ngrădit,
Să fie de sărbători
La fete și la ficiori.

∴

Bate vîntu pintre brați,
Vine-mî doru di la frați,
Bate vîntu pintre flori,
Vine-mî dor di la surori.
Bate vîntu, uscă calea,
Vine-mî doru din Italia;
Bate vîntu uscă tina,
Vine-mî dor din Bucovina.

∴

Maică la inima mea
Este-on ghem de voie rea:
Cătu-î lumea nu se ia.
De se ia când-va v'odată,
Inima-î tot supărată.

∴

Așa-mî vine câte-o dată,
Să mă suî în munți cu piatră
Ș'acolo să mor îndată;
Așa-mî vine une ori,
Să mă suî 'n munți cu flori
Ș'acolo 'ndată să mor.

Maică, măicuța mea,
Io mă duc în țeri străine,
Unde nu cunosc pe nime
Numai frunza și iarba,
Că-i peste totă lumea,
Numai iarba și pământu
Și mă mănăcă destul gându.

∴

Mulduviță, apă lină,
Treci-mă 'n țară străină.
Mulduviță apă rece,
Desculța-m'oiu și te-oiu trece,
Cu irmuța ruptă 'n zece;
Desculța-moiu d'un picior,
Dór' te-oiu trece mai ușor
Cu irma plină de dor;
Desculța-moiu de-amêndouă,
Dór' te-oiu trece ca ș'o rouă
Cu irmuța ruptă 'n două.

∴

Cine n'are noroc n'are
De cum naște până móre,
Nici io noroc n'am avut
De când maica m'o făcut.

∴

Nu știu maică locu-i rău,
Orî noroc n'am avut eu.

Câte polobóce 'n lume,
Tóte aũ norocuri bune,
Numai ȳo, flóre de soc,
N'am avut nici un noroc.
Să fiũ cu maĩca 'ntr'un loc.
N'avuĩ parte, nici tienelã,
Să fiũ cu maĩca 'ntr'o țarã.

∴

De-ar fi drumu ca palma.
Duce-m'ași pîn' la maĩca;
Da drumu-ĩ cu rãdãcinĩ,
Nu pocĩũ mere de strẽini,
Și drumu-ĩ cu bolovanĩ,
Nu pocĩũ mere de dușmanĩ,
Și drumu-ĩ cu pĩctricele.
Nu pocĩũ mere de cãțele

∴

Pãdurice dėsã ești,
Mãicuțã departe ești.
Pãdurice te-oũ tãia,
Dórã maicã te-oũ videa.
De s'ar face delu rĩt,
Sã vëd de unde-am vinit.
Vom face secure nouã
Ș-om tãia deluțu'n douë
Și ne-om vedea amãndouë.

Spusu-ți-am măicuță, spus,
Să-ți pui măr dulce 'n grădină,
Să mă dai să-ți fiu vecină.
Maică nu m'ai ascultat,
Orî cine-va te-o 'nvățat,
Să pui tu măr pădureț
Să mă dai să nu mă veđi:
Orî măicuță te-ai temut,
C'oîu vini după 'mprumut
Și nu ți l'oîu da mai mult.
La alții de-ași fi lucrat
Și 'napoi ți l' ași fi dat.
Ș-ai ținut, maică, ținut,
Ai ținut zile 'nvîrstate
Și m'ai dat în sat departe,
De viú cu desagiú 'n spate
Și cu cizmele stricate,
Și cu irma jumătate.

∴

Spusu-ț'am măicuță bine
Să ții zile pentru mine
Să mă dai în sat cu tine.
D'ai ținut zile 'nvrîstate
Și m'ai dat în sat departe,
De vin cu desagiú 'n spate
Și cu cizmele stricate.

∴

Haída maică, de mă veđi,

Până-s holdițele verđi,
Că dacă s'or gălbini
Veї vini, nu mi-ї găsi.
Cu turtiți, cu mere dulci,
La ce maică mai aduci?
La ce maică mă desmerđi
Cu turtiți cu mere verđi,
Că de azi, mâne mă pierđi.

* *

De-aș avea mamă și tată,
Aș trăi ca banu 'n ladă.
Da io n'am de cât măicuța
Și trăesc ca cucu 'n frunză.
Nice cucu n'are casă,
Nici mândra țară alésă.

* *

Duce-m'aș și n'aș veni
Să văđ cine m'a dori.
Da dori-m-a măicuța,
Că ı-am rupt inimuța;
Da dori-m-a tătuțu,
Că ı-am rupt sufletuțu;
Da dori-m-or fetile,
Că le port inelile.

* *

Tot am zıs: mă duc, mă duc,
Măicuța nu m-o cređut.

Amu măicuța mă crede
Io mă duc, nu mă mai vede.
Nu-mi pare rău, că mă duc,
Ci-mi pare rău după plug,
După plug și după fiere,
După caru cu tiere,
După mândruțile mele.

*.

Părăuț cu apă rece
Pi la ușa maicii trece.
Iesă maica să se spele
Vede că-s lacrimi de-a mele
Și nu se poate de jele.
Ea să șterge pe chindeu,
Lacrămile-î curg părău.
Spală-te maică cu ele,
Că de când m'am măritat,
Multe lacrimi am vărsat,
De-ai face fântână 'n sat:
Fântână cu trei izvoare,
Cine-o bea din ea să móră.
Da de-a bea v'on ném de-al meu,
Să-l ferescă Dumnezeu;
Da de-a bea altul din sat,
Móră necuminecat.

*.

Nu bate, dómne, lumea,
Pin'oiu fi eu pe aicea,

Da dacă m'oiŭ duce eŭ,
Bate-o dómne cât de răŭ.
Nici atuncî n'o bate răŭ
C'a mai fi v'on ném de-al meŭ.
Nu bate, dómne, pe nime.
Dacă m'ai bătut pe mine;
Nu bate nici ném de-al meŭ.
M'ai bătut pe mine răŭ.

∴

Spune-mi maic' adevărat,
Cu ce apă m'ai scăldat?
Cu apă, maică, din iaz,
Să trăesc tot cu necaz.
Cu apă de Joi sara,
Să 'ncunjur lumea, țara,
Să trăesc cu jelea ta.
Și cu apă din părëŭ,
Să trăiesc maică cu greŭ
Și să trag maică la răŭ.
Maică, măiculuța mea,
De cât m'ai făcut o fată,
Mai hinc-o stâncă de piatră
Intr'o margine de baltă :
Câți drumari pe drum ori trece,
Toți să beie apă rece;
Pe piatră să hodinască,
Măicuții să-i mulțămiască.
Apa mare-ar fi vinit,
Pe mine m'ar fi mișit,

N'aş mai trăi cu urit;
Apa mare ar fi 'nturnat,
Pe mine m'ar fi mînat,
N'aş mai trăi cu bănat.

∴

Păsărică din alac,
Nu mă blăstema să zac,
Că m'o blăstemat maica:
De-oîu muri, să mor în foc,
De-oîu trăi, să n'am noroc;
De-oîu muri, să mor în pară,
De-oîu trăi, să n'am tienclă.
Rău m'o blăstemat maica:
Ca de luni dimineaţa
Pînă Sîmbătă sara
Tot pe brazda altora.
Şi m'o blăstemat maica:
Să n'am cină cu lumină,
Nice prînz cu voie bună
Nici amiaz fără necaz,
Fără lacrimi pe obraz.

∴

Arđă-l focu cuc de luncă,
Mie mî-o cîntat de ducă
Şi maicii de jele multă.
Arđă-l focu cuc de şes,
Mie mî-o cîntat de mers
Şi maicii de dor ales.

Ardă-l focu cuc de vale,
Mie mî-o cîntat de cale
Și maicăi de jele mare.

∴

De unde cătana plécă,
Rămîne casa săracă;
De unde cătana mere,
Rămîne casa cu jele;
Rămîne plugu 'n ocol
Și casa plină de dor;
Rămîne caru 'ncărcat,
Casa plină de bănat;
Rămîne plugu 'n grădină
Și casa plină de milă.

∴

Cine m'o luat cătană,
N'are-a ce-și mai da pomana;
Că pomana și-o dat,
Cînd cătană m'o luat;
Și pomana și-o pus,
Cînd pe mine el m'o dus.

∴

Rěu mě dore maică 'n spate
De pușcă și de hozate;
Rěu mě doare maică 'n șele
De pușcă și de oșele.

Rău mă dore maică 'n pîept
De pușcă și de baînet.

..

Cântă cucu 'n vîrv de șură,
Merg voinicii la măsură.
Cântă cucu 'n vîrv de paie,
Merg voinicii la bătaie.
Cântă cucu Vinerea
Trec voinicii Dunărea.
Oî, săracii voinicii,
Cum să duc ca fluturii
Pe marginea Dunării
Negri ca călugării,
Blăstēmîndu-și părinții.
Di ce i-o făcut pe îi.
Nu-s negri de felii lor,
Că-s de frica Nemților ;
Nu-s negri de nespelați,
Că-s negri de supcrați.

..

Arđă-te focu birău,
Mult ai stat de capul meū,
Să-mi puî pēnă și ciacău,
Pune-ai la ficioru tēu !
Când ț-o fi ție mai drag,
Să-l jore Nēmțu sub stēg ;
Când ț-o fi ție mai dulce,
Să-l jore Nēmțu pe cruce.

Impărate Pavele,
Unde mîi cătanele?
Nu le mîna așa tare,
Că s'or trînti la picioare,
Că-s cătane tinerele
Și le cad armele grele.

∴

Impărate, împărate,
Nu mă 'nstrăina departe,
Că n'am soră, să mă cate,
Maica-î slabă, nu mă poate.

∴

Io mă duc maică cătană,
Tu rêmîi de-mî spală haîne,
Spală maică, ce-î spăla,
Spală maică năframa.
Da mî-o spală 'n lăcrămele,
Și mî-o uscă 'n gîndurele,
Și mî-o trimite pe stele.
Acolo oîu fi 'ngropat,
Unde-o sta steagu plecat.
Acolo de nu oîu fi,
Da mă cată, maică, cată
In compania di'nainte,
Că-s cătanile cu minte.
Acolo de nu oîu fi,
Da mă cată, maică, cată
In compania din mijloc,

Că-s cătane tinerele
De trece plumbu prin ele
Ca pintr'o turmă de mîele.
Acolo de nu oîu fi,
Da mă cată, maică, cată
In compania dinapoîu,
Că-s cătane de războîu.

∴

Frunză verde lasă, lasă,
In anu şas-zeci-şi-şasŭ
Mulţi voinicî sângele-ş varsă
Pintru tot nĕmu de-acasă.
Cînd bătaia s'o început,
Nice apă n'am avut,
Nici lingură de beut.
Cînd o fost la mîez-de-nŭpte,
Vine trupa, nu mai pŭte ;
Cînd de zîuă sĕ crepa,
Cu furgatul rĕsuna,
Cătanele sĕ 'nşiraŭ
Şi de foc sĕ d'apucaŭ.
Şi de foc cu puştile
Umbla plumbi ca muştile.
Cînd era în prînzul mare,
Vine-on ginerar călare
C'o companie de cătane.
Fŭrte frumos s'o rugat :
Ginărare, ginărare,
Lasă-ne să rĕtălim,
Că de nu, noi toţi pĕrim.

Rătălit-am rătălit,
Pe-on șes mândru și frumos,
Și ne-am pus cu toții jos.
Și de-acolo ne-am luat
P'ingă satul cel Simvol,
Nu mai pociu mere de dor,
De doru părinților,
de bănatu fraților,
De jelea măicuților.
Bună părinți, nu mă doriți,
Că io de astă-zî sînt mort ;
In ziua de Simziene
Am murit cu mare jele.
In loc de lumină de sǎu,
Nice om din satu meu.
In loc de a trage clopotile,
Da Némțu cu tunurile;
In loc de pînză pe-obraz,
Numa mórte cu nǎcaz.
In loc de popă la mormînt,
Corbii croncăneaŭ în vînt.

∴

Arđă-te focu de Némț,
De tînăr m-ai pus la lanț;
De tînăr, făr' de mustéță,
Mî-ai țipat pușcuța 'n braț:
Na băiete, și te 'nvață !

O săracile răgute,
Cum o suit piste munte
Vre două-spre-zece sute.
Când or vini înapoi,
N'or vini numa vo doi.

∴

O săraca cătana,
Cînd îi vine porunca,
Cum descultă opinca
Și încalță păpucu
Și ia drumu de-a-lungu.

∴

De-ar da Dumnezeu un foc,
Să ardă Sibiu tot,
Să rămîe numai pariș,
Să se bată ginerarii,
Ginerarii și mașorii,
Cari aș cătunit feciorii.

∴

Impărate, nu ți-î greu,
Când vești sânge pe ciacău,
Vărsat din sufletu meu ?
Impărate nu ți-î jele,
Când vești sânge pe curele,
Vărsat din ósele mele ?

Pi din jos de Sighișóra
Trage o cătană să móră;
Da trage cu mult nēcaz,
N'are pânză pe obraz,
Nice scândurî de sălaș,
Nice lumină de ciară,
Nici ómenî dintr'a lui țară;
Nice lumină de seű
Nici ómenî din satu seű.

∴

Impărate unguresc,
Vrut-am să te suduiesc:
C'o mai fost alți împărați,
Da n'o cătunit doi frați.

∴

Cine n'are nici-on dor
Trăește 'n lume ușor
Io am două doruréle
Unu a meű ș'a mândrii mele
Și-mî petrec lumea cu jele.

∴

Cine n'are drăguț drag,
Cātu-î lumea-î tot bitég.
Io mă ștű singur pe mine,
Cātu-î lumea nu mi-e bine;
Io mă vęd singur mereű,
Cātu-î lumea mi-î tot rěű.

Plânge inimuța 'n mine
Ca copilu de trei zile.
Copilu plânge și 'ncătă.
Inima mea nicî o dată.

∴

Bădiță, de jelea ta
Mă topesc ca cânepa;
Bădiță de doru tîu
Mă topesc ca inu 'n tău.

∴

Bădiță, de doru tîu
Tare-mî pică pîrul meû;
Nu-șt' cu ce l'aș pîeptîna,
Dîră el n'o măi pîca.
Cu pînă din Cușma ta,
C'atuncea nu mî-o pîca.

∴

Bade, struțișor de rîuă,
Tu mî-ai rupt inima 'n dîuă.
Tu mî-ai rupt-o, tu mî-o légă,
C'on fir de mătasă négră.

∴

Ochișorî negri, cerniți,
Luați samă ce iubiți,
Să nu v'aflați celuiți.

Ochișorii negri rotați,
Luați samă ce luați,
Să nu v'allați înșelați.
Las să plângă ochii mei,
Dacă n'am vădut cu ei !
Plângeți ochi și lăcrămați,
Că voi sînteți vinovați,
Bine samă nu luați
Și vă aflați înșelați.

∴

Bade, doru tîu ș-al meu,
Io l'ași face-on loc mercu,
Și frumos l'ași sămăna,
Și cu drag l'ași secera
Și l'aș face stog în prag
Și l'aș îmblăti cu drag
Și l'aș cernu prin sprincene
Și l'aș da inimii mele,
Doar î-o trece din durere.

∴

— Cucule de unde vii ?
— Di la Cluj, di la Sibiu.
— Da de mândra ce mai ști ?
— Știu bine că-î sîntătosă,
Șede pe prizmă și cósă.
Nu știu cósă ori descósă,
Că face fântână 'n casă.

∴

Nu-mi lega, maică, lumea

Cu cine nu mi-î voia,
Ci mî-o légă, maică, légă
C'on fir de mătasă négră,
Cu cine mi-î lumea dragă;
C'on fir de mătasă verde,
Şi cu cine mi se şede.

..

Săracî lacrămile mele,
Mult se varsă cu durere,
Mult se varsă pintr'on puîu,
Numile nu i le spuîu.
Numile de i le-aş spune,
Duşmanîi capu î-ar pune.

..

Mare-î dealu Bistriîi,
Maî mare-î doru badiî.
Dealu Bistriîi l-oîu trece,
Doru badiî m'a petrece.
Cât îi Bistriţa de mare,
Num'o căărăuşă are,
Ş'îi prundită cu năsip,
Nu pociu mere de urît.
Merg surorile la fraîi,
Nevestile la bărbaîi;
Merg maîcile la fiuîi
Şi fetile la drăguîi.

Săracile dragostile
Piscuesc ca păsările
Pi su tóte gardurile.
Trec pin tina, nu se întină;
Trec pin apă, nu se 'nécă.
Urítu, lua-l-ar dracu,
El trece pin valea sa că,
Strigă vai, că el se 'nécă.

∴

Dragostile când îs dragi?
Cólea vara când sînt fragi.
Dragostile când îs bune?
Cólea vara când sînt prune.

∴

Dragostile tinerele
Nu se fac din floricele,
Ci din buze subțirele,
Din degite cu inele
Și din grumazî cu mărgele.

∴

Gura mea din ce-î făcută?
Din vin roșu și din turtă :
Cine-î frumos o sărută
Cel urít numa să uită.

∴

Dragostile femeești
Nu-s făcute cum gândești,
C'alea-s cu valuri drăcești.
Te bagă 'n bôle cănești.

∴

Dragostea cea femeescă
Te uscă, te face iască;
Te bagă 'n bôlă cânescă.

∴

Frunză verde și una,
Rea bucată-î dragostea;
Cinc-apuc'a-o 'nvêta,
N'are chip de-a-o lăsa,
Nici minte de-a-o purta.

∴

Dragostea de fată mare,
Ca fasolea din căldare,
De ce-o fierbî, de ce-î maî tare;
Dragostea de copiliță
Ca mîerea din stupiniță,
Adunată de-albinițe.

∴

Cum nu-î doru mare căne,
Piste multe délurî vine,
Nicăirea nu s'alină,

Pînă la a mea inimă;
Nicăirea nu s'aşedă,
Pînă la a mele braţe.

∴

Mândră, doru di la tine
Piste multe délurî vine,
Nicăirea nu s'alină,
Pînă la a mea inimă;
Nicăirea nu s'aşedă
Pînă la a mele braţe.

∴

Cum nu-î doru mare dor,
Ca să bagă 'n trup de om.
Nice anu nu-î deplin,
Când esă doru răcnind
Şi cu mîni şi cu picióre
Şi cu gură grăitóre.
La gură ca ómenî.
Suge ţiţă, dragu mamî!

∴

Doru meŭ pi unde mere,
Nu-î pasere să-l înşele ;
Doru meŭ pi unde-alérgă,
Nu-î pasere să-l întrécă,
Făr' cătană 'mpărătéscă.

Aşa zice-on bădişor,
Că de dor ómenii mor.
Minte badea ca un câne,
Că de dor nu móre nime,
Că móre, că n'are zile.

∴

Frunză verde, mărulc,
Ie-mă 'n braţe dorule
Şi mă treci délurile.
Ia samă, să nu mă 'nneacă
Că n'ai bani să mă plăteşti.
Şi mă treci un deal ascuns,
N'a şti nime un(d)' m'am dus,
Făr' or da de min', că nu-s.

∴

Lungu-î drumu Clujuluî,
Da-î mai lung al doruluî.
Drumu Clujuluî se gată,
A doruluî nici-odată.

∴

Pîn' eram de nu iubeam,
Mă culcam, mă hodineam.
Dar acum de când iubesc,
Mă culc, nu mă hodinesc,
Pîn' cu badea mă 'ntálnesc,
Două vorbe să vorbesc
Ş-apoi să mă despărţesc.

Cine n'are dor pe vale,
Nu sti luna când răsare,
Nici nóptea câtu-î de mare.
Cine n'are dor pe luncă,
Nu şti luna când se culcă,
Nici nóptea câtu-î de lungă.

∴

Ce-î mai frumos, dómne, 'n lume?
Cărăruşă pin pădure,
Că-î prundită cu alune,
Pi'ng' alunî îs stăjereî,
Pi su tufe băieţei,
Pintre tufe clopoţei.

∴

Pin pădurca rără 'n jos,
Mere badea ăl frumos:
Cu caru de odolean,
Cu boii de măgheran,
Cu butucî de mere dulci,
Cu rotiţe de turtiţe,
Cu jugurî de scânteuţe
Cu restee de botcuţe,

∴

Alunel cu crénga 'n vale,
Drag mi-î badea cu ţiņţale;
Alunel cu alunî multe,
Drag mi-î badea cu oi multe;

Mi-î drag și cu puținele,
Numa fie-a lui ș-a mele.

..

Dragu-mi-î-a strînge în
Pe cóstă la Sarmantin, ¹⁾
S'aud riul vojăind
Și badea boii mânând.
Mână bade, boii bine,
Nu ținea ochii la mine.
Ochii mei îs șelărei
Ș-or trece prin boii tăi;
Ochii mei îs șelari mari,
Trec prin boi ca doi tâlhari,
Ochii mei îs șelari mici,
Trec prin boi ca doi voinicî.

..

Fă-mă dómne, ce mi-î face,
Fă-mă dómne-o porumbiță,
In ziua duminecii,
La ușa bisericii,
Când or eși diecii,
Să-mî aleg unu din ei,
Care-o fi măi frumușel,
Care-o fi tras pin inel.

..

---

¹⁾ Un sat lingă Reghinul săsesc.

Fă-mă dómne, ce mi-î face,
Fă-mă baŕeri de bănuŕi
Şi mă 'nşiră peste munŕi
Inaintea oilor,
In calea ciobanilor,
Ca ciobanii să mă vadă,
Inima 'ntrînşii să ardă.

∴

Fă-mă dómne, ce mi-î face,
Fă-mă viŕa ruguluŕi,
Pe malu părëuluŕi,
C'oŕu creşte şi m'oŕu întinde
Şi toŕi munŕii î-oŕu cuprinde,
Văile cu oile
Şi dealu cu caprile.

∴

Am un drăguŕ de vălén
Cu pénă de măgheran.
Péna vîntu î-o bătea,
Ochiŕi şi gura-î ridea,
Când el la mine vinea.

∴

Văi de mine reu mi-î
Şi lécu departe mi-î:
La o tufă de mărar,
La bădiŕa 'n buzdunar.

De doru Ionului,
Rupsei lemnu domnului
Și l-am pus la revenelă,
Dór's'o 'ntorce Ion iară.

∴

Mult mă mustră tátuțu,
Că mi-î sărac drăguțu.
Las să fie și sărac,
Bine că mi-î mie drag.

∴

De cine mi-î mie dor
E departe depărcior:
Cu oile la izvor.
De cine mi-î mie drag
E departe depărtat
Cu oile 'n dealu lat.
De cine mi-î mie sete
E cu oile 'n făgete.

∴

Tu te duci, bade, sărace:
Io cu doru tēju ce-oîă face ?
Tu mândruță-î face bine.
Că mai sînt voinicî ca mine.
Fie bade câțî frunza,
Dacă nu ești dumniata,
Fie câțî pești într'on tău,
Dacă nu-s pe placu meü !

∴

Păcurar cu lance,
Dă oile 'n cóce,
Că-î iarbă de oi
Și umbră de noi
Și ni-om iubi amîndoi.

∴

Bade de dragostea nóstă
O 'nflorit pometu 'n cóstă;
O 'n florit, da n'a lega,
Pîn ce noi nu ne-om lua.

∴

— Bădiță de-a tēu urît,
M'aș face flóre 'ntr'on rit.
—Fă-te mândră, ce ti-î face,
Că și io mândră m'oiū face,
Un voinic cu eósa 'n spate,
Ș-oiū cosi florile tóte;
Și te-oiū cosi și pe tine
Și te-oiū băga 'n sîn la mine.

∴

Dragu mi-î de cătră sară,
Că badea pe dcl cobóră,
Cu colopu pe-o ureche
Cu inima ruptă 'n zece.

Bade, bădișorule,
De ți-s dragă, bade, dragă,
Vin la maica de mă cere,
Că io după tine-oîu mere.
De nu, bade, lumea-î largă,
Ți-î găsi alta mai dragă.

∴

Măi Ióne, Ionele,
Vin'la maica de mă cere !
De m'a da, de nu m'a da,
I'-oîu mere cu D-ta,
Și-om trece Tîrnăva mică
Și maica n'a ști nimica;
Ș-om trece Tîrnăva mare
Ș-acolo ni-om cununare.
Este-on popă între brađi,
Cunună pe hi scăpați,
Este-on popă între munți
Cunună pe hi pierduți.

∴

Dragu mi-î păharu plin.
Badea tînăr, nu bătrîn.
Dragu mi-î păharu ras,
Badea tînăr, nu rămas.

∴

Pe ulița nóstă-î jar.
Am draguț ca un păhar;

Pe ulița nóstă-î cefă,
Am drăguț fără mustetă,
Mă sărută fără greță.

∴

Când mă uit, bade, la tine,
Ride inimuța'n mine,
Când mă uit la casa vóstă,
Arde pojaru pe cóstă.

∴

Trimesu-ni-o carte nouă
Dintre țeri dintr'amêndouă,
C'or strînge răgute nouă.
Am un drăguț tinerel,
Mi l-or duce și pe el.
Nu-șt' ce-aș face să nu-l ducă.
Da l-aș face-on măr gutiū,
L-aș pune la căpătiiū,
Da mă tem c'a putrezi
Și tot cu drăguț n'oiū fi.
L-oiū face flóre domnescă
Și l-oiū pune 'ntr'o feréstă;
Când a bate vînt din jos,
S'umplă casa de miros.

∴

Cântă turturéua 'n iarbă,
Trece badea nu mă'ntrébă,
Pare că nu î-am fost dragă.

Cântă turturéua 'n rîț,
Trece badea m'o urit,
Pare că nu m'o iubit;
Trece badea p'ingă mine,
Pare că nu ȳ-am prins bine.

∴

Fire-ai, bade, ș-ai trăi,
M'ai învățat a iubi
Ș'amu mă lași a dori !
M'ai învățat sărutată
Ș'amu m'ai lăsat uitată.

∴

Ardă-l focu blăstemat,
M'o iubit și m'o lăsat,
M'o iubit ca pe-o copilă,
M'o lăsat ca pe-o străină;
M'o iubit ca pe-o cucónă,
M'o lăsat ca pe-o vėdană.
Ardă-l focu blăstemat,
M'o iubit și m'o lăsat
Cu trupșoru 'ngreunat,
Cu sufletu la păcat;
Cu brațele'ngreunate,
Cu sufletu la păcate.

∴

Zi, zı, zı, bădiță'n frunză,
Cum zicea-ȳ asėra 'n buze,

Pi din sus de grădinuță.
Nu știu bade, cum ziceai,
Că inima mi-o rumpeai.

∴

Cucuruz, penușă verde,
Bădiță, sprîncene negre;
Negre ți-s sprîncenile,
Frumóse ți-s numile,
Că numile ți-s Ion,
Fața ta-î față de domn,
Și numile ți-s Ilie,
Fața ta-î scrisă 'n hîrtie.

∴

Zi, bade, cu flueru,
Că ți-oî cósă guleru;
Zi, bade, cu trîștia,
Ca ți-oî cósă cămașa,
Ți-oî cós-o și ți-oî trimite-o
Cu caru cu șasă boi
Și cu ochii cu-amîndoi.

∴

Măi bădiță, Gligoraș,
De ți-î trupu drăgălaș,
Ha! la noi să-ți dau sălaș;
De ți-î trupu uricîos,
Ia drumu pe-aicea 'n jos!

Du-te 'ncolo, vino 'n cóce,
Aşađă-te, nu-mă da pace !
Mi-ı urit bade de tine
Da-mă place ce faci cu mine.

∴

Cucuruz, penuşă lungă,
Doru meü bade te-ajungă.
Mi te-ajungă doru meü
In crişmä, la făgădăü,
Unde-o fi locu mai răü,
Sara desculţindu-te,
La cină puindu-te:
Să puı lingura pe blid
Şi tu să te laşi de cină,
Să suspini di la inimă.
Să-ţi aduci bădiţă-aminte,
Că-ı blăstëm de ore unde.
Nu-ı blăstëm di la măicuţă,
Ci-ı blăstëm di la draguţă.

∴

Pintru badea dintr'alt sat
Multe lacrămi am vërsat,
De-aş face fîntină 'n sat,
Fîntină cu trei izvóre,
Cine-o bea din ea să móră.
Da de-a bea v'on ném de-a meü,
Să-l ferescă Dumnezeü ;

Da de-a bea v'on rău de câne,
Să n'ajung'on cias cu bine.

∴

Bade, spiculuț de grîu,
Vrut-aș fi să nu te știu,
Că de când te știu pe tine,
Nu-mi mai trebuiește nime.

∴

Când treci, bade, pi la noi,
Pune-ți clopote la boi
Și-ți fă pléznă de mătasă,
Să te-aud bade, din casă.
De-oîu fi mórtă de bitégă,
Intr'on cot m'oîu rădica
Și la maica m'oîu ruga
Să-mi deschidă ferésta
Să mă uît la dumnîata.

∴

Bade, bădișorule,
Di la noi și pîn'la voi
Cale bătută de boi.
Nu-î bade de boii tēi,
Că-î de ochișorii mei.
Când treci, bade, pi la noi,
Plângu-mi ochii amîndoi:

Da nu plânge ca unu.
Că ala şti ce-î doru.

∴

Bădiţă, pěr rătozat,
Ş-asară te-am aşteptat
Tot cu foc şi cu lumină
Pin'o trecut di la cină.
Dac'am vădut, că nu vii,
Pus-am doru căpătiiu,
Cu dragostea mă 'nvăliiū ;
Dómne, bin'mě hodiniū !

∴

Frunză verde mărăraş,
Am drăguţ păcurăraş:
Imi aduce sara caş
Şi jîntiţă 'n şuştăraş,
Diminéta urdă dulce
Şi-î dau gură şi se duce.

∴

Pin grădina lui Ion
Tóte pascrile dorm,
Numai una n'are somn,
Ci zboră din pom în pom
Şi strigă: Ion, Ion;
Şi zboră din créngă 'n créngă
Şi strigă: Ióne dragă !

Frunză verde bradiba,
Mai iubi-ne-om, bade,-or ba ?
Ne-am iubi, ne-a fi păcat,
Ne-am lăsa, ne a fi bănat.

∴

Pi din sus de cea grădină,
Mere-o tinerea copilă
Cu drăguțu ei de mână,
De mână țindu-se,
Din gură muștrându-se:
— Lasă-mă bade de mână,
Să mă bag în cea grădină,
Să-mă rup două, trei mlădițe,
Bosioc și tămâiță,
Să-mă fac verde cununiță.
— Cununiță cu trifoi,
Nu da gura la slugoi,
Ci o dă la cei cu boi!
— De cât cu boi și mucos,
Mai bine slugă frumos.
Om trăi cu buze moi.
Ca și cei cu șese boi;
Ș-om trăi cu buze dulci,
Ca și cei cu șese junci;
Ș-om trăi cu sărutate,
Ca și cei cu vaci cu lapte.

∴

Printre două délurî mari

Mere-o fată c'on jindariu;
Jindariu mere călare,
Fata mare pe picioré;
Jindariu mere cântând,
Fata mare tot plângënd,
— Tacă tu fată nu măi plânge,
Că la 'mpărat'om ajunge;
La 'mpăratu ne-om băga,
O sută și cincă mă-a da
Și ț-oă pleti fetia.
— Mânca-ț'ar bóla suta,
Cum mă-ăi mánecat fetia.
Tu-ă fi cătană în țară,
I-oă fi fată de ocară;
Tu-ă fi cătană în lume,
I-oă fi fată de minune;
Tu-ă fi cătană în sat,
I-oă fi fată cu bănat.

∴

Bade, struțisor de-argint,
Seđă la noi dac'ă vinit,
Să te jor un jurămënt,
Cu genunchiă la pământ,
Pentru cine m'ăi urit?
Pentru o flóre d'ingă cale
Pentru hída d'ingă vale;
Pentru o flóre d'ingă tău,
Pentru hída din părău;
Pentru o flóre di pe vi,
Pentru há cu ochi verđă.

Las bade, să-ți fiu urită
Bine, că nu-s celuită,
Las bade, să nu-ți fiu dragă,
Bine că-s cu mintea 'ntrégă.
Io frumos m'oiu podobi
Și la uli'oiu ieși,
Din pași oiū pași mândruț
Din gur'oiu grăi blinduț
Și m'oiu cuprinde-on drăguț.
De n'a fi, bade, ca tine,
Fie, bade-a mea rușine;
De n'a fi ca tin' de 'nalt
Fie bade-a meu bănat.

..

Știi tu bade-acum un an,
Dintr'on măr ne săturam;
Știi tu, bade, astă vară,
Când ședeam pe prizm'afară
Ș-amândoi mâncam o péră!?
Acum de-am avea cu sacu,
Nu ne-am da unu la altu.

*
* *

Măruț roșu, pădureț,
Badea-i 'nalt și albineț,
Cu trei rînduri de pěr creț.
Pi de-o parte c'on rînd verde,
Rėu mă tem, că mi l-oiu pierde,

Că l-am mai pierdut odată
Și l-am găsit la o fată.

*
* *

Ochii ca la tine Simiône,
Nu veđi nici în tîrg la dómne,
Nici în tîrg, nici în oraș,
Unde dai bani pe sălaș,
Făr'de parte 'n Bălgărat,
La un ficior de 'mpărat.
Nici aceia nu-s așa,
Fără samcănă de-abea.

*
* *

Frunză verde de dudău,
Mult mă mir de unde-s eú !
Di la ritu cu sașiu
Dî-unde paște cucu inu
Și pupăza cănepa,
De n'am iarna ce lucra,
Făr' mă iubesc cu badea.

*
* *

Bădișoru trece lunca,
Io-î cunosc urma și duca,
Bădișoru trece șesu,
Io-î cunosc urma și mersu ;
Bădișoru trece delu,
Io-î cunosc urma și calu.

Bădişoru trece valea,
Io-î cunosc urma şi calea.

∴

Béuaş vin cu rujmalin
Ş-aş dormi la badea 'n sin.
Béuaş vin cu iarbă eréţă,
Ş-aş dormi la badea 'n braţe.

∴

Zisaî, bade, zisaî, câne,
Că n'ai dragă ca pe mine.
Da io bine m'am purtat
Şi cu hida te-am aflat,
Ducênd'o la făgădău
Şi-i dai vin în butu meū.
Dîndu-î vin cu feria,
Ai gîndit, că i'oiū crepa.
Dă-î bade, ce ai la casă,
Mie de-ahaia nu-mi pasă,
Că-s tîncră şi frumósă.
Num' on deget oiū întinde
Cînci şi şase mî-oiū cuprinde.
De n'or fi, bade, ca tine,
Fie bade-a mea ruşine.

∴

Pipăruşă cu piperî,
Vină, bade 'n tóte sêrî,

Nu lăsa sara uitată
Și gura nesărutată.

∴

Io iubesc, mica iubește,
Casa ni se pustiește.
De-ar iubi și tatăl meu,
Nî-ar cădea casa 'n părău.

∴

M'o mînat maîca la vie,
Să-mî culeg măgheran mie ;
Măgheran di cel albuț,
Să-mî fac pînă la drăguț.
La drăguț nu-î trebe pînă,
Că mi-l-o luat cătană.

∴

Cînd bătea ceasu la unu,
Eram gata ca peunu.
Cînd bătea ciasu la doî,
Ne iubeam bade-amîndoî.

∴

Peteluță 'n colopaș,
Drăguțu mi-î dus la Blaj.
Nu s'o dus să nu măi vie,
Că s'o dus să 'nvețe a scrie.
Tot a scrie ș-a 'nvêța,

Dac' a vini m'a lua.
De nu m'a lua pe mine.
M'oïu duce din jos de móră
Ş-oïu face badii să móră.
Nici să móră, nici să péie,
Făr să vie să mă íeie ;
Nice să móră de tot,
Făr, să vie să-l mai vèd.

∴

Pe cruce de lemn de brad,
C'al meü drăguţ nu-î în sat :
Nici în sat, nici în oraş.
Fără la şcolă la Blaj.

∴

Frunză verde bujorel,
Am un drăguţ tinerel.
Nu ştiu ce-oïu face cu el.
Da l'aş da la mănăstire,
Nu mă 'ndur că-î prea subţire.
Şi l-aş da, maică, la Blaj,
Nu mă 'ndur că-î prea cinaş.

∴

Bădiţă cu cuşma lungă,
Nu ţinea doruţu 'n pungă,
Ci îl ţipă piste oï,
Vină sara 'n sat la noi ;

Și îl țipă piste sterpe,
Vină sara 'n sat la fete.

∴

Maică, ca drăguțu meu
Nu-î nici fată de birău :
La grumazi năframă négră,
Când îl vëd mi-î lumea dragă ;
Pi din sus de ochișori,
Năframă cusută cu flori.
Pi din jos de gurișoară,
Năframuță mieriôră.

∴

Cātu-î orașu de mare
Nu-î curte c'a dumitale :
Pi din sus cu tîrnățuc,
La ferești
Cu flori domnești,
Pi la uși
Cu flori de rujă,
Pe cuîere rujmalin.
Pe masă-o cupă de vin.
Dumitale să ț-o 'nchin.

∴

Bade, de țî-s dragă tare.
Altmintrele-a-mî umblă 'n cale.

Că și ȳo, bade,-oȳu umbla,
Rujă albă 'n calea ta.

∴

Păsăruică di pe plute,
Spune lui Ion din curte :
Pe Dumineca, ce vine,
Să-și răteză péna bine,
Să vină sara la mine.

∴

Spune-mi bade, cum ț-ai pus
Péna roșie de rujă !
Că și ȳo bade, mi-oȳu pune
Péna lată de mușcată,
Să vii și la noi v'odată.

∴

— F.... morții de om drag,
De mână m-ai dus la ȳad !
— Ba ȳo nu te-am dus de mână,
C'ai mers tu de vóie bună.
Crișcă ȳadu și mă cere,
Fără badea nu pot mere ;
Crișcă ȳadu să m'apuce,
Fără badea nu m'oȳu duce.
Nici cu badea nu m'oȳu duce
Făr' o bute de vin dulce
Și cu una de vinarș
Să-mi mai trecă de năcaz.

Măi bădiță, bădișor,
Când îi mere într'alt sat,
Nu-ți lega murgu de gard,
Nu intra 'n casă nechemat,
Nu bea păhar ne 'nchinat !
Că de-asupra-i beatură,
De desuptu-î mătrăgună,
Mătrăgună cu otravă,
Ca să-ți fie hîda dragă.

∴

Maică, măiculuța mea,
De mi-î da după om drag,
Șapte sărindare-ți fac.
De mi-î da dup' on urit
Blăstema-te-oîu și 'n pămînt.

∴

Frunză verde, calapěr,
De m'aș face fată 'n pěr,
Vaî, vaî, vaî voînic ar fi
Cine m'ar maî celui,
Că badea voînic o fost
Și din fire că m'o scos.

∴

Ochîi negri de birău,
Eî mă chiamă în făgădău
Și-mî daū vin numai să beū;

Birăița șede-acasă
Și-i uscată ca o lésă.

∴

Birău d'aci din sat,
Ce năframă mi-o luat !
Dac'ar ști birăița,
Ar aprinde ulița.

∴

Du-te, bade, cu norii,
Și vină când te-oiū dori.
Du-te, bade, cu bezna,
Și vină când te-oiū chema.

∴

Bădiță di la Săcal,
Nu 'nșela murgu 'nzădar;
Bădiță di la Rîpa,
Nu 'nșela murgu 'n geaba, .
Ție maica nu m'a da.
N'are maica șapte fete,
Să-mă deie la poiéde.
Mă are numai pe mine
Și m'o da unde-o fi bine.

∴

—Cine-ascultă la feréstă?
—Trandafir pénă domnescă.
Slobodi-l măicuță 'n casă,

C'afară plouă de varsă;
Care picur, unde pică,
Cămașa ți se despică
Și pielea ți se beșică.

∴

Du-te bade 'n pribegit,
Că nu mi-î de-a tîu iubit,
Că de-a cui iubit mî-o fost
S'o dus și iară s'o 'ntors;
Și de-a cui iubit mî-a fi,
S'a duce și a veni.

∴

Bade, clop împetelat,
Multe suflete-ai strîcat.
Acum vreî să strîci ș-al meû,
Nu te rabde Dumnezeû.

∴

Nu gîndi, bade, că-mî placî,
Că numai păcate-ți faci.
Nu gîndi, că-mî trebuești,
Că numai păcătuești.

∴

Galiție, țară pustie,
Lasă pe badea să vie,
Că s'o copt strugurii 'n vie
Și s'o 'nvățat ciórele

Și tot cară bóbele.
S'o 'nvățat o porumbiță
Și tot cară câte-o viță.
S'o 'nvățat un porumbaș,
Cară câte-on struguraș.
S'o 'nvățat o crâncă neagră
Și cară cu via 'ntregă.

∴

Frunză verde rujmalin,
Mă chemă domniî la vin,
Să mă puie după masă:
Îmi daū vin, că îo-s frumósă.
Îmi daū vin cu iarbă crețā
Și mă țin domniî pe brațe.

∴

Câte hîde și ciu móse
Pe mine îs mănîóse,
Pin'ce mi-î fața frumósă.
Io le-oîū spune-adevêrat,
Cu ce apă m'am spêlat:
Cu apă de Joî sara,
Cu sopon di la badea;
Cu apă do doî grițari,
Cu sopon di la ciobanî:
Cu apă de doî bănuți,
Cu sopon di la drăguț.

Pin dumbravă trece voïu,
Frunză verde rumpe-te-oïu
La badea trimite-te-oïu,
Să vadă că ȳ-o-l jelesc
In trei luni cu trei cununı,
In trei-zeci de săptămını
Cu trei-zeci de ibovnici.

∴

Bădița cu cușmă négră.
Șede 'n dilmă și mă 'ntrebă:
Fostu-ı-am v'o dată dragă ?
Io-ı respund din trandafir.
Că ı-am fost doı anı deplin.
El strigă din trandafir,
Să-ı mai fiu doı anı deplin.
Io-ı respund din măgheran,
Că nu i-oïu mai fi șuhan.

∴

Zur, zur, zur cu ghiocı,
Suflețelule,¹⁾
Voi tăceți, nu zuraiți,
Că de-abea v'am adormit.
Sub butuc putregăios
Șede Ion mănios.
Saı Măriucă de-l sărută,
Că de nu l-i săruta
Banı în pungă nu-ı băga,

---

1) Se repetă la fie-care vers.

Ci-î băga un sloiŭ de ghiță,
De ȝ-a li mai mare grță.

∴

Drag mi-î numele Ion,
Gligore și Simion.
Drag mi-î numile Ilie
Gligore și Zaharie.

∴

Iarbă verde su părete,
Drăguțu cu hida-mi șede.
Las să șadă s'o iubescă,
Nu mai să nu-și hănuiescă.

∴

Tu bădiȝ-așa-î gândit,
Că io-s flóre de găsit
ȝie de ciufuluiit.
Da io-s flórea florilor,
Drăguȝa²ficiorilor
Și la mari, și la mai mică
Si la stéguri de voinică,
Și la mică și la mai mari
Și la stéguri de căprari.

∴

Poruncitu-mi-o Ion
Di l'a lui batalion
Să-î fac pénă de bitron.

Io-î făcuî peniță verde,
N'am pe cine î-o trimete.
Trimete-o-aș pe sfînta lună:
Sfînta lună-î jumătate,
Nu î-a spunc cu dreptate.
Trimete-oîū pe sfîntu sóre:
Sfîntu sóre-î rotunjor
Și î-a duce-o maî cu dor.
Mîná-ș domniî slugile,
Să-mî deschid eū ușile,
Să-mî trimit eū buzile.
Da eū zěū n'am nebunit,
Să le trimit pe-on vînit;
Da eū zěū n'am căpiat,
Să le trimit pe-on băiat.
Da eū zěū că n'am turbat,
Să le trimit pe-on mînat:
Vie-și domnu slujilor,
Că ști tréba ușilor
Și dulcéța buzilor.

∴

— Intórece, bade, nu te duce,
Că te-oîū scălda 'n lapte dulce.
— De m'aî scălda tot în unt,
Unde-am pus gându mă duc;
De m'aî scălda tot în bere
Unde-am pus gându oîū mere.

Io iubi-m-aş cu badea,
Da nî-a oblici hîda.
Hîda dac'a oblici,
Ea pe noi ne-a otrăvi.
Cu otravă din bolduţ,
Să nu mai îmi fii drăguţ,

∴

Drăguţu, care mi-î drag,
Nu-mî face tină la prag;
Da hăl, care mi-î urît,
Şi aşara mî-o vinit,
C'on suman pînă 'n pămînt,
Nu-l pociu vedea de urît;
Cu cizmele hăşiete,
Cu buzile drîmboiete.
Da s'o pus la noi pe ladă,
Mai hîd ochii să nu-ţi vadă.
El me ţine de măргеle,
Si cere gură cu jelic;
Puiū năframa pe obraz
Şi-l sărăt cu mult năcaz.

∴

Cu drăguţu, care-l am,
N'oiu videa raîu şuhan;
Da cu care l-am avut,
Póte că l-aş fi vedut.

De-aş trai num'atâta,
Să se 'nsóre bădiţa,
Să vëd pe cine-o lua.
De-a lua una ca mine,
Dumnezëu să-ı deie bine;
De-a lua-o mai frumósă,
Pice-ı carnea di pe óse;
Să-ı rămie osu gol,
Cum am rëmas eü cu dor,
Şi să-ı trecă os pin os
Şi carnea pin prizmä 'n jos.

‘

Pin grădina cu cucute
Ion cu drăguţe multe.
Pină vine pi la mine
Il apucă ziua bine;
Pină mere pi la tóte
Il apucă miez-de-nópte.

‘

Zis-o mama, că mı-a face
Rochie creţă şı mintéie,
Strajămeşter să mă céie
Şi maıca să nu mă déie.
Zis-o mama, că mı-a face
Rochie şı buibărac
Şi m'a da dup'on diac.

‘

Măi bădiță pintru tine
Dă maica cu lemne 'n mine;
La fântină nu mă mină
Num'odată 'n săptămână.
La izvor
Numa de dor,
La poiată
Câte-odată.

∴

Pi la noi pe vale 'n sus
Trandafir cu multe rujă.
Da pe ala cin'l-o pus ?
Da bădița când s'o dus.
Da ala cin'l-a purta ?
Da badea când s'a 'nturna.

∴

Pi la noi, pe lângă vale
Mândru măgheran răsare.
Da cine l'o sămănat ?
Ciobaniî când o plecat.
Da cine l-a răsădi ?
Ciobaniî când or vini.

∴

— Măi Ióne ș-al meu drag,
Învăță-mă, ce să fac!
— Io mândră te-oîu învăța :
Ia-ți haînele și haîda.

Io mândruță te 'nvêț bine:
Ia-ți haînele, haî cu mine.
Când a fi la pod de vamă,
Io l-oîu trece, că-s cătană,
Tu rêmîi mândră vădană.

∴

Bosînoc verde 'n ocol,
Mă iubiî c'on domnișor;
Mă iubiî cu multă frică
Și maîca nu ști nimica.

∴

Frunză verde doi bănuți.
Am avut maîc'-on drăguț.
L-am avut ș-acuma este,
Dar s'o dat după neveste.
Nevestele-s cam bătrîne,
S'ar putea lăsa 'n rușine;
Rușinea să le mîmînce.
Dragostea să nu nî-o strice.
Uîte maică 'n fața lui,
Că-î ca spuma laptelui.
Uîte maică 'n ochii lui,
Că-s ca două mure negre,
Rupte dintr'on ruguț verde
Reu mă tem, că mi l'oîu pierde.
Că l-am maî pierdut odată
Și l-am cătat lumea tótă.
Da îo pe el l-am găsit,

In funduțu Clujului
Cu 7 mândre de-a lui.

∴

Poruncit'o, poruncit,
Bădița di la clădit,
Să-l las dracului iubit.
Io 'napoi ȳ-am poruncit
Pe o frunză de holbúră,
Să-mȳ trimét' o țir de gură.
Poruncit-o, poruncit,
Bădița din haia țară,
Să mă duc că el se 'nsórá.
Io 'napoi ȳ-am poruncit
Pe trei fire de odos,
Să se 'nsóre sínătos,
C'al meũ nem tot e voĩos.
El așa mȳ-o poruncit
Pe trei frunze de alun,
Să mă duc ca să-l cunun.
Mă duseĩ și-l cununaĩ,
Cu păharu-ȳ închinaĩ :
Să trăiești finuțule,
N'ăĩ ajunge Símbăta
Și fina Dumineca.

∴

Bade, trandafir subțire,
Vrut-ăĩ să mă scoți din fire;

Io am trandafir măi gros
Și din fire nu măi scos.

∴

Bate vîntu Cărbunariî, ¹⁾
Să cobórá păcurariî.
Bate vîntu văile,
Să cobórá oile,
A vini badea vini,
A vini cu oî cu tăt,
N'a vini numai să-l vėd.

∴

— Jóră maică pentru mine,
Că nu m'ai vėđut cu nime.
— Draga mamiî n'oiŭ jura,
Că ș-asară te-am vėđut
La o tufă de mărarîŭ
Șėđlėnd cu doi păcurariî,
La o tufă de tarhon
Șėđlėnd cu badea Ion.

∴

Somnu-mi-î și m'aș culca,
Tot aștept dór' a pica
Bădița di unde-va.
Somnu-mi-î și aș dormi,
Tot aștept dór'a vini
Bădița di unde-a fi.

∴

---

¹⁾ Un finaț.

Maică, suratele mele
Ş-asăară se sfătuiră,
Maică 'ntr'on unghet de şură,
Să-mi arunce făcetură,
Maică 'ntr'on unghet de gard,
Să-mi arunce mie fapt.
Maică suratele mele,
M'ar mânca de m'ar putea
Şi m'ar scôte 'n jos la drum
Şi m'ar face prav şi scrum:
Din scrum ş-ar face cernélă,
Să-şi facă sprîncenile,
Să-şi văpsescă genile
Macar cum şi le-or văpsi
Ca a mele n'au de-a fi,
C'a mele maica le-o scris
Cu pénă de mîerlă négră,
Câţi mă ved, la toţi li-s dragă.

..

Mă mină maica la vie,
Să-mi culeg măgheran mie. .
Măgheran verde crengos,
Mă uităi pe vie 'n jos,
Vêdui drăguţ mănios.
Da de-î mănios pe mine,
Uşte-i-sc péna 'n clop,
Ca iarba pe lângă foc.
Da de-s măniosă cû,
Uşte-mi-se péna 'n bértă,
Ca iarba pe lângă baltă,
Uşte-mi-se péna tare,

Ca iarba pe lângă vale.
Unde pică róua tare.

∴

Ploați ploii pe tóte văi
Și pe badea di la oi.
Da ploați și nu-l udați,
N'aveți lemne să-l uscați.
Nici haine să-l îmbrăcați.
N'are glugă să se 'nvêle,
Nici cu cin' să se mângăe.

∴

Lumea mea cea frumoșca
Cum se trece num' așa:
Lumea mea cea frumoșică,
Cum se trece 'ntr'o nimică!

∴

Pe drăguțu din vecinî,
Să-l amuți sara cu câni
Și să-i bați urma cu spinî.
Vine sara, te iubește,
Ziua 'n sat te vorovește.
Da drăguțu di departe
Dintr'on măr îți face parte.

∴

Somn mi-î, maică, ochilor,
Greu mi-î sprîncenilor.

— Du-te fică și te culcă
In vîrvișu strușului,
In patu frățiușului.
— Io acolo nu m'oiŭ duce,
Că patu-î cu flori de munte
Și mirós'a coite multe.
— Du-te fică și te culcă
In vîrvișu strușului,
In patu tátușului.
— Io acolo nu m'oiŭ duce,
Că patu-î cu flori de fin
Și mirós'a om bătrân.
— Du-te fică și te culcă
In vîrvișu strușului,
In patu drăgușului.
— Alei, maică, de ai trăi,
Că io bin' m'oiŭ hodini!

∴

Cătă frunză-î pe-o răchită,
Io de-atâța-s vorovită,
Ș'apoî cătă-î jos picată,
Io de-atâța-s judecată.
S'ar putea lăsa 'n rușine,
Să nu mă judece nime.
Lesă-mă pin'la județ,
Unde-or fi îngerii tăi,
C'oiŭ trece pe-on pod de-aramă.
Și mî-oiŭ da faptele 'n samă,

Ș-oîu trece pe-on pod de-argint,
Și mî-oîu da faptele'n rînd.

∴

In cel cornuț de grădină
Este-o crîngă de cetină,
Vîntu bate ș-o desbină,
Din vîrv pînă'n rădăcină.
Nu-î de vîna cetiniî,
Că-î de vîna măleuții,
Nu m'o lăsat a iubi
Cu cine m'aș potrivi:
Nu m'o lăsat să iubesc
Cu cine mă potrivesc.

∴

Cine o avut ș-amu n'are,
Pare-î nóptea an de mare.
Am avut, dar amu n'am,
Pare-mî nóptea cât un an,
Pe badea nu-l uit șuhan.

∴

Cînd îmi vine mîndra'n gînd,
Mă légăn ca iarba'n vînt.
Cînd îmi vine mîndra'n orî,
Mă légăn ca iarba'n florî.

Bat-o crucea pe lelea,
Că îi gura ca mîerca
Și trupu
Ca faguru.

∴

M'o făcut maîca Lunea,
Să-mî fie dragă lumea.
M'o făcut maîca făcut,
Fetile să-le sărut,
Nevestile să le duc,
Să le duc la tăietură,
Ca să-mî deie-o țîr de gură.
M'o făcut maîca subțîre,
Să scot fetile din fire.
—Spune-mî maică-adevêrat,
Cu ce apă m'ai scaldat!
—Cu apă de Joî sara,
Să-ți fie dragă lumea.

∴

Lelea cu ochî mîerîorî,
Ea mă chîamă 'n prunișorî,
Să mă scôtă din fiorî.
Nu știu scôte-m'a orî ba,
Orî maî tare m'a băga.

∴

Dragi-mi-s copilele
Cólea primăverile,

Când își bilesc pinzile,
Li se ved piciorile.
Unde ved picioru gol
Stau în loc să mă omor,
Unde ved póle spélate
Stau în loc să-mi fac păcate:
Unde ved țifile 'n sin
Piciorile nu mă țin;
Unde ved cosițile,
Mi se rump nojițile.

∴

Mult mă uit din del în vale,
Să ved ca la mândră póle,
Așa albe și spélate,
Pare că-s scósse din lapte.
Mult mă uit din del în șes,
Să ved ca la mândra mers.
Așa mere de frumos,
Pare că scrie pe jos.

∴

Spune mândră mâne-ta
Să 'ngrădescă grădina
Tot cu lin și cu pelin,
Noi să nu ne mai tîlnim,
Făr, Sâmbăta câte-odată,
Dumineca zîua tótă.

∴

Dragu-mi-î câmpu cu flori
Și lelea cu 'ncingători;
Dragu-mi-î câmpu cu cîață
Și lelea cu rochie crêță:
Rochie crêță ca macu.
Buze moi ca bumbacu.

∴

Pintru ochi ca murile
Incunjuraî pădurile;
Pintru ochi ca murea cóptă
Incunjuraî pădurea tótă.

∴

Dragă mi-î mândruța 'naltă,
Că-mi dă gură peste pórtă,
Dar mândruța mititea
Se 'ntindea și n'ajungea.
Rupsei gardu pi cólea
Și mi-o dat gură și ea.

∴

Mult mă muștră măicuța.
Că mi-î dragă ulița.
Nu mi-î dragă ulița,
Că mi-î dragă mândruța.

∴

Țu, țu, țu murguțu meu
De-aicea pîn'la Bârgău,

Din Bârgău pîn'la Brașeu.
Din Brașeu pîn'la Turda,
Din Turda pîn'la mândra.
Murgu-î sur și pantanog,
Priponit în boșîloc.
Murgu paște și rînhéză,
Mândra dórme și viséză.
Mândruța când se stîrnește.
Cu perina să sfădește:
Tu perină mincinósă.
Mi-ai băgat o bólă 'n ósă.

∴

In cea verde grădinuță
Șade-o dalbă copiliță.
Pe vatră de calapër
Sub tufă de rujmalin.
Da ea șede adormită
Și în verde-î învelită.
Io am prins a o 'ntreba:
Fată ești, nevastă ești?
— Nicî îs fată, nicî nevastă.
Făr' îs flóre di pe mare,
Cin'mă vede de dor móre.

∴

Hop leliță, lelișóră.
Ochü tēi mă bagă bólă,
Șprîncenile mă omórá.
Mândră sprîncene pe sus,
Sufletu badi l-ai pus:

Mândra, sprincene pe jos,
Sufletu badii l'ai scos;
Mândră, trupu tău de floră
N'o să-l uit, pînă ce mor.

∴

Florivică di la munte,
Bătută de vînturi multe,
Coboră-te 'n jos la țară,
Să te bat' on vînt de vară,
Și doru badii de-asăară.

∴

Frunzuliță rară 'n perii,
Ochișică unde merii?
Că io-am pus ochii pe tine,
De nu te iaă, să n'ajung bine;
Să bat ca câniă la oi,
De nu te oiă duce la noi;
De nu te oiă lua de mână,
Să bat ca câniă la stână.
Să fii noră mamiă mele
Și mie dulce muere,
Să fii noră mamiă 'n casă
Și mie dulce borésă.

∴

Stăjêrel, frunză rotundă,
Păsêrile 'n tine cântă,
Ies mândrile de le-ascultă.

D'o ieșit și mândra mea
Să-și asculte pasărea,
Cum îi cântă patimă.

∴

Codrul, frunză rotundă,
Slobođi-mi o țir de umbră,
Să șed și io cu-a mea mândră!
— Umbră nu ț-oii slobođi,
Că ț-i mândra tinerea
Și-i cădea 'n păcat cu ea
Și mi-a pica frunza mea.

∴

Câte florii is pe pământ,
Tote trag la jurământ
Numa florea sorelui
Șede 'n pórta raifului
Și se rógă tatălui,
Să-' facă loc sufletului.

∴

Mândruță, guriță dulce,
Cum te-oii lăsa și m'oii duce,
Și m'oii duce 'n țeri străine,
Unde nu cunosc pe nime
Numa frunza și iarba,
Că-i piste totă lumea!

∴

Frunză verde di pe vie,
Copiliță Nastasie,

Bună maică ai avut,
Că cinașă te-o făcut.
La trupșor ca cânepa,
La obraz ca hârtia;
Două mere roșiele,
De se vęd ficiorii în ele.
Ca fetele'n oglindele.

∴

Lelea seceră la grîu,
Năfrămuța-î arde'n briu.
Lelea seceră secară,
Năframa-î arde cu pară.
Lelea seceră odos,
Năframa-î arde pe dos.

∴

Morî mândră, să mor și eü,
Să ne 'nchidă 'n copîrșeu,
Să ne 'ngrópe 'n grădinuță
Cu capu la scânteuțe,
Să ne 'ngrópe 'ntr'un mormînt
Să nu ne fie urît.

∴

Puișor di la pădure,
Du-te la mândra și-î spune,
Să nu se pórte-așa bine,
Că mẽ omórá cu zile.

Cătu-î țara unгурéscă.
Nu-î ca fata românéscă,
Ea cu briû roșu se 'ncinge
Și cu dragostea te'nvinge.

∴

Desfă coită ce-ai făcut,
Că nu mai pocîu de urît.
—Nu ț-am făcut să-ți desfac,
Că ț-am făcut că-mi ești drag.

∴

P'ingă Mureș, p'ingă Tisă,
Mere mândruța deștinsă,
Tot prin iarbă pînă'n briû,
Murguțu țîind de friû.
Murgu paște și rînhéză,
Mândra dórme și viséză.
—Gâcî, bade, ce am visat!
Năfrămuța ta cea nóuă,
Am visat'o ruptă'n două.
—Minți tu mândră, minți cățea,
Nu-î ruptă năframa mea,
Că-î ruptă inima ta.
Că te temi, că te-oîu lăsa,
Dar de aia nu-î scăpa,
N'um'atât oîu zăbovi,
Până murgu oîu potcovi,
Ș-oîu pune picioru'n scară
Ș-oîu trece'n străină țară.

Num'on deget mî-oîuîntinde,
Cinci și șese mî-oîuî cuprinde.
De n'or fi mândră ca tine.
Las să fie a mea rușine..

∴

Mândră ochii tei cei murgî,
Di pe uliță m'aducî,
In casă la voi mă ducî,
Și 'n pat cu tine mă culcî.
Mândră ochii tîi cei dragî.
Di pe uliță mă tragî
Și 'n casă la voi mă bagî.

∴

Haî mândră să ne iubim,
C'amîndoi ne potrivim:
Și la ochi și la făptură
Ca doi porumbei la gură;
Și la ochi și la sprîncene
Ca doi peunași la pene.

∴

Am avut o mândră dragă,
Ș-am lăsat-o să mai crească,
Minte 'n cap să dobîndescă.
Ea s'o pus s'o măritat
Și de știre nu mî-o dat,
Că și io o-aș fi luat.
Macar n'am fost de 'nsurat,

Nici mândra de măritat.
Ea s-o pus s-o măritat
Di la noi a treia casă.
Când o vęd diminęta,
Mi se scurtă vieța;
Când o vęd la joc gătată,
Pin inimă mă săgctă.
Ies afară, vędu-o,
Intr'un casă, audu-o,
Maica-mi pune de mănecare,
Tot mănănc și mai rămăne.
Măicuța mă vede bine,
Că mi-i dor de ore-cine.
Maica mea din graiū grăia:
— Mănăncă, fiuțu maicii,
Tu ca aia-i mai găsi.
— Maică, măiculuța mea.
Câte stele sînt pe cer
Nice una nu-i ca una.
Că una-i mai luminosă,
Mândra mea-o fost mai frumosă

..

Ha! Măriucă, 'n sus la luncă,
Să-ți taiū răștitor și furcă.
La mijlocu luncii
Să-mi dai plata fureii;
La mijlocu codrului
Plata răștitorului.

De pe ius pe răștitor,
De nu-mă dai tu gură mor.

∴

Mult mă muștră fetile,
Că mi-s dragi nevestile.
Póte ști cine-î cu minte,
Că mie nu mi-s urite ;
Póte ști cine mă vede,
Că mie nu mi-î de fete
Ca și lupului de îede:
Când le vede pe răzor,
Le apucă de picior
Și le duce pe ogor.

∴

Pi la noi pin prunișori
Călerușă de ficiorî :
Unu mere, altu vine,
Nice unu nu-î ca mine.
Pi la noi pin ulicîoră
Merg voinicîi ca la móră.
Care voinic îi frumos
Cât ce-ajunge tórna 'n coș ;
Care voinic îi mai hîd,
Cat' s'aștepte după rînd.

∴

Pe uliță pin Bistriță
Să preumbl'o copiliță

Cu doi puî de rață 'n brațē.
Mē țipăi să iaă un puî.
— N'umbla bade, că te spuiū!
— Copiliță nu mē spune,
Că ț-oîū da vinars de prune.
— A vini Vinerea mare
Și de puî a fi 'ntrebare.
— A vini Vinerea mică
Și de puî n'a fi nimică.

∴

Poruncit-o mândra mea
Pe doi puî de turturea,
Să fac zîua ce-oîū putea,
Sara să mē duc la ea.
Io 'napoi î-am poruncit
Pe doi puișori de cuc,
Că io nu pocîū să mē duc;
Dinapoi îs cu haiduc,
La picióre cu lăntug,
Tot sē teme să nu fug.

∴

De cât slugă și biriș,
Mai bine la oi pe-Agrîș;
De cât slugă și cătană,
Mai bine la oi cu pénă.
Zîua paște oile,
Nóptea bea cu coîtile;

Ziua paște sterpile,
Nóptea bea cu fetile.

∴

M'aș duce cu mândra 'n lume,
Mě tem că mî-or pune nume:
Mie grîu, mândrii tăciune.
M'aș duce cu mândra 'n țară,
Mě tem că mî-or pune iară :
Mie grîu, mândrii secară.
Pintru tine, mândr' alésă,
Tare doru tēu m'apasă.
Nici o nópte nu mē lasă.
Să mē hodinesc acasă:
Că io grijesc ulița.
Ca cătana porunca.
Tu 'n ulița,
Io 'n temniță;
Tu la sóre,
Io 'n prinsóre.
Haï mândruță pi la toți .
Cu șurțucu plin de zloți
Și mē scóte, dacă poți.

∴

Mândră, când oîu muri cū,
Vină la mormîntu meū
Și-mi samēnă siminic,
Că Țam fost dule'-ibovnic;
Și-mi samēnă măgheran

C'am purtat pușcut'-on an;
Și-mi pune rujă și pénă,
C'am fost vrednică cătană.

∴

Mândră, doru di la tine
Ca și sârma cea subțire,
Io o trag și ea nu vine.

∴

De-aș trăi cât piétra 'n munte,
N'aș iubi fată de curte.
De-aș trăi cât piétra 'n vale,
N'aș iubi o fată mare.
Fata mare să mărită,
Io rămiiu cu irma friptă.

∴

Pe drum merg, pe drum mă duc,
Bătrînețele m'ajung:
Bătrînețe cu slăbețe.
Neveste cu póle crețe:
Póle crețe ca macu,
Buze moi ca bumbacu.

∴

Frunză verde măgheran,
Măgheran cu patru creste,
Fostam doftor la neveste:
Pe câte le-am doftorit
Ris-o și mi-o mulțămit,

Dar pe câte le-am lăsat,
Plîns-o și m' o blăstămat

∴

Struțișor de schintcuțe,
Dulce ți-i gura mândruță!
Mai dulce n'are cum fi
Că-i ca struguru din vii:
Nici dulce, nici amărie,
Numai cum îmi place mie

∴

Auți mândră, cucu cântă,
Ieși afară de-l ascultă.
De Ț-a cânta cucu bine,
Trage nădejde la mine,
De Ț-a cânta cucu rău,
Grijască-te Dumnezeu.

∴

Strigă hîda din zăvoi:
Să o iaș, că mî-a da boi,
Lîngă boi mî-a da și oi,
Lînga oi mî-a da ș-o vacă,
Lîng'o vacă, rît cu iarbă.
Nu o iaș, că nu mi-i dragă.
Rîtu valea l-a mîna,
Boii ursu i-a mânca;
Oile le-om duce 'n munte
Numai peile le-om-aduce;

S-apoi tóte-or mere-aşa.
Io cu híd'-oïŭ rêmânea.

∴

—La oï, la oï, măi ciobane,
Nu pin sat pe la vädane,
Că oile-ŭi mor de fóme.
La oï, la oï, măi băiete,
Nu la fete su perete,
Că oile-ŭi pier de sete.
—Macar lupii le mănânce,
Io la ele nu m'oïŭ duce,
Că mândrele-aŭ gură dulce.

∴

Căŭi voinicî de sama mea,
Toŭi la Muldua trecea ;
Căŭi voinicî de-a mea măsură,
Toŭi la Muldua trecură :
Numa io, un ticăit,
M'am dus ŝi iar am vinit,
Numa io 'n sat am rëmas,
Să fac fetelor nëcaz.

∴

Când pornii la Italia.
Më băgai pi la mândra,
Dădu-î bună ziua 'n casă,
Ea punea pita pe masă.
Lingă pită carne friptă,

Lîngă carne două cane:
Una cu vin pipărat,
Nu-l pot bea de supărat;
Una cu vin îndulcît,
Nu-l pot bea de necăjit.

∴

Măi bădiță, când ti-i duce,
Iați colopu și-ți fă cruce,
Și-ți fă cruce pin ocol,
Să-i fie maică-ta dor ;
Și-ți fă cruce pin grădină,
Să-i fie maică-ta milă.

∴

Când ți frunza 'n doi bani mici,
Plinu-i codru de voinică,
La tot fagu câte cincî.
La fagu d'îngă cărare
Zace-on voinic de lîngóre .
Cu drăguța la picióre.
Ia din graiū aș'o grăit:
—Orî tu morî, orî tu te scólă,
Că mî-am urît zilile,
Mutându-ți perinile:
Di la umbră după sóre,
Di la cap pîn' la picióre.
—Io atuncea m-oîū scula
Când tu mie mi-i aduce,
Mure négre din pădure,

Sloïŭ de ghiatã din Dunãre.
— Mure negre-s ochii tãi,
Sloïŭ de ghiatã-s buzile.
— Io atuncea m'oïŭ scula,
Când a crește griŭ 'n tindã
Ș'a lovi cu spicu în grindã;
Când a crește griŭ 'n casã
Ș'a pãli cu spicu 'n masã.

*
* *

— Drãguța mea floricea,
Draga mea ibovnicea.
Scólã-te nu mai zãcea.
Purtãndu-ți perinile
Di la umbrã, di la sóre,
Ûscu-mã io pe picióre.
Orï tu mori, orï tu te scólã,
Orï ñmã dã și mie bólã.
Da ñ-o atuncea m'oïŭ scula,
Când tu mie mi-ï aduce
Mure négrã din pãdure,
Sloïŭ de ghiatã din Dunãre,
Și apã rece din mare
Ș'apoi atunci m'oïŭ sculare.

*
* .

Ședut'o, dómne ședut
Un ficior c'o fatã mare,—
Da ședare de mirare.
Când o fost la cununie

Măicuța ficiorului
Nici de cum nu i-o lăsat.
Și ei rău s'o supărat
Și de mână s'o luat
Ș'amândoi s'o și 'necat.
Măicuța ficiorului
Nici așa nu i-o voit
Ș'acolo i-o despărțit.
De acolo dacă i-o scos
Pe ficior l'o îngropat
L'o 'ngropat în țintirim.
Pe fată din jos de drum.
Din fată o ieșit rug,
Din ficior un trandafir.
Rugu pe pământ s'o 'ntins
Trandafiru l'o cuprins.
Măicuța ficiorului
Nici așa nu i-o voit
De acolo i-o despărțit;
O luat secera 'n mână
Ș'o tăiat rugu din tină,
Macar n'o fost nici o tină.
Făr' o fost rea la inimă.
Trandafiru-aș'o grăit:
De cât maică m'ai făcut
Mai bine m'ai fi pierdut,
Lîng'o margine de baltă.
Milu ca să mă miléscă,
Apa să mă limpedéscă;
Lîng'o margine de rît,
Să nu-ți fiū așa urît.

Pin eram la maica fată
Eram rujă după masă,
Trandafir verde 'n feréstă.
Dar de când m'am măritat
Io sunt rujă după uşă,
Trandafir verde 'n cenuşă.

* * *

Copilă din doi părinţi,
La ce foc te mai măriţi ! ?
Măritatu-î lucru greu
Dacă-l faci îţi pare rău,
Măritatu-î num'odată,
Pînă-î lumea nu eşti fată.

* * *

Mulţumescu-ţi ţie, dómne,
Că de când m'am măritat,
Tot bine m'ai cumpătat,
Nici m'o nins, nici m'o plouat,
Că-s copilă tinerea,
Lucră alţii 'n sama mea.

* * *

Câte păsărele 'n rit
Tóte 'mî zic să mă mărit.
Numai una di pe laz,
Aia-o zís să mă mai las,
Că m'oîu hrăni de necaz.

* * *

Bărbatu meu nu-î bărbat,
Că-î albină din stupină
Şi măr roşu din grădină,
Că de când m'am măritat,
Nici o palmă nu mi-o dat
Ci 'n gură m'o sărutat.

*
* *

Cărăruşe pintre perî,
Măi Ióne unde meri?
—Lasă-mă nu mă 'ntreba,
Că mă duc la mândruţa.
Îi duc pere 'n năfrămuşa,
Că mi-o fost dulce drăguşa,
Îi duc pere, îi duc mere,
Că mi-o fost dulce muicere.

*
* *

Cântaţi fete şi horiţi,
Pînă sînteţi la părinţi,
Că dacă v-iţi mărita,
Aţi cânta, nu-ţi cuteza:
In casă pintru sócra,
In tindă pintru soceru
Şi-afară pintru mutu.

*
* *

Măi bărbate, bărbătuş,
Lasă-mă să-mi ţin drăguş,
Că drăguş de mi-oî ţinea

Scârbă 'n casă n'om avea.
Să pui oglinda pe masă,
Să vezi bine 'mi stă nevastă;
S'aștern masa și patu
Și să mă iubească cu altu.

* * *

Cine-și teme nevasta
Facă gard p'ingă dînsa,
Că și io mi-o-am temut,
Ș-am plătit și mi-o făcut.
Num'o ușă mi-am lăsat
Ș'ahaia-i de sărutat.

* * *

—Nevastă, bărbatu-ți vine.
—Las să vie, dracu-l știe,
Tălharii calea i-o ție,
Hoherii fie-i soție,
Că de mâncat i-am gătat,
Pere moi, pere săose:
Dacă-i inimă rînzosă,
Bagă vină, că-s grețose.
—Nevastă, dragu-ți vine,
—Las să vie, doru-l știe,
Măgheran calea i-o ție,
Bosioc fie-i soție,
Că de mâncat i-am gătat.
Căpățînă din grădină,
C'o dărabă de slănină,

Și c'o 6lă de smîntînă:
Dacă-î inima creștină,
Numai bagă nici o vină

* * *

Haî Ilénă, la poiană.

Ilénă, Ilénă, 1)

S'aducem o buruiană.
Buruiana macului.
De durerea capului.
Să o dăm bărbatului,
Să se ducă dracului.

* * *

—Cântă, cântă ceteruică,
Meri acasă nevestuică.
Că ți-î bitég bărbatu.
—Las să m6ră la dracu,
C'am o 6ie ș-on berbece,
Cu c6rnile l-oîu petrece
Și cu carnea haî maî multă
Oîu face usp6țu și nuntă.

* * *

Nevasta, care-î frum6să,
Slobodu-î să s6 iubescă
Și cu mine, și cu tine,
Nuna să nu știe nime :

---

1) Se repetă la fie-care vers

Și cu mine și cu altu
Dar să nu știe bărbatu.
Da nevasta, care-î hîdă,
Nu-î slobod nice să rîdă.
Nevasta, care-î cu dracu
Ea cu cârpa-și légă capu
Ca să o crédă bărbatu.

*
* *

Cólea primăverile
Cântă păsărelile
Iesu-mî plugurelile.
Bărbați-s cu plugurile,
Nevestile bat crijmile.
Da când îi cólea sara,
Intră plugurile 'n sat,
Nevestile zac în pat,
Tóte cu capu legat.
Când acasă ș-o ajuns
Bărbatu din graiū grai:
—Nevastă, nevasta mea,
Sînătósă te-am lăsat
Și bitégă te-am aflat.
Nu știū boiī desjuga-oiū,
Orī la popa d'alerga-oiū.
— Măi bărbate, fétu meū,
Lasă boiī la lupiī
Și pe popa la dracu.

Și te du la nănașu
Și chiamă pe nănașa.
Că ea-mi ști bine tréba,
Că pune loîtrea la pod,
Ia puica d'ingă cocoș
Și mi-o ciupără de pene,
Și mi-o trage 'ntr'o frigare,
Și mi-o présără cu sare
Și-mi taie-o strujé de pită,
Cât de lungă, cât de lată,
Să'mbuce bitóga odată.
Măi bărbate, fétu meū,
Du-te tu la făgădăū
Și-mi ad'o cupă de vin
Fie feria deplin:
Adă-mi tu un ceteras
Și-mi trage masa la pat,
Să-mi zică zicălile,
Să-mi trecă durerile.

*
* *

Vină, bade Joī la noi. .
Că s'o dus mutu la oi.
Cum îi mutu modoroū,
El s'o 'nturnat înapoi.
Ia uita-te tu nevastă.
Ia pe dracu la feréstă.
— Las bărbate, fétu meū,
Că la dracu-oīū eși eū. —
Du-te drace, du-te drace,

Colo 'n fundu grădini.
Unde-s mai deși călinii.
Că io la tine-oîu vini.

∴

— Măi nevastă cu chindeu.
Vai hid îi bărbatu tēu!
— Da io vĕd bine că-î hîd,
Nu mă pot băga 'n pămînt.
Frunză verde, carambie,
Nu mă pot băga de vie.

∴

Măi nevastă cu chindeu,
Cum o duci cu voina tēu?
Io o duc destul de greu,
Ști-mă singur Dumnezeu.
El se duce sara 'n sat.
Io-l îmbii cu de mâncat.
Io îi pun cina pe masă.
El mă sudue pin casă.
I-aștern patu, să se culce,
El mă sudue de cruce.

∴

Cu bărbatu, care-î căne,
Nu gāndi că-î trăi bine.
Cu bărbatu beutor,
Nu-î mîncea pită 'n cuptor,

Fără mămăligă 'n olă,
Ș'ahaia-î mânca-o gólă.

*
* *

— Nevastă, frumósă ești,
Cu bărbatu cum trăiești?
— Cu bărbatu ca cu dracu,
Că ș-asară mî-o spart capu.

*
* *

Fostam fată de bogat
Și m'o dat dup'on sărac...
Fómea dracului ce-o trag!
Da de fóme ar fi ce-ar fi,
Dacă nu m'ar chilăvi.
Sării gardu, vědu-l ars
Pin urzícî,
In patru bríncî,
Pin susaî
De-abea scăpaî
Cincî și șasě căpătaî.

*
* *

Mě duscî asară 'n sat,
La nevasta cu bărbat.
El din sat când-o vinit,
Ea-l îmbie cu de cină,
El o întrebă de lumină..
Io-l întreb de sănătate
El îmi dă cu bota 'n spate.

Io-l întreb de sântos,
El cată paru de gros.
Nu știu par o fost orî pumn,
Că din spate mî-o dat fum.

*
* *

Pină eram tinerel
Io mâncam carne de miel,
Da de când m'am însurat,
Nevasta mie mî-o dat,
Laptele nestrăcurat,
Mămăliga necernută,
Na mânâncă cât de multă!

*
* *

Pină eram ne'nsurat
Purtam murgu ne'nvățat
Și băltag înferecat.
Dar de când mă însurai,
Dedui murgu pe mălaiu,
Băltagu pe lapte dulce :
Să țin tónța, f.... 'n cruce.

*
* *

Vai de mine, ce iubii!
Văduvă cu trei copii.
Mă duc sara s'o iubesc,
Copii mă zăhăesc.
Unu zicc: dă-mi mălaiu,

Altu: dă-mî cuțit să-mî taiū;
Unu zice: du-m'afară.
Hălalalt : adă-mă iară.

*
* *

Focu te ardă de lume,
Dacă nu mî-ai putut spune,
La ce masă mi-î mai pune:
La masă de lemn de brad.
Să trăesc tot cu bănat;
La masă de lemn de teiū,
Supărătē-s pînă peiū;
La masă de lemn de rug,
Să trăesc cu dor mai mult.
Florivică di pe rît,
Io frumósă, badea hîd,
Cum om mânca dintr'on blid?
Lasă, lasă, bade, lasă,
C'a eși și lucru 'n câmp.
Ș-om lua postata lată,
Din lacrămî om face baltă;
Și om scóte-o la răzor.
Din lacrămî a fi isvor.
Dómne sparge blidu'n fund,
Să scap de urît curund.
Da blidu-î de cusutor,
Nu se sparge pînă mor.

*
* *

Face-aș voie bună 'n casă,
Da inimă nu mă lasă,

Nică aicea, nică acasă,
Că uritu-mă zace 'n pat,
Și mă mină la potică,
Să-î aduc lécuri de frică.
Lécurile-s căntărite,
Și-așteptă cu bani plătite.
Pe nimica de le-ar da,
Pe urit cin'le-ar strica?!

*
* *

Rele-s maică bólile,
Da maî rău e uritu.
Din bóle maica mă scóte.
Di la urit nu mă póte.

*
* *

Auđitam, maic',-asară,
Că 'n cășlegi îť tărg de țară.
Ce cumperî nu pođi da iară.
Io mă-am cumpărat urit.
Nu pocîu mere 'n tîrg să-l vînd.

*
* *

Maică măiculuța mea,
De ț-o fost dragă lumea.
La urit nu mă îndemna:
De ț-o fost drag a trăi,
La urit nu mă síli.
Uritu mă duce 'n lume,
Dragostea capu mi-l pune.

*
* *

Cine 'ndémnă la urit,
N'aibă țărână pe mormînt,
Nice hodină 'n pămînt.
Cine 'ndémnă la năcaz,
Naibă pînză pe obraz,
Nici țărînă pe sălaș.

*
* *

Arđă-l focu măritat,
Ce cu drag l-am așteptat,
Și curînd m'am săturat.
Ies afară, lemne nu-s,
Intru 'n casă, focu-î stins,
Vin în casă, nu-î fărină.....
O amar și de-a mea cină !

*
* *

Fost-am dómne, când am ' fost,
Fost-am tînăr și frumos,
D'amu-s bătrîn și bărbos.
Fost-am tînăr ca berea
Da m'o bătrînit muîerea,
Fost-am tînăr ca vinarsu,
Da m'o bătrînit năcazu.

*
* *

Uî-te maică uritu,
Cum îmi pörtă inelu,
Inelu și năframa
Gândește că m'a lua.

De-aş şti măică că mi-î da,
Mintenaş m'aş spînzura
De vîrvu sovîrvului
In mijlocu tîrgului,
Să se mire şi tîrgu,
Ce mi-o făcut urîtu:
Să se mire şi țara,
Ce mi-o făcut dragostea.

*
* *

Năcazu, care-l duc eū,
Nu mi-î dat de Dumneză,
Că-î făcut din capu meū,
Io mi-l fac şi io mi-l trag
Nimăruî vină nu-î bag.

*
* *

Urîtu, unde se pune,
Nu măi face traîurî bune,
Urîtu, unde se lasă,
Nu măi face traîū în casă.

*
* *

Urîtu de urîcios,
El mă 'ntrebă unde-am fost.
Urîtu de prefăcut,
El mă face să-l sărut.
Puiū năframa pe obraz,
Sărutu-l cu mult năcaz.

*
* *

Uritu de uricios,
El mă 'ntrébă unde-am fost.
El nu vede cu ochi,
Unde umblă ómenii,
Care n'aú cu ce trăi.
El nu vede cu sãriþii,
Unde umblã nãcãjiþii.
De urit mă duc la tîrg,
Nici sã cumpër, nici sã vînd;
De urit mă duc de-acasã,
Cã io n'am gazdã alésã.

*
* *

— Frunzã verde de sãlcuþã,
Supëratã eþi mãndruþã ?
— Supërat', bade drãguþã,
Cã de cãnd m'am mãritat,
Nici-o cinã n'am cinat,
Nici o cinã cu luminã,
Nici un prãnz cu voie bunã,
C'am un cãne de bãrbat,
'Tótã ziua þede 'n sat.
Vine sara suflã greú,
La mine se uítã rëú.

*
* *

Lasã-më, maicã, sã dorm,
Cã nu mi-í da dup'on domn.
Cã mi-í da dup'on bãtrîn,
Mere ziua strînge fîn,

Sara vine horcotind,
Îo mă daŭ să-î puŭ de cină,
El mă sudŭe de lumină.
Io î pun cina pe masă,
El mă sudue pin casă;
I-aștern patu să se culce,
El mă sudue de cruce.

*
* *

— Oltule, căne turbat,
Ce vii mare, turburat?
Dór te-o nins, dór te-o ploat,
De-aducî lemne și butucî
Și capete de cai murgî?
— Nicî m'o nins, nicî m'o ploat,
La reci isvór'a le mele,
S-o rădicat taberî grele.
— Oltule, Oltușule
Săcaș-ar isvórele !

*
* *

— Ce te leginî codrule.
Și cu vînt și fără vînt
Cu cetina la pămînt?
— Da cum nu m'oîș, legăna,
Că 'nainte mî-o ieșit:
Treî voinicî cu trei topóre,
Pe mine să mă omórá;
Să mă tae'n trei fărtaie,

Să mă'ncarce pe trei cară,
Să mă ducă'n jos la țară,
Să mă facă temnicioră ?
Temnicioră robilor,
Bucurie domnilor.

*
* *

Luați samă ómenī bunī,
Ce v'oiŭ spune nu-s minciunī :
Unde-ți videa blestemați,
Nici să beți, nici să mâncați,
Nici pe drum nu vă luați,
Că vă'nșală din cuvinte
Pe cum nu-ți aduci aminte.
Din ȳosag și din moșie
Am căzut la grea robie,
Din moșie, din ȳosag,
Am căzut la greŭ celșag.
Frunză verde de sēcară,
Grea-ī robia și amară :
Când acolo mă băgară,
Nu știam ziuă-ī orī sară :
Când de-acolo mă scotea.
Pin ocol mă șpațirea,
Nu puteam lumea videa.
C'așa mă grijea de tare
Ca pe-o bunătate mare.

I I

CHIUITURI SAU STRIGATURI

F..... morții, drum bătut.
Mulți voinici ai petrecut ;
Piste v'o două trei zile
Mi-î petrece și pe mine,
Mi-î petrece în țeri străine.

*
* *

Vai de mine sara vine,
Și n'am vorovit cu nime ;
Vai de mine sara trece
Și n'am cu cine-mî petrece.

*
* *

Vai de mine iară-î sară
Și m'a bate maica iară,
Că ș-asară m'o bătut
C'am ședut cu badea mult.

*
* *

Zis-o mama, că m'a da,
După hăl cu cetera :
El a zice, î-oîă juca.

*
* *

U. iu, iu.
Bunu-î puîu ;
Da-î mai bună găina.
C'o făcut-o vecina.

*
* *

Vai de mine cum nu pocîu,
Să mă duc în târg la Moci,
Să mă bag între cojôce,
S'aleg mândrii care-î place
Cu doue, cu trei patace,

*
* *

Rumpe ruja până-î verde,
Pune-o 'n clop, că ți se șede,
Rumpe ruja până-î plină,
Pune-o 'n clop, că îți stă bine.

*
* *

Hop săraca mândra mea,
De mâncat îmi aducea,
Lapte acru 'ntr'o mărgea,
Mâncam și mai rămânea.

*
* *

De s'ar lua numa dragi,
N'ar mai fi frunză pe fagi,
Dar se iaă și hi urîți,
Cu atîta-s fagiî 'nfrunziți:

*
* *

Măi bădiță, chică creță,
Scóte boi din fînațe
Și-î mână la iarbă verde
Și vină sara la fete.

*
* *

Cine dracu o vĕdut,
Pădure cu trei cărări;
Pădurice c'o cărare,
Om tînăr cu supĕrare ?
Hop nănașă drăgălașă,
Fă-mi cămașă de fuilor,
Că mi-î voia să mĕ'nsor !
Da m-oîŭ însura la tómnă,
Ț-oîŭ aduce fin'o dómnnă.

*
* *

Măi băiețe, băiețele,
Lasă-te de făcut réle,
Că-î muri'n grumazî cu ele.
Și lasă-te de furat
Că o să mori spînzurat.

*
* *

U, iu, iu, ș-aș bea rachiŭ
Ș-aș mînca pită de grîŭ,
Ș-aș dormi pîn'aș muri
Și nimica nu mĭ-ar fi

*
* *

Sărac is și n'am nimică,
Făr'o móră într'o răchită,
Și-mă cură fărina'n tindă.
Bate vîntu și mă-o strică
Și iar rămîn la nimică.

* *

De popa și de birău
Nime nu măi zîce rău,
Da de mândra și de mine
Nime nu măi zîce bine.

* *

Halo tri, de tri ori tri,
Mărióră, ochi căprui,
Nu căta la doi la tri.
Cată-mă mie și io ție,
Dóră noi ni-om fi soție.

* *

Slobođi-mă mândră'n casă,
C'afară plouă de varsă.
Slobođi-mă mândră'n șură
C'afară plouă de cură.

* *

Rău mă dóre inima,
Pintru mândra săraca,
Rău mă dóre sufletu,
Pintru badea săracu.

* *

Frunză verde trei zmincele,
Dă-mi o țir de gură lele ;
De ți-î greu dă-mi pin mărgele.

* * *

Frunză verde trei zmincele
Hai la ușă dragă lele,
Ț-aduc cercei și mărgéle.

* * *

Floricică di pe rît.
Nū gândi, că te-am urît,
C'am pus gând să te urésc,
Nici ca tine nu găšesc.

* * *

Asară juraî la cruce.
Că la mândra nu m'oîū duce.
Crucea 'n două rumpe-oîū
La mândruța duce-m-oîū.

* * *

Tună, dómne, talerî !
Ei m'o 'nvěțat a iubi,
Și șurtu cu floricele
M'o 'nvěțat a face réle.

* * *

Hop sêracu șurtu meu.
Cum se uită la birăū,
Birăiți-î pare réū !

* * *

Pină eram cu drăguță,
Imi părea nóptea micuță,
Dar de când drăguță n'am
Pare-mi nóptea cât un an.

*
* *

Năfrămuță cu ciucuri,
Io te joc, tu te scuturi ;
Năfrămuță 'nciucurată,
Nu fi, mândră, supărată.

*
* *

Pintru ochi și pintru gură,
Trag necaz piste măsură.
Ochi și sprincenile
Fac tóte pricinile.

*
* *

Părăuț cu apă rece,
Dare-ar Dumnezeu să sece, ·
Să rămie numai tina,
Să mă iubesce cu vecina.

*
* *

Trandafir, trandafiraș,
Bună-î iarba la nimaș,
Bună-î, bună, cosi-o-aș,
Pe mândruța strînge-o-aș.

*
* *

Vai de mine sînt pîerit,
Că cu mândra-s îngrădit,
Fără pari, fără nuele,
Numai cu cuvinte grele.

*
* *

De-aicea pîn' la mândra
Scurtă mi-o părut calea,
Da di la mândra 'napoi
Mi-o părut un an și doi.

*
* *

Ne-am iubi nu ne putem,
Ne-am lăsa, nu ne'ndurăm.

*
* *

Haïda mândră'n sus la brađi,
Să te'ntreb ce-ai lucrat azi,
Dat-ai gură la doi frați ?
Haïda mândră'n sus la perî,
Să te'ntreb ce-ai lucrat erî,
Dat-ai gură la doi veri ?

*
* *

Frunză verde, rujă, mure,
Dragă mi-î crișma'n pădure,
Beuî vin și mâncaî mure.

*
* *

Bosioc de pe cetate,
Scrie-mi tu mândruță carte.
Imi scrie ochii și gura,
Sprincenile și făptura.

*
* *

Chiuie. chiuie, nu striga.
Să răsunе ulița,
Ulița la mândruța,
Să-mi deschidă portița,
Să mă iubesc cu dînsa.

*
* *

Mândra mea de mândră mare
Nici obiеле'n cizme n'are.
Ea se'ncaltă cu hîrtie,
Ca să-mi fie dragă mic.

*
* *

Din trei drăguți ale mele
Ști dracu la care-oîu merc:
Cea din dél s'o măritat,
Cea din vale m'o lăsat ;
Celei din ulița mare
Cu mine nu i se pare.

*
* *

Cine-ascultă la fereastă,
N'aibă parte de nevastă.

Cine-ascultă la ușiță,
N'aibă parte de drăguță.

*
* *

Vai de mine, că-s beteag
Și n'am pe nime cu drag,
Să-mi pue mâna la cap,
Să mă 'ntrebe de ce zac.

*
* *

Sărută-mă lele'n gură,
Că Ț-oîă dă limbă destulă.
Sărută-mă lele 'n dinți,
De buze să nu mă prindă.

*
* *

Ce mi-î drag, nu mi-î urît,
De-ar fi orî cât de hulit.
Ce mi-î urît nu mi-î drag,
De-ar fi cât de lăudat.

*
* *

Mândră, ochii tîi din cap
Nu-s făcuți a găzdușag,
Că-s făcuți a curvușag.

*
* *

Bine-î stă lelii gătată
Cu haîne nouă din șatră:

De-ar fi făcute de ea
Și mai bine ȋ-ar ședea.

*
* *

Stringe, bade, pe lelea,
N'aștepta să-ȋ zică ea!
Ea ar zice, i rușine,
Dac'o stringi, ȋ pare bine.

*
* *

Dragă mi-ȋ fata săracă,
Tótă vara paște-o vacă;
Da cându-ȋ cólea tótna,
Vaca-ȋ rea și fata-ȋ grea,
Fata fată, vaca ba.

*
* *

Dragă mi-ȋ fata săracă,
Tot cu mâna ei se 'mbracă.
Da fata găzducuȋ
Dă-o 'n mâna draculuȋ:
Șirile di piste cot
Cobórá grúu din pod,
Șirile di piste mână
Is făcute pe slănină.

*
* *

Arđă-te focu de mândrá,
Tot cu ochiȋ la oglindă.

*
* *

Dragă mi-î lelea cu gușă,
Ca tînjala cu cătușă.
Io mă duc vara la fîn.
Ea cu gușa-mî cară vin.
Io mă duc vara la sapă.
Ea cu gușa-mî cară apă.

* * *

Ferește, dómne, ferește
De tînjala cu cătușă
Și de fata cea cu gușă.
De tînjala cu cătuși
Și de fata cea cu guși.
Ferește, dómne ferește.
De juninca hedîeșă
Și de fata leneșă.

* * *

Te cunosc lele pe frunte
C'aî pus rumincele multe.
Nu știu cum dracu le-aî pus.
Că pe nas nu-țo ajuns.

* * *

Zurăesc banii de-argint.
Tóte hidele-s la rînd.
Zurăesc banii de aramă.
Tóte hídele-s la samă.

* * *

Tóte mândrile-s bitege
După ceî cu căpenege.
Numai mândra-î sănătósă,
Că i căpenégu-acasă.

*
* *

Sărută-mě lele 'n dinți,
La buzě să nu te 'ntinđi ;
Că buzile-s subțirele,
Le poți crepa de podele;
Că buzuca cea din sus
Pare că-î un puîu de urs;
Din buzuca cea din jos
Poți face trócă la porcî.

*
* *

Măi bărbate blăstěmate,
Cănepă mî-ai sămėnat,
Bólă 'n óse mî-ai băgat.
Da ăa cósă ș-o cosește,
De bólă mă mîntuește.
O cosește cam pe sus
Să mai rămăe dî-on fus,
Ș-o cosește cam pe jos,
Să mai rămăe de tors.

*
* *

Io la joc, mama la joc,
Mălaîu-î de Joî în foc.

Mama-l bate de cenușă,
Copii-s de cap la ușă.

*
* *

Hop leliță, lelișoră,
Bună ești de dus la móră,
Cu căruța c'o epșoră.

*
* *

Soerule dă-mi fata mie,
C'oîu fi om de omenie:
La móră nu o-oîu mîna,
De n'a mere, n'a mînca;
Desculță nu o-oîu purta,
Că ea singur' a umbla.

*
* *

Haida lele după mine,
Că te-oîu ținea fórte bine :
La móră nu te-oîu mîna,
De nu-î mere, nu-î mînca,
Desculță nu te-oîu purta,
Că tu singură-î umbla.

*
* *

De-ar avea badea la oi
Două cățele ca noi,
N'ar mai da lupi între oi
Numai două-zeci și doi :
De-ar avea badea la iede
Două cățele de fete,
N'ar mai da lupi 'ntre iede
Numai două-zeci-și-șapte.

*
* *

U, iu, iu, fată de făt,
Unde-ți ved capu mă 'mbăt:
Capu mic și ochii mari.
Par' că-s niște ochilari.

*
* *

Invirti-te drob de sare,
Că i-o nu te 'nvirt mai tare:
Invirti-te drob de lut,
Că io nu te 'nvirt mai mult.

*
* *

Păsăruică, mută-ți casa.
C'a vini badea cu cósă:
C'a vini 'ntr'o sară bét
Și-i găsi cuibu stricat.

*
* *

Cântă cucu pe fântână.
Tupiluș, fată bătrână.

Orî și cât ti-î tupila.
Tot bătrână ț'or striga.

* *

Pe cea cóstă cu tăciunî.
Fac fetile rugăciunî.
Sîmbăta, Dumineca.
Dór s'or putea mărita.

! * *

Descunună-mă, părinte !
Căci cu cîm' m'ai cununat ?
Cu proptéua di la gard,
Cu rușinea di la sat:
Cu proptéua gardului.
Cu rușinea satului.

* *

Bate, dómne, popa 'n sat,
Că bătrîn bărbat mi-o dat ;
Și bătrîn și beutor
Și la lucru fără spor.

* *

Dragă badii buhuhu,
Dragă, dragă, dar nu tu,
Te-aș săruta dar nu-amu.
Te-aș săruta, nu pe tine,
Când am vreme, am pe cine.

* *

Mărita-m'ași să nu șed,
Numai câmpu să nu-l ved.
Câmpu să-l vadă bărbatu,
Io s'aștern masa și patu;
Să pun oglinda pe masă.
Să ved bine-mi stă nevastă.

* * *

— Mărită-mă, mamă dragă!
— Tacî la dracu, cioră neagră!
— Mărită-mă, mamă bună!
— Tacî la dracu, tu nebună!
— Mărită-mă, că-mi stă bine!
— Tacî la dracu tu rușine!

* * *

Crișmăriță, cépța neagră,
Numai cépța ta mi-e dragă
Și petéua di su barbă.

* * *

Câte șute, câte mute,
Tóte-s cu barșon pe frunte;
Numa io dacă-s frumósă,
Mi-am lăsat barșonu-acasă.

* * *

Lelea cu șurț de mătasă
Ș'o uítat un ochiú acasă:

Lelea cu șurț de brașon
Ș'o uitat un ochiū în horn.

*
* *

Lelea cu șurț de mătasă,
Ar fi bună preutésă,
Sărăcia nu o lasă.

* * *

Fetile di la Rîpa
Nu știū tórce cânepa,
Făr'o 'ndrugă ca lîna;
Tore fuïoru, ca picioru
Și urzala, ca tînjala.

*
* *

Nevesteï, care se jură,
Dă-ï cu palma peste gură,
Să știe de ce se jură.

*
* *

Badea mândru ca un stég,
Lelea ca un moșoïag.
Badea 'nalt ca un husar,
Lelea pînă'n brăcinar.

*
* *

Asta-ï fată de birăū,
Cu póle de lipideū,

C'on dărab de sac în cap,
Și gândește, că-î humbac.

*
* *

Fetile di la Polăț
Iarna cósă la ciurel.
Primăvara-s cu vițel.

*
* *

Tacî tu lele, nu chiui.
Că gura ta-î cu bureți,
Ușa mea di la coteț.
Gura ta e lepădată,
Ușa mea di la poiată.

*
* *

Zi, țigane de la ușă,
Să mă scutur de cenușă,
Că de când m'am măritat,
Încă nu m'am scuturat.

*
* *

Fă-te, fă-te focule,
Cóce-te mălaiule,
Fîrbete curechîule.
Că de când m'am măritat
Încă nu m'am săturat.

*
* *

Nici odată nu mi-î ciudă,
Ca țipând vacile 'n ciurdă.
Nici atuncea nu mî-ar fi,
Dacă m'aș putea trezi.

* * *

Luăî hîda din găzdacî,
Să-mî aducă boî și vacî.
Iasă hîda să le mulgă,
Vacile o îaû la fugă;
Cînd o vîd cu capu gol
Vacile fug pin ocol,
Vițcîi numai nu mor.

* * *

Lelea cu ochî mîerîuțî,
Tot în gură s'o săruțî,
Da la ea să nu te uîțî,
Că la ea de ti-î uîta,
Șepte bóle te-or mînca;
Șepte bóle ș-o lingóre
Ș-o pereche de frigurî,
Mestecate cu junghiurî.

* * *

Câte fete-s pi la noî,
Nu plătesc un haraboî;
Câte fete se ridică,
Nu plătesc o mămăligă.

* * *

Vădu-o cu lamp'aprinsă,
Sede cu ușa deschisă
Și de bade'astăptă strinsă.

*
* *

Te cunoști lele pe gură,
Că ești mare spălătură:
Te cunoști lele pe pași,
Că ești bună de pripași.

*
* *

Ce te ții lele-așa mare,
Că nu ești ruptă din sóre,
Nici așa de gazdă mare!?
Io o știu pe maică-ta.
Era mare stîrnăriță
La óla cu pisăliță.

*
* *

De urîtu inului,
Luăi drumu vinului,
De urîtu cânepii,
Luăi drumu uliții

*
* *

La casa cu șapte fete,
Iesă mița pin părete,
Tatăl lor móre de sete;
Pi sub vatră câniă latră;

Unde-î locu focului.
E culeşu porcului.

* *

Nu rinji lele dinţii.
Nu şti tórce hîrţi, cárţii.

* *

Mândra mea de mândră mare
Numa o cămaşă are.
Ea o spală Sâmbăta
Şi o ia Dumineca.
Şi o uscă pe cuptoriu.
Să-î fie de sărbători.

* *

Asta-î mândra mândrelor,
Țesătórea pînzelor:
Țes 'on cot
Şi fuge 'n pod,
Țes 'on lat
Şi fuge 'n pat,

* *

Unde veđi ruda 'ncărcată,
Ia-o, că-î harnică fată:
Unde-î ruda num'aşa.
Las-o, că-î fată mişea.

Unde-î ruda numa paru,
Las'o s'o mănçe amaru.

* * *

Arđă-te focu de lele,
Mî-ai schimbat numile mele,
Și mî-ai dat a tale rele.

* * *

Pină ce îubeam copile
Maî era ceva de mine;
Dar de când îubesc neveste.
Crește-mî barba fără veste.

* * *

Pină eram tinerel,
Tata-mî zicea voînicel,
Dar de când m'am bătrînit
Tata-mî zice-afurisit.

* * *

Bate vîntu lemnile,
Ruminite-ș fetile;
Bate vîntu lemn domnesc
Ruminite-s de scilipesc.
Bate vîntu lemn de căne,
Rumenite le stă bine.

* * *

Copilița, bate-o dómne,
Cum se culcă 'n loc adórme ;

Copilașu lînga ea
Fvce cu dînsa ce vrea.

*
* *

Așa zîc ómenii 'n sat,
Că i-i'oiŭ fi talpă la iad.
Da de ce, dómne, să fiŭ,
Că n'am omorît de viŭ
Nici n'am iubit însurat,
Cu holtei nu mi-i păcat.

*
* *

Câte tute, câte mute,
Tóte aŭ drăguți la munte,
Num'a meŭ îi dus la plute.

*
* *

Bea, guriță, și mai cere,
Las-o la foc neaveré ;
De ti-i uita după ea.
Pînă-i lumea nu-i mai bea.

*
* *

Pi la noi pi su pădure
Merg fetile după mure,
Io mă duc să tai nuiele,
Ca să mă 'ntâlnesc cu ele.

*
* *

Pintru tine, măi Irină,
Mî-am lăsat maica stréină ;

Pintru tine, Irină hăi,
Mi-am lăsat părinții mei.

*
* *

Pintru tine măi Irină,
Dă maica cu lemne 'n mine.
Deie pîn' m'a sfărâma,
De tine nu m'oiu lăsa.

*
* *

Spusu-ț-am mândruță ție.
Să-ți faci haîne de Anglie.
Să-mi fii dragă numai mie.
Da tu-ți faci hăimițe verzi
Și ești drăguță la tăți.

*
* *

Haida mândră să fugim.
Că ști iarnă, ce pățim:
Din cenușă nu eșim.
De eșim când-va v'odată.
Cu cenușa nespălată.

*
* *

Puiu curvii n'are nume,
L'o adus curva din lume:
Puiu curvii n'are tată.
L'o făcut curva de fată.

*
* *

De-ar putea ferésta spune,
Cu multe m'ar da la lume,
Da ferésta-í mare mută,
Nu şti cine mă sărută.

*
* *

Asta-í lelea cea de-atunci,
Care dă paie la junci,
Şi la ficióri buzé dulci.
Asta-í lelea cea de-apoi,
Care dă paie la boi
Şi la ficióri buzé moi.

*
* *

Bate, dómne, pe popa.
Că m'í-o spovidit mândra.
Nu ştiú ce canon í-o dat.
Că de-atuncea m'o lăsat.

*
* *

Măi bădiţă vara trece,
Din dóuce una-ţi alege:
Dintr'o sută ía-ţi o mută.
Dintr'o mie o úrgie.

*
* *

U, íu, íu, fărtaíú. criştaíú,
Pintr'on husoş să nu-l dai.

Husoșu-î de cheltuélă,
Gura mea-î de trëbuélă.

*
* *

Hop, mândruță, gura ta
Pintr'on husoș n'o aș da,
Husoșu-î de cheltuélă,
Gura ta-î de trëbuélă;
Husoșu-î de cheltuit,
Gura ta-î de trăbuit.

*
* *

Câte mândre sînt pe lume,
Tóte mă strigă pe nume.
Numai una din Sibîi
Mă strigă cu trei copii.

*
* *

Ci, ci, ci ochiî mândrii
Pagubă, că nu-s aci.
Toam'acea de ar fi,
Nici o pricină n'ar fi.

*
* *

Asta-î lelea, care-o veî,
Care ni-o făcut scoverzi.
De o-am scóte din minte,
Să ne facă și plăcinte.

*
* *

Lelea cu fodorii mari
Bună-î coită la jîndari
Şi la mici şi la mai mari,
Lelea cu fodorii mici
Bună-î coită la voïnici
Şi la mari şi la mai mici.

*
* *

Spusuţ-am mândră de-asară.
Să scoţi şaua din cămară.
Să o bat' on vînt de vară:
Să o bată vînturile,
Ca pe mine gândurile.

*
* *

Pintru două cođi de vaci
Luăi hîda din găzdacî
Ş-o luăi numa' pe o zi
Şi mî-a fi cât oîu trăi,
Ş-o luăi numa pe-o nópte
Şi mî-a fi viaţa tótă.

*
* *

Hop, hop, hop la popa 'n pod,
După ouă de zăvod,
După mere, după pere,
După buză subţirele.
Să-î luăm slanina 'n spate,
Să-î rămăe numai falca.
Să-şî mărite popa fata;

Să-î rămie ș-on picior.
Să-și însóre și-on fecior.

*
* *

U, iu, iu, babă incace,
Bărbat n'ai, copii știî face;
Bărbat n'ai întotdeauna,
Copii faci în totă luna.

*
* *

U, iu, iu, puîu curviî,
Nu ținea calea badîi,
Num' odat' o-ai ținut,
Lumea totă te-o știut,
Ș-înc'o dată de-î ținea,
Totă lumea te-a videa.

*
* *

Vai de mine, mamă, mor,
Alérgă la cătător,
Să-mî vrăjescă cărțile,
Să-mî lungescă zilele,
Să-mî vrăjescă cu cartea,
Să-mî lungescă viața.

*
* *

Zicu-mî fetele, că-s mut,
Pentru că nu le sărut.
Dracu le póte pe tâte,
Cinci și șese mi-s bugăte ;

Dracu le pôte singur,
Cinci și șese mi-s destul.

* * *

Tragăună, mândră, tragăună,
Frunză de gorun galbină,
Că și io am trăgănat,
Frunză de gorun uscat.

* * *

Ce ești, bade, țintru, mândru,
Că la tine nu-mi stă gându.
La cine gându mi-a sta,
Ii mai om ca dumnéta,
Mai din ómenî, mai din viță,
Nu ca tine-o rapatiță.

* * *

Ce haznă, bade, de tine,
Că ești mândru și-ți stă bine?
Nici îs boî și nici îs vacî,
Fără pipă cu cănacî
Și șinóre la nădragî.

* * *

Zis'o badea c'a vini,
C'a vini c'on căpenég
Ș-o vinit c'o țundră 'n cap.

* * *

Minzu nu-î, îap'o furară,
Două rôte nu-s de-asară
Şi dricu de-alaltă-sară.
Două spițe nu-s de loc,
Că le-o pus mândra pe foc.
Asară ş-alaltă-sară
Cu ele să luminară.

*
* *

Bădită, di piste vale,
Nu purta pén'asa mare ;
Ci o pórtă într'o măsură,
Pe cum ți-î stogu la şură:
Şi o pórtă retezată,
Cum ți-s boii la poiată.

*
* *

Auđit-am, auđit
Astă sară la sfințit,
Că ficiorî s'o scumpit
Fetile s'o ieftinit:
Un ficior opt sute bune,
Şepte fete c'o pițule
Un ficior c'o sută 'ntrégă
Şepte fete c'o suştacă.

*
* *

Hop leliță, cum o 'ntorcî,
Pare c'ai umblat la porcî

Hop leliță cum o tai,
Pare c'ai umblat la cai.

*
* *

Dați cu toții,
..... morțiți,
Să scótem fintina 'n dél
Să se spele fetile,
Că-s negre ca iepile:
Să se spele ficiorii,
Că-s negri ca bivoliți.

*
* *

Așa jócă bătrîni,
Când înfloresc călinii.
Călinii s'o călinit,
Bătrîni s'o bătrînit,
Dar la minte-o 'ntinerit

*
* *

Cătu-i moșu de bătrîn,
Tăt ar mânca măr din sîn

*
* *

Așteptă mândră că viũ,
De sară cât de tîrziũ,
Num'atât-oũ zăbovi,
Pînă murg'oũ potcovi,
Cu potcóve de aramă,
Să nu daũ la poduri vamă.

Să gândească că-s cătană.
Cătană pe număruş
La 'mpăratu d'Angliuş,
Țipată di la Nemțuş.

*
* *

Părinte sfinția ta,
Mătură-ți biserica,
Spovidește pe mândra,
Da nu-î da păcate grele,
Că și io-s părtaș la ele

*
* *

Pălincă cu săcărea,
M'am jurat, că nu te-oîu bea,
Pînă când io te-oîu avea.
Am vădut pe alții bân(di
Și m'am dat și io la vin ;
Beuî trei zile deplin ;
Beuî azi și beuî mână,
Beuî patru-zeci de zile,
Beuî murgu di su mine.

*
* *

S'o dus cucu, vedu-l ars,
Ș'o lăsat puî golași.
O venit o turturea,
Ș'o strîns puî lângă ea.

O venit cucu, într'o vreme
Ș'o găsit puii cu pene.

* * *

Credeți-mă puișori,
Că v'am crescut mărișori,
Că de când m'am bătrinit,
Clonțu mi s'o bătucit
Și penele mi-s'o ros,
Vreaă să zbor și io cad jos.

* * *

Ha, ța, ța, vițel mînzat,
Ziua 'n ciurdă, nóptea 'n sat.
Ziua 'n ciurdă cu junciî,
Nóptea 'n sat cu voinicî.
Cu voinicî 'n voinicie,
Cu tálhariî 'n tálhărie.

* * *

U, iu, iu, picior de rac,
Șapte fete pe-on colac.
Da colacu-î de mohor,
Șapte fete pe-on topor,
Da toporu-î de oțel
Șapte fete pe-on vițel:
Da vițelu n'are mamă,
Șapte fete pe o năframă;
Da năframa 'n patru iță
Șapte fete pe-o căpiță.

Da capița n'are virv,
Șapte fete pe-on sovîrv;
Da sovîrvu n'are flóre,
Șapte fete pe-o cicóre.

*
* *

Hop săraca moșîia.
Cum mărităurgia;
Săracile sutile,
Cum mărită mutile.
De mi-i da doi boi frumoși
Ț-oîu lua pe ochi întorși,
De-mi dai scrófă cu purcei
Iaú pe hída cu nigei.
Dacă-mi dai și dóuě íepe,
Iaú pe Bolfa-la-ureche.

*
* *

Auđi, mamă, cáníi bat,
Intră pețitorii 'n sat.
Scóte cóstă din lădoiu,
Dór or vini și la noi.
Le dá maică de mîncare,
Dór m'a lua óre-care.
Ș-om da popii beutură,
Să nu mă mai cate 'n gură,
Că nu-s bătrînă, nici vece (veche),
Făr' de patru-zeci-și-zece.
Pi din sus
Măsele nu-s;

Pi din jos
Dinții î-am scos,

*
* *

Patru-zeci de ani îmi pare,
De când mă chem fată mare,
Și port coda pe spinare,
Cu grijă de măritare.
Că nu-s bătrână, nici vece,
Făr' de patru-zeci și zece.
Pi din sus
Măsele nu-s,
Pi din jos
Dinții î-am scos.

*
* *

Dă dómne ródă'n bujor
La tótă cas'on ficior.
Dă dómne ródă'n bucate
Ș-o fată la șapte sate.
Nici ahaia să nu fie,
Că-î trebe boi și moșie.
Nu-î trebe doi boi ș-o vacă
Că-î trebe moșia 'ntrégă;
Și nu-î trebe-on loc și doué.
Numa câte opt și noué.

*
* *

Ce haznă de tine fată,
Că te gată măta bine,

Meri la joc, nu te ia nime.
Vii acasă supărată,
Te dai cu capu de vatră.
Năframa cu ciucurii
Pi sub cloșca cu puii,
Pieptariul cel mătăsît,
Pistă pörtă asvirlit.
Strigă, strigă, vecina:
Vecină, dragă, nepótă,
Ia-ți pieptariul și ți-l pörtă,
Nu ți-l lăsa 'n tina tótă.

*
* *

Fetile pi la Dumbravă
Samănă cânepa 'n hucî,
Și li-s pólele de buci.
Pinza mândrii de fuor
Ca și bătătura 'n țol.
Pinza mândrii de bumbac
Ca și bătătura 'n sac,
Pinza mândrii cea de călți
Pare că-i piele de mânz.

*
* *

Arđă-te focu sucală,
Că-mi făcuși tu pinza rară.
Da de rară
Ca ș'o scară
Și de désă
Ca ș'o lésă
Di la ițe pin'la spată

Paște-o îapă 'mpedecată,
Din ițě până'n fuștei.
Paște-o ciurdă de viței.
Pe marginea pînzii
Paște cloșca cu puii.

∴

Las să fiu odată bétă
C'amu nu sînt supărată;
Când oiŭ fi io supărată,
Tótă lumea-î înecată.
Când oiŭ fi io nēcăjită,
Tótă lumea-î sudomită

*
* * *

Io-s nevestă cum î-o flóre,
Mi-o stîrnit că-s beutóre.
Io la crîsmă nu-s datóre
Făr c'on zlot și jumătate,
De-ar ști bărbatu m'ar bate.
Bărbatu cămar'o 'nchis,
Io mă omoram de ris:
Pe cămar'o pus lăcată,
Io 's beută și mîncată.

*
* * *

Bărbatu meu-î de paia,
El mi-î slugă, io-s găzdóie;
Bărbatu meŭ e de fîn,
El mi-î slugă, io-s stăpîn.

Săracu bărbatu meū,
Lucr'o zi și dórme tri,
Când se scólă satu-l ști.
Lucr'o zi și dórme patru,
Când se scélă-l ști tot satu.

* * *

Șede mutu la unghet
Aș rîde și nu cutez;
Și se uîță pi sub gene,
Bate-l, dómne cum mă teme.
Să uîță cu genile
Ca buha cu penile;
Și se uîță cu ochi
Ca buha cu peunii

* * *

Du-te obîelosule,
Nu-ți mai trece nopțile,
Pi la tóte porțile
Să-ți deschidă ușile
Nevestile-s cu bărbați
Nu slobod pe blăstemați.

* * *

Când eram de-o zi de dóue,
Furam cloșca di pe ouă
Când eram de-o săptămînă
Furam cașu di la stînă.
Când eram de-on an de doî

Furam cai și furam boi ;
Furam calu Sasului
Din funduțu grajdîului.
Sasu mă căta pe vale,
Io meream pe del călare.
Plânge Sasu și Săsucuța,
Io beu vin cu feriuța.

*
* *

Pină eram păcurar,
Toți îmi striga, că-s tálhar;
De când m'am lăsat de oi,
Toți îmi strigă, că-s curvoii.

*
* *

Dragă mă-o fost lumea mie
Dintr'a mea copilărie;
Nici amu nu mi-i urită,
Da-i cu nęcăjală multă.

*
* *

Fost-am de trăitodată,
M'o stricat o blăstemată.
Fost-am de trăit în lume,
M-o stricat niște nebune.

*
* *

Fost-am dómne, când am fost,
Fost-am tînér și frumos
Ș'amu-s bătrîn și bərbos.

*
* *

Pelin bea, pelin máninc,
Sara pe pelin mă cule,
Diminéța cându mă scol.
Glaja cu pelin în țol:
Ies afară, întru'n tindă,
Gaja cu pelin pe grindă;
Ies afară, întru'n casă,
Glaja cu pelin pe masă:
Bea, bea, bea, inimă arsă.

*
* *

—Codrule, samă să-mi dai
De câți or trece pe plai.
—Da io samă nu ț-oîu da,
Câți trec ziua, ba nóptea.
Nóptea e cu stele multe,
Și mai mari și mai mărunte,
Ca mândruța mea nu-s multe,
De harnică, de frumósă,
De găzdóie bună 'n casă.
De găzdóie-ar fi ce-ar fi,
Minte i-ar mai trébui.
De găzdóie-ar fi frumósă,
Numa buzile i-s grósč.
Buza mândrii hai din sus
Pare că-i un puș de urs,
Buza mândrii hai din jos
Samănă cu mînzul nost.

*
* *

Pintru tine, măi Iónă,
Mí-o pierit iarba 'n pōiană
Și polog de nouă cară.
Pintru tine, mândră hăi,
Mí-o pierit iarba 'ntre văi
Și polog de nouă clăi.
Pintru tine, mândrulucă,
Mí-o pierit iarba 'n preluță
Și pologu di la luncă.

*
* *

Pintru tine, măi Iónă,
M'ó luat Némțu cătană;
Pintru tine, măi Măriucă,
Vine Némțu să mă ducă.

*
* *

Cătuni-u-aș, cătuni,
La compania mândrii:
Cu pușca făr de oțele,
La compania mândrii mele.
De-ar fi pușca de hemei,
Și compania de femei;
De-ar fi pușca de lemn verde,
La compania cea de fete.

*
* *

Nevastă, curvă ce ești.
P'ingă biserică treci,

De ce nu te spovedești?
Da ăo când m'oiŭ spovedi,
Șepte popi mî-orî trĕbui,
Șepte popi din șepte sate;
Nici atuncî n'oiŭ spune tóte,
Făr' la unu unguresco,
Să nu știe ce grăesc.

* * *

Cu doi drăguți cum nu-î bine,
Unu mere, altu vine.
Când îi unu mănios,
Dragostea nu pică jos;
Când îi unu dus de-acasă,
Dragostea nu sĕ mai lasă.

* * *

Io am fost o păsărea,
Mî-am pus cuibu lîngă drum.
Căți drumari pe drum treceaŭ,
Toți în cuib îmi asvirleaŭ.
Da ăo rĕu m'am supĕrat
Și cuibu mi-l-am mutat
Jos pe-o creangă de alun,
Dar și a'ăo fost uscată,
Nu m'a ține pîn' odată.

* * *

Cucule dintre butuci,
Vara vii, vara te duci,

Tu de lucru nu te-apuci.
Nice vara nu cosășți,
Nice iarna nu 'mblătești.
Mult mă mir cu ce trăiești.
Cu putregaiū di pe butuci,
Că sufletuțu țî-l uști:
Și bea apă din bugeag
Și cânti în codrii cu drag.

*
* *

Cucule cu pene verđi,
Mândru cânti vara 'n liveđi
Și-n cazarme la honveđi.
Cucule cu pene rari.
Mândru cânti la păcurari
Și 'n cazarme la jindari.
Cucule cu pene multe,
Mândru cânti vara la munte
Și 'n cazarme la răgute.

*
* *

De cât slugă, ba cătană
Mai bine la oi cu pênă.
De cât cu nevasta próstă
Mai bine la oi pe cóstă.
De cât cu nevasta hídă,
Mai bine la oi pe zmidă.

*
* *

De cât slugă la popa,
Mai bine să bați doba.

De cât slugă la altu
Maî bine la 'mpăratu.

*
* *

Câți feciori de lingurari,
Toți i-o pus Nēmțu căprari,
Numa eū fecior de popă,
Pe mine m'o pus la dobă.

*
* *

Câți feciori de lingurari, ~~ma~~
Toți is flăiteri și căprari,
Numa io fecior de popă
Pe mine m'o pus la dobă,

*
* *

La móră la Sărățel,
S'o 'necat o babă 'n zěr
Ș-o copilă de hăciță
Intr'o ólă cu jîntiță,
O copilă de țigan
Intr'o cójă de bostan.

*
* *

Pe valea Budacului
Mere mama dracului
C'on mănuchiū de leuștén
Să boteze un țigan,
Să-i pue nume frumos:
Dic, dic, dic, cioroīu nost!

*
* *

Vai de mine ce șîrég,
Pagubă, că n'are stég.
D'o avut și l'o perdut,
La Băiță
Pe jîntiță,
La Hodac
Pe lăptrac.

∴

Dă, bade, oile 'n strungă,
Ca ciobaniș să le mulgă.
Piscuele, bade, bine,
Că de nu li-î piscui,
Brînză nu-î mai cumpăni.
Să punem găléta 'n cui,
Să dăm brînză la Săcuî.
Măi Săcuî, cioric de pînză,
Haî la mine, să-ți daū brînză
C'o fătat o mîță 'n frunză.

∴

Cātu-î Orșova de mare
Nici un om ismene n'are.
La Hodac, la Ibăneștî,
Nici la popa nu găseștî.

∴

Cātu-î Polățu de mare,
Nici îi pită, nici îi sare,
Fără muți cu gușă mare.

Haï sură, ș'o custură,
Ardelén cu țundra sură.
Ziua bea și nóptea fură.
Ziua bea să veseléște,
Nóptea fură și plătéște.

∴

Pi su póle cu ciurel
Ș'o pierdut popa-on inel.
Pi su póle cu strímba,
Ș-o pierdut popa pipa.
Săriï rîpa.
Pierduï pipa:
Săriï balta,
Găsiï alta,
Nici mai bună, nici mai rea,
Fără cum o fost a mea.

∴

Di la noi a tria casă,
Bate-și popa preutésa.
Da n'o bate cum se bate,
Ci o bate c'on zbicuț,
Ca să spun'a ei drăguț.
De l-ar spunc,
L-ar rēpune,
De l-ar tăcea.
L-ar aveca.

La móră la Iloa
Bate-și popa slujnica.
Țiganu pe mumă-sa.

∴

Tótă nóptea ni-am gătat.
Tot cu puști și cu piștóle,
Și ducem lăđile góle.
Tótă nóptea ne-am gătat.
Tot cu puști și cu păpuci.
Și ducem țoluri de buci.
Că la ladă-i numa zaru
Și la rudă-i numa paru

∴

Socăcița di la óle
Ș-o făcut jașcău la póle,
O ascuns carnea din óle.
Ș-o rămas ólile góle.

∴

Hop săracă sócră mică,
C'amu rămii cu nimică :
Nici cu ladă, nici cu fată.
Făr' cu inima stricată.

∴

Ieși afară sócră mare,
C'aducem pe norița(re).
Ț-aducem un ajutor.

Să-te bată de cuptor,
Și ca să măi schimbe-odată,
Să te bată și de vatră.

∴

Hop mirésă, draga nóstă,
Supără-te, nice prea,
Că mirile-î frumușel
Și-î trăi bine cu el.

∴

Florivică di pe cóstă,
Frumósă-î mirésa nóstă.
Florivică di pe tău,
Nici la mire nu-î stă rău.

∴

Hop săraca mirésa,
Mult ar mânca, de ȳ-am da
Ș-ar juca, de-o-am lăsa.

*
* *

Dragă mi-ȳ puica 'mpenată,
Ș-aș mânca-o tót-odată.
Dragă mi-ȳ puica cu florȳ,
Aș mânca-o de trei orȳ.

*
* *

— Mulțămim, jupâne gazdă,
De păhare, ce-am bėut,

De scaune, ce-am ședut.

— Mulțămiți, dar nice prea,

Că n'o fost pe voia mea.

— De v'ar da Dumnezeu gâd,

Să ne mai puneți un rînd

III

CÂNTECE BĂTRÎNEȘTI

Pe Ionașu popiș,
Din funduțu Dornii.
Vineri maica l-o făcut,
Sîmbătă l-o botezat,
Duminecă l-o 'nsurat,
Luni în tabăr'o plecat.
El din graițu aș-o grăit,
Maică, măiculăța mea,
Grijéște-mi nevasta bine,
Cu colac în lapte dulce,
Dór di la noi nu s'o duce.
Mumă-sa de-abea-o-apucat,
Să iasă Ion din casă
Și ea de mâncat i-o dat:
Cójă arsă di su masă
Și hîlbe din nouă vase
Și de mân'o-a luat
Și 'n grădină s'o băgat.
Ea din graițu aș-o grăit:
«Noră, norióră mea,

Ț-oîu da flori de sărbători,
C'așa se dau la nurori.»
Și de mână-o-a luat
Și'n temniț'o-a băgat.
Pe temniț'o pus lăcată,
Pe lăcată zid de piétră,
Să nu iasă nici odată.
Trece azi și trece mâne,
Trec și patru-zeci de zile,
la pe Ionaș, că vine.
El din graiū aș'o grăit:
— Unde mi-î, maică, nevasta?
— E dusă la sócră-sa.
El pe cal o'ncălecat,
La soacră-sa-o-alergat:
— Unde mi-î sócră nevasta?
— Aleleî tu hoț de căne,
De când ție ț-o-am dat,
Pragu nu mil-a călcat.
El pe cal o'ncălecat,
La maică-sa s'o'nturnat:
— Unde mi-i maică nevasta?
— E dusă la apă rece,
Dóră doru î-o mai trece.
El pe cal o'ncălecat,
La fîntîn'o alergat,
Nevasta nu ș-o aflat.
La temniț'o alergat,
Cu picioru 'n uș'o dat,
Ușa 'n tri s'o despicat,
Nevasta că ș'o aflat.

El de mán'o-a luat
Și 'n gur' o-a sărutat,
Apoi din graiū o grăit:
Nevastă, nevasta mea,
Ce mórte sócră-ta-î ceî,
O 'necată o 'mpușcată,
Orî de calu meū călcată ?
Ea din graiū aș'o grăit:
Io mórte sócrii nu-î ceîū
Nici 'necată, nici pușcată,
Nici de calu tēū călcată.
Mérgă 'n lume și sē ție,
Mie sócră nu-mî mai fie;
Mérgă 'n lume, să hrănescă,
Mie nu-mî mai poruncescă.

..

Sub póle de codru verde,
Ce pară de foc se vede ?
Da nu-î para focului.
Că-s ochiușii șerpelui.
Șede 'n drum încolăcit
Și mânâncă pe-on voinic.
Jumătate 'lo mâncat,
Jumătate nu-l mai póte :
De curele înțintate,
De cuțite ascuțite,
De paloșe ruginite,
De cămașă 'nchilzășă,
De nouă surorî cusută.

..

Suflă vîntu măgheran,
Ticălosu de Vălén
Diminéța s'o sculat
Pe obraz ca s'o spălat
Și pe cap s'o pîeptănat
Și la uliț'o plecat
Tot cîntând și fluerând.
Câte coîte-l audfău
Tóte focu-l potoleaŭ
Paturile le-așterneaŭ.
Num'o coită de nevastă
Scóte-și capu pe feréstră:
»Haí vălène pînă 'n casă,
Că-î cafeu cald pe masă
Și rojolișu 'n feréstră.
Vălénu 'n cas' o ínat.
Din rojoliș o gustat,
Cafeu și-l-o mánecat,
Și pîn cap l-o săgetat.
— Alei, coită, m'ai mánecat!
Rēmî coită sănătósă,
Ca o pîară vîermănósă.
La maică-sa s'o 'nturnat
Și așa í-o cuvîntat:
Așterne-mî. maică, patu meŭ,
Că mă dóre capu rěŭ;
S'așternî patu dumnitale,
Că mă dóre capu tare.
— Spusu-ț-am, Vălene, bine:
Las, Vălene ulița,
Că coîtile te-or mánca.

Vălene, n'ăi ascultat.
Și coïtele te-o mâncat.
Când îi cólea pi la cină,
Luî Vălean îi țin lumină;
Când îi pe la miez-de-nópte,
Vălenu trăgea de mórte.
Când îi pi la cântători,
Vălenu 'mpenat cu florí.
Incunjurat de ficiorí.
Când de ziuă se zărea,
Clopotile le trăgeaũ
Și coïtile se strîngeaũ.
Dar o coită de nevastă.
Ea din graiũ aș'o graiit:
Io l-oiũ plânge pi la cap.
Că mî-o fost drăguț mai drag.
Iar alta din graiũ grăia:
Io l-oiũ plânge la picíore,
Că mî-o fost drăguț mai mare.

..

Cólea 'n jos la Sighișóra
Să începe-on tîrg de țară
Și merg Grecii cu berbecii
Și țaranii cu cârlanii.
Dară Grecu Niculaie
Ne-avênd ce a-și mîna,
Da ș-a mînat nevasta.
A luat tîrgu de-alungu
Și șétrile după rîndu.
S'o 'ntîlnit c'on Turc bătrîn

Care-î vorovi așa:
Măi Grecule Niculaie,
De vîndut ți-î nevasta?
—De vîndut îî zo asta.
—Cât îî prețu pe dînsa?
—Treî sute și cincî de lei
Și pe atâtea mărunței.
Prins-o banî a numëra
Și nevast' a suspina.
De-ar da Dumnezeuî să deîce:
Sutile să nu s'ajungă,
Nevasta să nu se vîndă.
Sutile nu s'o ajuns
Și nevasta nu s'o dus.
S'o întêlnit c'on Turc mai tânër,
Care iară l'o întrebat:
Da Grecule Niculaie,
De vîndut ți-î nevasta?
—De vîndut îî zo asta.
—Cât îî prețu pe dînsa?
—Cincî sute și cincî de lei
Și pe-atâtea mărunței.
Prins-o banî a socoti
Și nevast'a hohoti.
De-ar da Dumnezeuî să deîce,
Sutile să se ajungă
Și pe mine să mă vîndă.
Sutile că s'o ajuns
Și nevăstuța s'o dus.
Turcu de mină-o-a luat
Și'n făgădău s'o băgat.

O cupă de vin o luat
Și la urm' aș'o grăit:
Noi de mult de când tot bem
Și nu ne mai întrebăm.
Care de unde sintem.
—Io-s lóna Iancului
Din țara Harțagului.
—Și io Ionu Iancului
Din țara Harțagului.
N'ați, cumnate, nevasta
Și trăiește cu dinsa.
Și cu bani de la mine
Trăiește cu dinsa bine

Pe părău cu cetina
Mere Petrea cu Nedea.
Petrea mere fluerând
Nedea mere suspinând.
— Nede, Nede, draga mea.
Cântă-mi tu un cântece,
Fie cât de scurticel,
Numa fie frumușel.
— Când oiu prinde a cânta,
Toți munții s-or răsuna,
Pietrile s'or despica,
Văile s'or tulbura.
Apa'n fintin'a sêca.
Și pe noi ni-or auđi
Peunașii codrilor,
Vătavii tálharilor.

Și pe mine m'or lua
Și pe tine te-or lăsa.
Când o prins Nede'a cânta,
Toți munții s-o răsugat,
Pietrile s-o despicas,
Văile s-o tulburat,
Apa'n fintin-o secat.
Da pe ea o audit-o
Peunașii codrilor,
Vătavii tâlharilor
Și pe Nede'o-aũ luat
Și pe Petrea l-o lăsat.

∴

Cólea'n jos la Rusalim,
Unde 'nghiață apa'n lin,
Nu 'nghiață de geru mare,
Că'nghiață de supărare,
Că vrea craiu să se 'nsóre,
Să iéie pe sorusa(re).
Când o mers în cununie,
Icónile-o prins a plinge
Și luminile-a să stînge;
Și icóna Precistii,
Din fundu bisericii,
Ea nu plînge cum să plînge,
Că plînge lacrămii de sânge.

∴

Sus pe apa malului,
La curțile Șandrului

Are Şandr' o fată mare
De frumósă saměn n'are,
Ş-apoi lumea veste-î scósă
Pînă şi-n țara turcéscă.
Turciî dac'o auđit,
La Şandru ei o vinit.
Fata din pat s'o sculat,
Cofa 'n mână-o apucat,
La Dunăre-o alergat.
Apă 'n cofă ş-o luat
Şi pe obraz s'o spelat.
Inapoi când s'o 'nturnat,
S'o uítat la răsărit
Ş-o vęđut Turciî viind,
Din picióre scăpărând,
Din gură pară ieşind.
Când acasă o ajuns,
La maică-sa s-o rugat:
Ascunde-mé maică bine,
Că Turciî is după mine.
—Du-te 'n lăduța cu zar,
Să nu-ți mai fie de-amar.
Când de ziuă sę crepa,
Ea pin casă mătura,
Ş'apoi prânzu şi-l găta,
Turciî în casă că întra.
—Bun prînzu, móşă bătrînă!
—Haideți cu móşa la prînz!
—Noi n'am venit să prînzim,
Că am venit să pețim.
—Fica-î mórtă 'n grădinuță

Cu capu la schînteuțē
Cu piciorile 'n botcuțē.
De nu-mî credeși cuvîntu,
Io v'oiŭ arăta mormîntu.
Când cuvîntu l'o gătat,
Cu picioru 'n uș-o dat,
Ușa 'n patru s'o crepat.
Plóie mare o vinit
Și mormîntu l-o mîlit;
Plóie mare o picat
Și mormîntu l-o mînat.

Vere, vere, ș-al meŭ frate.
Spune-mî mie cu dreptate.
Cu ce hrană te hrănești.
Că tu tot bine trăești.
Iți spun frate cu dreptate:
Îmî pun sare 'n merindare
Și tărîțē 'n năfrămuță
Ș-o pituță la trăistută.
Sui la vîrvu muntelu
La pólele codrulu.
Présăr sare pe cărare,
Vine murgu cel mai mare.
Vine murgu murgilor
Și fruntea costrușilor.
Dinapoî că-î-am luat
Și la tîrg că-î-am mînat,
Tot la tîrg la Țăligrad.
De-acolo am tîrguit

Numa frîne de mătasă,
Impletite'n trei și șase,
Tot ca mîna mea de grósă.
Io dinapoî ȳ-am luat
Și la tîrg că ȳ-am mînat,
Tot la tîrg la Izbîndeȳi.
C'acolo-s murgii cu preȳ.
Vînduî murgu cel mai mare
C'o sută și cincî parale;
Vînduî murgu cel mai mic
C'o sută și cincî de-argint :
De mîndru și de avut
Nu ȳmbu făr cu căput,
Cu căput și cu nădragi,
La neveste cu fodorî largi.

∴

Mult mă muștră Ungurii,
Că li-am furat ȳo caii,
Io caii nu li-am furat,
Că caii ȳ-am cumpărat
Din tîrg di la popa Vlad.
Nici un ban pe ei n'am dat,
Că ȳ-am luat cu turmuȳa
Și ȳ-am mînat cu ciurduȳa.
Popa din pat s'o sculat
Pin tîrnaȳ că s'o plimbat
Și'n grajd că o ȳntrat
Și murgii nu ȳ-o aflat.
El ȳn casă o ȳntrat
Și din graiȳ aș'o grăit:

Preutésă, preutésă.
Țipă-mi o prescură 'n traistă.
S'o luat popa la drum,
S'o 'ntilnit c'o copiliță
Culegînd la romoniță,
Țipînd-o din grădinuță.
El din graiū aș'o grăit;
Copiliță fētul meū,
Tu pe-aicea n'ai vėdut
Tri voinici dărgălănești
Cu tri cai brașovenești?
Copila din graiū grăi :
Alelei popă nebun,
Ce cați cai pingă drum?
Când ziuă că se făcea,
Tri voinici pe-aici trecea,
Tri voinici dărgălănești
Cu tri cai brașovenești:
Unu negru ca corbu,
Unu roșu ca focu,
Altu sur cu cóma mare,
Sămēna cu-a dumnitale.

∴

Pe delu Felégului
Mere óstea Iancului:
Iancu mere tot cāntānd,
Oastea mere suspinānd.
Da Iancu din graiū grăi :
Haīd, să bem și să merem
Pină la păduri de plop,

Ș-acolo să stăm în loc.
Nici cuvîntu nu-l gătară,
Ungurii pe el picară
Și îndată î-o strigat :
Dă-te Iancule legat !
— Ba îo legat num-oîu da,
Că îo nu-s babă cu concîu
Că îo-s fată cu năframă,
De cincî sute nu bag samă;
Cu năframă de mătăsă,
Cu argint, cu aur trasă,
De cincî sute nici nu-mî pasă

∴

Frunză verde de dudău,
Colo'n dél la făgădău
Bea săracu și bogatu
Bea stăpînu și argatu.
Cel bogat să tot mândrea
Și din gură poruncea:
«Măi crișmar, măi făgădar,
Adă-mî mie vin dî-on ban
Să ospăt pe ȧest sërman!»
Săracu că mi-șî rîdea
Și din gură poruncea:
«Măi crișmar, măi făgădar,
Adă-mî mie vin de-on zlot,
Să-l bea cu bogatu nost.
—Măi sărace fudulilă,
Nu-ți pune punga cu mine,
Că n'ai hăinuța pe tine;

Nici nu ai turme de oi,
Nice car cu patru boi,
Sa te potrivești cu noi.
—Măi bogate bogățele,
Dacă ai averi de-acelea,
Nu-mi scote ochii cu ele,
Că averile halii multe
Sint ca un izvor de munte,
Astăzi curge, podidește,
Mâne scade, se oprește.
De ai turme mari de oi,
Ai și turme de nevoi,
Că pe unde-s turme mari,
Sint și lupi, sint și tâlhari.
—Măi sărace, săracilă,
Aș avea milă de tine,
De n'ai fi tu om pizmaș
Și la inimă vrăjmaș.
—Măi bogate, fetu meu,
Nu fi tu dușmanu meu,
Că nu-ți vreaș nici rău, nici bine,
N'am ce împărți cu tine,
Tu ai turme mari de oi,
Ai și car cu patru boi,
Eș un cal bun de nevoi.
Tu ai bani de aruncat,
Galbinii mulți de sămănat;
Eș am numa un topor,
Care mi-i bun frățior.
Dar ce-adunî tu într'o vară,
Io adun numa într'o sară.

Că toporu mi-î vrăjît
Cu tăişul oţelit
Şi când el se 'ntorce 'n vînt,
Cad bogăţii la pămînt,
Măi crişmar, măi făgădar,
Ad-o vadră de Cotnar,
Şi de plată n'ai habar,
Că săracu când cinsteşte
Varsă sânge şi plăteşte.

∴

Strigă Tóder la feréstă :
Ieşi afară măi nevestă!
Strigă pentru-a dóua óră:
Ieşi afară tu Iónă.
—Io afară n'oiú ieşi
Orî şi cât tu mi-î dori :
Focu 'n cuptor dudăieşte
Fiuţ mic se dogoróşte
Şi-s cu mînurile 'n pine
Şi cu maica língă mine.
Bărbatu îmi dórme 'n pat,
Mort de hét, mort de hetég,
Cu puşca plină la cap;
La picíóre,
Cu piştóle.
De-oíú călca,
El m'a puşca,
De-oíú păşí,
El m'a simţi

Și minten m'a omori.
Strigă pentru-a treia oră:
Hai Iónă pînă'n prag,
De-mi dă gură, că-s betég.
Ea afară ș-o eșit
Cu Tóder că s'o 'ntilnit.
El de mîn'o-a luat
Și la codrii s'o cărat.
La mijlocu codrului
La fîntina Corbului.
Și din graiū aș'o grăit:
Nevastă, dragă nevestă.
Cată-mi tu o țiră 'n cap,
Să videm cât ț-is de drag.
Ea în cap că i-o cătat,
Lacrămi de sânge-o vârsat.
Unde pica lacrima
Pielea țî se beșica,
Cămașa se despica.
Nevasta din graiū grăi:
— Tódere, mândruțu meū,
Io aud cucu cîntând
Și fiuțu meū plîngênd.
— Du-te dar nevest'acasă
Și pe mine-aci mă lasă!
Ea acasă s'o și dus
Și în feréstă s'o pus.
Fiuțu din graiū grăia:
Tată, tătușoru meū,
Cînd o vini maic' acasă,
Arde-om, orî frige-om

Orî capu tăia-i-l-om ?
—Nici om arde-o, nici om frige-o,
Făr' să vie draga noastă.
Ea în casă o intrat,
La fiuț țîță i-o dat.
El sabî'o ap ucat
Și capu i-l-o cîontat.
Trupu légănu izbi,
Capu su légăn sări:
Fiuțu mi sê 'nneca
În sîngele mîne-sa.
Tată-so din graîu grăi:
Taci, tu taci, dragu tatiî.
Că te-a crește tata mare
Și te-a da la 'nvățătoře,
Ca să scriî ș a tatiî nume
Cu aur și cu cărbune.
C'am făcut mare minune.
Iî scrie ș-a mîne-ta,
Cu aur și cu cernelă.
C'o făcut mare greșală.
Iî scrie și-a tale nume
Cu aur și cu argint,
Că tu ești copil vestit,
Că părinții s'o poznit.
Am să-ți fac un legănel,
Legănel de stăjérel,
Din chetórea căsuții
Pînă 'n fundu grădiniî.
Și ț-oîŭ face-o boticuță,
Boticuță de lozuță.
C'ahaia ț-a fi măicuță.

IV

OBICEIURI DE LA NUNTA.

INVITAREA.

Biletele de invitare la nuntă, în uz între omenii cu o cultură oare-care, sînt înlocuite la țărani prin *chemători* și *chemătoare*.

Doi bărbați — se poate să fie și flăcăi, rude sau bunii prieteni de al mirelui, cu câteva zile înainte de nuntă pleacă pe la cunoscuții mirelui și a miresei, pentru a-i invita la nuntă sau la ospăț. Aceștia sînt *chemătorii*.

Același lucru îl fac și două fete, rude sau tovarășe de fetie de a miresei, de unde numele lor de *chemătoare*.

Atât chemătorii, cât și chemătoarele sînt îmbrăcați sărbătorește, avînd fie-care câte un colac — semnul nedespărțit al lor —, atîrnat de mîna dreaptă cu ajutorul unei năframe roșietice sau mohorîte.

Chemătorii nu merg împreună cu chemătoarele, dar aceeași familie e invitată și de chemători și de chemătoare, fiind că cei dintîi sînt trimiseși mirelui, iar celelalte ale miresei.

Intrînd în casă dau bînețe, ¹⁾ adică salută și pe urmă zic chemătorii:

---

¹⁾ bînețe.

A nost tînăr împărat
Diminéța s'o sculat,
Pe obraz că s'o spălat,
Pe obraz cu bun vinars,
Pe mâni cu bun vin ;
Piste óste s'o uitat,
Nî-o ales pe noi pe doi:
Din picíore sumeți,
Din gură 'ndrăsneți,
Pe cum dumnîa-vóstă bine ne vedeți.
Am auđit, că dumnîa-vóstă aveți
Niste copii de omenic,
Care Dumnezěũ să vi-î ție.
Să-î lăsați și dumnîa-vóstă
Mâne un cîas, dóuĉ,
Cât a vrea Dumnezěũ,
La un scaun de hodină,
La un păhar de beutură,
La mai multă voie bună.
Dar voi să vă potcoviți caii cu potcove-
[de arin,
Cu cuie de spinî,
Cu frîu de răchită,
Să ne fie și nouĉ cinste.
De nu nî-or fi păharěle pline,
Nî-or fi cuvintele bune.
Cui ă-a li drag, a juca,
Cui nu, a șeĉea și s'a uita
Și totuș bine ă-a sta.

Chemătóarele zie :

A nóstă 'nălțată 'mpărătésă

Diminéța s'o sculat,
Piste óste s'o uítat ;
Nĩ-o ales pe noĩ pe dóuĉ:
Din picíore sumețĉ,
Din gură 'ndrăsnețĉ
Pe cum dumnĩa-vóstă bine videți.
Am audít, că dumnĩa-vóstă aveți
Niște copii de omenie,
Care Dumnezeũ să vi-ĩ ție.
Să-ĩ lăsați și dumnĩa-vóstă
Máne un cías dóuĉ,
Cât a vrea Dumnezĉũ.
La un scaun de hodină,
La un păhar de bĉetură,
La mai multă voie bună.
De nu nĩ-or fi păharĉle pline,
Nĩ-or fi cuvintele bunc.
Cui ĩ-o fi drag a juca,
Cui nu, a șĉdea și s'a uíta
Șĩ totuș bine ĩ-a sta.

∴

Gazda saũ găzdóia le mulțumește și după ce-ĩ tractézá cu câte un păhar de vinars, plĉcă pentru a ĩnviata tot ĩn chipul acesta alte familiĩ.

Să nu sĉ credă ĩnsă, că toți chemătorĩ și chemătórele ar ști versurile acestea.

Cei ce nu le știũ, saũ știindu-le nu vor să facă poliloghie, zic numai:

ĩnălțatu ĩmpărat X, și ĩnălțata ĩmpăratésă Y,

vă rogă ca pe ziua Z. să osteniți la nunta dumniilor.

La nunțile mai serace e destul și un singur chemător, dar chemătoare de regulă sînt două.

GĂINA.

O parte prea frumósă de la nuntă e *aducerea găinei*.

După cununie merg óspeții la mirésă și după ce s'aú aședat cu toții la masă, vine socăcița (bucătăresa) cu o găină friptă, pentru a o da nănașului. Găina e friptă întregă, fără de a fi îmbucătătită. In gură i se pune un spic de grîu și o țigară împreună cu un aprințor, ca să aibă cu ce o aprinde. La partea din-dărăt e legată cu ață o găóce de ou, ca și când găina s'ar oua atunci.

La gât are o sgardă (colan) de cocoși de porumb (floricel) și fructe de rug, cu frunză de brebenoc pintre ele. Corpul e acoperit cu brebenoc, cu schinteuțe (garofe) și cetină. Capul e sprijinit pe un lemnuț, înconjurat cu bumbac și florí, care lemnuț împreună cu picioarele găinei e implîntat într'un colac saú lipiú.

Socăcița vine cu găina astfel împodobită chiuind:

Frunză verde de saștiú,
Face-ți-mí loc că ío viú
Cu cocoșu fript în briú,
Cu cocoșu ca focu,
Să i-l daú lá nănașu,
Cu găina ca para,
Să í-o daú la nănașu,

A nost tinër împărat
Diminéța s'o sculat,
Diminéța s'o stîrmit
In codrii la hăituit.
Sus la munte sub(t) on brad
Grasă gotcă mî-o vînat.
Am vinit cu ea prin Cluj
Ș-am împenat-o cu ruji ;
Ș-am vinit cu ea prin Téca,
Iată-o cătu-i de gata.
Am adus-o prin Luicri
Și v'om da-o pe tieriū.
Nănașule, dragu meū,
Tu ai plug cu șase boi
Și la câmp turmă de oi
Și pungă cu taleri noi
Și mi-i da și mie doi;
Da mi-i da cu petele
Și i-oiū pune la mărgele,
Să sune pe unde-oiū mere.
De nu țî-o-am fript-o eū,
Să mă fac dómna'n hinteū;
De nu ț-am fript-o pe jar,
Să mă fac vin în păhar.
Păharu să fie larg,
Să mă beie cui i plac.

In locul acesteia socăcița chiuie uneori următórea :

Îa, îa, îa, da nu v'oîū da
Pin' parale-ți numéra,

Nănaşule, dragu meu,
Bagă mâna în curea
Şi-imi fă pe voia mea,
Da o bagă pînă'n cot
Şi-mi scóte-o hîrtie de-on zlot.
Găina paşte pe cóstă
Ş-aşteptă talerî cu tórtă;
Găina paşte pe rît
Ş-aşteptă talerî de-argint.
Nănaşule, dragu meu,
Auđit-am auđit,
Că nunu mare-î puşcaş mare
Şi mi-a puşca găina/re....

Nunu mare luând găina, ia florile, lemnuţul, care sprijine capul, împreună cu capul, picioarele de la genunchi în jos împreună cu colacul său lipiul, pe care-a fost aşedată găina, le pune pe un tîier (fărfurie) împreună cu un păhar intors cu fundu'n sus şi așa le înapoieză socăciŃii împreună cu 10 sau 20 de creţari.

De multe ori nu le restituie nănaşu, ci le dă nănaşii sau altei femeii pentru a le înapoia.

Când sînt bine dispuse femeile de la masă, fac din resturile, ce a pus nănaşu pe fărfurie un soŃu de găină de florî, şi așa o 'napoieză. Acca care-î înapoieză găina chŃiufe :

Să vie socăciţa,
Care ni-o fript găina,
Să-ş capete piţula.

Atunci vine socăciţa, iar femea continuă :

Azi îi Miercuri, mâne-î Joi,

Na-vă capu înapoi.
Azi îi Lună și mâne-i Marți.
Na-vă capu și-l mâncați.
Socăciță, socăciță,
Să te fi sculat de erî.
Să fi pisat la piperî.
Socăciță, dă-te 'n cōce,
Că găina tótă-i flōce:
C'ai dubit-o 'ntre cuptoriū
Și mî-ai dat-o cu cotorî,
Ș-ai dubit-o pe fumariū,
Nî-ai dat-o ca la drumari.

Socăcița 'nchie chiuind :

Hop săracu nunu mare,
C'o fost om de omēnie
Și mî-o dat talerî și mie.
Hop săracu nunu mare,
Că-i fālos, da nu-i bănos.
Că ș-o ras căldārile,
De-o făcut arāmile.

∴

COLĂCĂRIA.

Noroc bun boierî și omēni de omenie.
Ce saltă, ce veselie?
Ce lucru pōte să fie,
De stați întristați
Ca niște cai impedecați,
Dumnia-vōstă, iubiți frați?
Noi de tri lunî tot vinim

Ne uita'm și nu durmim,
Ca aicea nu găsim
Lucruri așa întărite,
De nouă nu ne sînt iubite.
Noi videm pórta legată,
Uie mare rădicată.
Lîngă pórta mare glótă,
In casă plins și răsățare
Ca și la un harț mare.
Pórta legată cu paie,
Glóta 'n cap stă să ne saie ;
Pórta legată cu fuior,
Videm bine, că de noi v'o fost dor;
Pórta legată cu lanț de car
Noi să nu 'mblăm înzădar.
C'a nost tîner crai, craisor,
Plin de pară și de dor,
Diminóța s'o sculat,
In trîmbiț-o trîmbițat.
Mare óste-o adunat:
Patru-zeci de călărași,
De se sparg cai de grași.
Când o fost la loc, la mijloc,
O oprit óstea în loc;
Ne-o ales pe iești doi, tri ficiorași.
Nu ni-o cătat de mari, nici de tari,
Făr'din gură 'ndrăzneți,
Din piclóre sumeți.
Ni-o trimes înainte,
Să colăcărîm fierbinte
Pintr'acest cap de sat

Unde este-on pod stricat.
Să rups'o birnă cu mine
Și cădui spre-a mea rușine,
Și cădu ș-a mea soție
C-o aseminea tărie.
Pînă ne scularăm,
Urma ni s'e astupară.
Dădurăm de-o urmă,
Nu știam dacă-i de fiară,
Orî de sărbătioră,
Orî de zîna cu gura plină de pară.
Nice-i de fiară, nice de sărbătioră,
Fără de zîna cu gura plină de pară.,
Orî zîna ne-o dați,
Orî drumu ni-l arătați,
Că vrea dînsu de a-o duce
Și 'n casă să o apuce,
La cap mare și moțată,
Și pi su(b) barbă bălțată.
Că șed fetile su(b) părete
Cu capitele góle și plecate,
Cu gușile pe spate,
Cu ochii boldiți,
Cum is ómenii mai zmirzi.

V.

SĂRBĂRILE CRĂCIUNULUI.

Orî ce sărbătóre își arc sărbările ei, dar cele mai frumóse sunt ale Crăciunului. Acestea încep prin *umblarea cu turca*.

În vederea acestor petreceri *ficiorii* satului se împart în douë sau trei părți, numite *berii*. Când se fac trei berii, una e a *susenilor*, alta a *mijlocenilor* și a treia a *josenilor*, iar când sînt numai douë, una a *susenilor* și cealaltă a *josenilor*. Une-orî și copii își aű berea lor.

Ficiorii fie-cărei berii își aleg câte o gazdă., unde se adună în fie-care séră din postul Crăciunului ca să lucreze la *turcă*, să învețe colindele și să-și alégă în cele din urmă comitetul.

Fie-care ficior e obligat să mérégă cât mai des la gazdă, pentru a putea împodobi cât mai frumos turca, care are să facă onóre întregii berii.

Să vedem ce e *turca*, obiectul unor lucrări atât de stăruitoře și baza unui șir întreg de petreceri.

Sé ăa un baston în lăgime cam de 1 1/2 m. La un capăt sé face un soű de triumhű cu baza'n sus.

Acest triunghi s' se împodobeşte cu canafî, cu clopoşele şi zurgalăi. La o mică distanţă de la vârful triunghiului e clonţul său ciocul, a cărui parte superi'oră e înţepenită, iar partea inferi'oră s' se p'ote mişca cu ajutorul unei şforî, ce atârna pe lingă baston. Clonţul s' emănă cu un cioc de raţă, de cât e ceva mai mare. De vârful triunghiului e atârnată o velinţă sau o faţă de masă, roşietică sau înv'ergată cu albastru. Pe lingă ac'astă velinţă atîrnă de ambele părţi de la vârful triunghiului un briu roşu. Pe velinţă imediat la vârful triunghiului e atârnată o piele de epure cu urechile 'ndreptate 'n sus, iar la o ast-fel de distanţă, în cât pun'ându-se un om sub velinţă, s' se pară ca o prelungire a coloanei vertebrale, e cusută o c'odă de vulpe sau de epure, care s' se mişcă, de câte ori sare cel ce j'ocă turca. Velinţa e împodobită cu diferiţi bureţi de mestecân sau *văculii*, numiţi *priznei*, cari, parte pătraţi parte rotunzi, sînt prov'eduţi cu diferite desenhuri şi ornaţi cu câte un canaf. Capul, adecă triunghiul e împodobit cu 6—12 urechi de fiecare parte, cari nu-s alt-ceva de cât nişte priznei, unşi cu sm'olă, iar cul'orea albă se vede numai acolo, unde sînt desenhurile. De la baza triunghiului pînă la clonţ e o cruce de văculie, împodobită cu canafî şi deosebite desenhuri. Sub clonţ e o barbă, care samănă cu a caprelor.

Ast-fel e *turca*.

Cel ce o j'ocă s' se acopere cu velinţa, ia o poziţie oblică, cu o mână pe baston, iar cu cea-

laltă ținând șfóra, cu care va face, ca clonțul său ciocul turcii să sune în acord cu zicala ceterașului.

Câteva zile înainte de Crăciun se adună ficiorii numai spre a învăța cum să jöce turea și cum să colinde. Tot în acest timp are loc alegerea *comiteșilor*, sau a *tisturilor* care iaă asupra lor aranjarea sărbărei.

Comitetul se compune din: un *vătav* și un *vătav mai mică*, un *colcer*—un soău de cămărar, care împarte mâncarea și beutura, un *căprar* și un *caprar mai mic*, cari adună colacii și în fine un *bucinător*.

Cam pe la órele patru diminueța, în ziua de Crăciun merg toți ficiorii din tóte berile la popa, apoi la coratán, la birău și la diac, unde jöcă mai mult timp turea și apoi plécă: suseni la capetul din jos a satului, joseni la cel din sus, iar mijloceni la unul sau la celalalt și însoțiți de un ceteraș merg pe rind la fiecare casă.

Ajunși la feréstă încep a colinda :

Sculați, sculați, mari boăcri,
Florile dalbe.

Că nu-ı vremea de durmit,
Florile dalbe ¹⁾

Că-ı vremea de podobit,
Cu podóbe de argint.
Noi atuncea ni-am sculat,
Când cocoși d'o cāntat,

---

¹⁾ Se repetă la fie care vers.

De tri orî din căpriori
Ș'inc' odată din poiată.
Di la jupînu de gazdă,
Să iasă rēu din casă.

Vin pe urmă la ușă, și acolo zice vătavu saū
— în lipsa acestuia — vătavul mai mic:

Bună vremea, bună vremea, jupîne gazdă! Mul-
țămim dragulăi domn, c'am ajuns ziua Nașterii
'mpreună cu jupînul de gazdă.

Atuncî se deschide ușa și saū li se dă *colacul*
saū sînt poftiți în casă. Dacă li se dă colacul
atuncî plēcă la o altă casă, iar dacă sînt lăsați să
intre, intră doî cu doî colindând :

Mána dréptă cruce-aduce
Florile dalbe
Și cea stîngă bosîoce
Florile dalbe ¹⁾
Cruce'o dăm bătrînilor,
Bosîocu fetilor,
Trandafir nevestelor,
Mătăcina babilor,
Cotleju moșnegilor.
Pi su(b) masă grîu rēvarsă.
Să iasă rēu din casă
Di la jupînu de gazdă.

Vătavu zice din noū. Mulțam, mulțam, dra-
guluī domn, c'am ajuns ziua Nașterii împreună
cu jupînul de gazdă.

După aceea se pun la masă, care e încercată

---

¹⁾ Se repetă la fie care vers.

cu diferite mâncări. puse anume pentru turcași,
cară înainte de a lua ceva din cele puse pe masă
colindă:

Nouă ni-o lăsatu
Nouă ni-o lăsatu
Dómne, Ler, nouă ni-o lăsatu,
Cea Sîntă Mărie,
Pe noi să ne dafle.
Dómne, Ler, pe noi să ne dafle:
In casă, după masă,
La jupănu gazdă
Dómne, Ler, la jupínu gazdă:
Cântând, colindând,
Dumnezeu rugând
Și vătavî puind
Dómne, Ler, și vătavî puind.
Haî sôtě vatave,
De te vătăvește,
De ne mulțămește
Dómne, Ler, de ne mulțămește,
De dar, de păhar,
De colac de grîu,
Mîndru și frumos,
Fața lui Hristos
Dómne, Ler, fața lui Hristos.

In locul acesteia colindă uneori:
Sub umbră de lemn de tei
Este o masă de mătasă.
Da la masă cine șede?
Șede Crăciun cel bătrîn.
In al doilea corn de masă

Şede domnul Dumnezeu.
L'al treilea corn de masă
Şede Ioan Sint-Ioan,
Că-i fiuţ lui Dumnezeu.
La al patrulea corn de masă
Şede jupînu de gazdă.

Vătavul său vătavul mai mic se scôlă şi zice:
Toţi împreună cu jupînu de gazdă să se facă cu
voie bună pe o mândră de colindă di la copilaşii
noştri. De-am greşit ceva, să vă greşască rău
peste mulţi ani viitori.

Gazda le mulţumeşte zicînd: Fiţi sînătoşi şi
Dumnia-vostă.

După acca întrebă vătavul său vătavul mai
mic: Da ficiori, fete, ce va dat Dumnezeu voiţi
să-i colindăm şi cum îi chiamă? Gazda spune
numele copiilor şi apoi ficiorii încep a colinda.
Dacă e un copil ş-o copilă îi colindă împreună
în următorea colindă:

Vine-şi marea cât de mare,
Da de mare margini n'are,
Că-i vîntuşu lin de vară.
Marginile bat munţii,
De stropit stropesc norii,
Că-i vîntuşu lin de vară.
Dar agestru ce-şi aduce?
Aduce-şi braţi încetinaţi
Cu moliţi alăturaţi.
Nótă-şi, nótă-şi bou sur,
De mi-şi nótă, córne-şi pórtă.
Da 'ntre córne ce mi-şi pórtă?

Pórt'on légăn de mătasă.
Da'n légăn cine-î culcat?
Da Ion ¹⁾ îi mort de hét,
Mort de hét, mort de betég.
Da la cap cine-î culcat?
Da Măriuca ²⁾, fată dalbă.
Da de lucru ce lucréză?
Ea mi-și séde armeneste
Și mi-și cósă cincește,
Cinceșel frăține-so,
Gulerel tăține-so,
Tată-so din graiú grai:
Cósă-mí tu un gulerel,
Ț-oíú da oí, o Ț-oíú da boí,
Ț-oíú da caré cu comóré.
—Nu-mí da oí și nu-mí da boí,
Nu-mí da caré cu comóré,
Făr'voinicu cel de-asară.
Șéde 'n pórtă rázímat
Cu cușmă de bercă 'n cap,
Cu suman îmbăferat.
Cu cămașă de humbac,
Cu cizme nóuě 'ncălțat ;
Cu o mână
Pórtă-și ține,
Cu brațele,
Tírnațile.

(¹⁾ saú orí ce alt nume de bărbat, dar să fie numele băietului, pe care-l colindă.

(²⁾ saú orí ce alt nume femeesc, numai să fie numele fetei pe care o colindă.

Apoi se ridică vătavul și zice: Măriuca și Ion să se facă cu voce bună pe o mândră de colindă di la copilașii noștri. De am greșit ceva, să-î greșasca rău peste an.

Dacă gazda are numai un copil, ficiorii colindă :

Voî nu-l credeți, mari boieri,
Pe Ionu Voiniculu,
Ce i murgu d'asudat.
D'asudat, că-î d'alergat.
Are-o bercă d'ibovnică
Dicea, dicea 'ntr'altă țară;
Da-î cale de nouă zile;
El mi-o calcă în trei zile,
Intr'una merge, 'ntralta vine,
Intr'alta împarte dragostile,
Dragostile cu brațile,
Libostile cu buzile;
Cu ochi negri pėuni paște,
Cu sprincene hotăraște,
Cu sabia sa te'mparte.
Ne 'nchinam de sănătate,
Că-î mai bună de cât tóte,
Mai virtos di la Hristos
Di la copilașii noștri.

Și aci zice vătavul: Ion să se facă cu voce bună pe o mândră de colindă etc.

Dacă gazda are numai o copilă, ficiorii colindă.

Țipă-și, țipă-și on viletē
De cu zî di la făgete,
De cu sară 'n cea sėcară,
Miez-de-nópte 'n órzē cópte;

De cu zori în griu cu flori,
Cam în glas de cântătorî.
Dar Măriuca fata dalbă,
Diminéța s'o sculat,
La fintin'o alergat,
O-alergat de s'o dodat.
Oala fierbe în vetriță,
Ruja-î arde în cosiță.
Maică-sa o strigă 'n casă,
Să o puie jupînésă,
Jupînesa curților,
Crișmărița buților,
Dreptatea părinților.
Dar Măriuca fata dalbă,
Ea să-mî fie sinătósă,
Sinătósă veselósă.
Vesălése'o Dumnezău
Ca izvoru vinului
Și ca spicu griului.

Urméză obicînuita formulă zisă de vătav după
fie care colindă.

După colindă bălatul său fata, pentru care s'a
colindat, dacă sînt trecuți de 5 sau 6 ani, merg
la masă și dau doi pînă 'n zece crețari colin-
dătorilor. Fetele 'n cele mai multe cazuri pun pe
masă merc, nucî, sau alunce.

Sfîrșîndu-se colindatul, încep a juca turca, iar
ceialaltî óspetă. De multe ori câte un bătrân in-
cepe să jóce pe lingă turcă și se ȳa la 'ntrecere
cu acésta sau mai bine đis cu cel ce o jócă.

Nu se póte descrie frica, de care sînt cuprinși

copii, când vęd acea namilă strimbându-se cătră ei, sau ridicându-se pînă ce dă cu capu 'n tavan. Frica lor e recompensată prin câte un priznel, pe care unul dintre ficióri îl tae dupe velință, pentru a li-l da lor.

Când e să ıasă, unul dintre căseni pune un colac pe masă, pe care-l ıa colceriul. In cele mai multe locuri colceriul, primind colacul nu zice altceva de cât: «De unde gazda golește, Dumnezeu sporește».—In casele cele mai alese colceriul sau un altul, primind colacul recităză intręga istoriöra a colacului, care urmęză mai la vale. Recitarea ei nu se face în fie care casă fiindcă s'ar pierde prea mult timp și ar fi și prea obositor pentru cel ce ș-ar lua asupra sa acéstă sarcină.

Istoriöra colacului e următórea:

Stați, frați ș-ascultați,

Vide-v'aș umflați.

De vin cu pită,

De găină friptă,

De cocoș belit,

Ochiı v'o sărit !

C'acest colac mândru și frumos,

Fața lui Hristos

Nu-ı făcut cu hopuri, nicı cu jocuri,

Că-ı făcut cu multe tırțăite, pırțăite,

De piste cóstile boilor plesnite.

Jupinul de gazdă s'o sculat de-asară,
dea-laltă sară

Adevęrat că de astă-primăvară.

Diminęta s'o sculat

Și frumos că s'o spălat:
Pe mâni cu bun vin.
Pe obraz cu bun vinars,
Să fie lucru mai tréz.
O scos șesă boi bourei,
In córne 'nalbei,
In pěr rotați,
Cum Dumnezău i-o dat :
Boi de la róte,
Córnilé 'nturnate;
Boi din pripon,
Córnilé 'n custor :
Boi din 'nainte,
Córne poleite.
Boi bourei,
Intre córne sínei,
In frunte cu inei,
Părechea patru sute și cincî de lei.
Brazdă négră ș'o brăzdat,
Grîu de var'o sãmănat,
Grîu rătund și'ncornúrat.
Dumnezău l'o 'nvelicit
Cu spicu pînă'n pămînt,
Ș-o dat Dumnezău o bóre
Și s'o copt grîu la sóre.
S'o sculat jupînu de gazdă.
La luna la sěptămîna,
La anu, la jumětate.
Diminéța s'o sculat
Și frumos că s'o spălat:
Pe mâni cu bun vin.

Pe obraz cu bun vinars.
Să fie iueru mai tréz.
S'o dus departe depărticel
La holda galbină gălbinicea.
Pin holdă s'o băgat
Treî spice de grîu curat o rătczat,
In buzdunar le-o băgat,
La jupînesa de gazdă le-o arătat.
Jupînesa de găzdoice
Era cam supărată,
Că se sfădea c'o fată.
Jupînesa de gazdă
Aş'avea nişte mîni albe şi săpunit
Ca nişte tînjăli pîrlite.
Jupînu de gazdă
Mai mare meşter s'o aflat,
La grajdîu-o alergat:
La grajdîu de piatră;
Ş-o ales un murg îndată,
Un cal graur,
Cu şaua de aur,
Cu frîu de cusutor,
Să fie mai îute şi mai umblător.
S'o dus la tîrg la Bănăţel,
Să cumpere nouă rude de fier,
Nouă de oţel,
Să facă săceruici cu săcerele,
Să secere nepoţi cu nepoţele
Şi copile tinerele,
Să ne fie şi nouă drag a lega după ele.
Dar jupînesa de gazdă

Maî mare meşteră s'o aflat:
La grajdîu o alergat,
La grajdîu de piatră
Ş-o ales un murg îndată:
Un cal graur,
Cu şaua de aur,
Cu friu de cusutor,
Să iie maî iute şi maî umblător.
S'o dus la tîrg ş-o tîrguit săcerători,
Ficiori de neguţători
Cu haîne verđi,
Din cotr'o vii ca aliîa nu maî veđi.
S'o 'ntîlnit c'o babă cîrnă şi bătrînă,
Cu secerca 'n mînă.
Unde cu drépta trăgea,
Cu stînga mare polog făcea;
Unde puîu-l punca,
Snopu-l lega,
Bobiţa o ridica.
Şedeaŭ clăile ca oile,
Bobiţele ca căpiţele
Pe cîmpu Jerusalimuluî.
S'o sculat jupînu de gazdă
La luna, la săptămâna.
Diminéţa s'o sculat,
Frumos că s'o spălat:
Pe mînă cu bun vin,
Pe obraz cu bun vinars,
Să fie lucru maî tréz.
La grajdîu o alergat
Ş-o scos doî-spre-zece boî boureî,

În córne înaurei,
Cu córnelé 'ntórse,
Par'că aur varsă.
Pe drum să luă,
Snopu'n cóstă-l întĕpă.
În car îl aruncă,
Cu sulu-l legă,
Pe drum să luă.
S'o dus la stĭlpu de aur,
La aria de-argint,
Unde boierĭ nu măi sĭnt.
Ș-o pus boiĭ la zdrobit.
Când cu piciórele-l călcau.
Scânteĭ verđĭ vĕrsaă,
Cu piciórele-l îmblățiaă,
Cu códa-l felezuăă,
Cu urechile'n sac îl puneăă.
O'ncărcat nóuĕ carĕ mocăneștĭ
Și s'o dus la móră la Ibăneștĭ,
Morariu de meșter mare
Vĕdĕnd atĭtea care cu povóre
Și boiĭ boncăluind,
Pogănicĭu 'n zbicĭ pocnind,
Luă cósa pe spinare
Ș-o tuli la dél pe vale.
Ptru, ptru, ptru și na, na, na,
Móra sta și să usca.
Da gazda de meșter mare,
Luă móra de scoc
Și da fărĭnă'n loc,
Și ciungi saciĭ'n telégă,

Dă, dă, dă pe drum să mERGă.
Ei nimica nu stricară,
Făr un cui într'o tînjală
Ș-ahăla l-o pus de teiș,
Să fie mai cu temei.
Când de casă s'apropiea,
Pogănicîu 'n zbicî pocnea,
Jupînesă de găzdóie-l aușea,
Făcliî în masă-i aprindea
Ș'înainte-î eșea,
Di susuorî îl luă,
După masă îl băgă,
In gură îl sărută,
Și bine-l uspătă.
De-acolo l-o luat
Și'n cămară l-o băgat
La lelița cea frumósă,
Cu ochi de curvă alésă,
Cu sprîncenile'mbinate,
Pare că-i de-albinî mușcată..
Sîtă rară de negară
Pintru-a noștî boierî dî-afară ;
Sîta désă de mătasă
Pintru-a noștî boierî din casă.
O cernut din sîtă'n covată
Și ni-o dat colacu gata.
Jupînul de gazdă
Ni l-o arătat,
Da nu ni l-o dat.
Jupînesă de gșzdoie
Ni l-o arătat

Și ni l-o și dat,
Ca să zicem amin și bogda-prostă.
Trécă aminul prin el
Ca un taurac butaciū
Pintr'o ciurdă de vaci.
Acar ca pintr'on cuptor țigănesc.
Sus pe délu lung
Șesě fete prinsě'n jug.
Num'o babă bătrînă
C'on zbicîț de lână'n mână,
Care unde le-ajungea.
Mintenaș că le pleznea,
De vremea le trecea.
Când o fost la Vădărěu.
O împins pe babă 'n părěu
Unde-o fost locul mai rău. '

Uneori în locul colacului dă gazda 10—20 crețari. Și banul își are istorióra sa și care se aude tot atât de rar, ca și a colacului.

Istorióra e următóra :

Acest ban coțoban
Nu-î făcut pe cum ve pare vouě, nouě,
Că-î făcut di la Baia-Nouă,
De unde tótă mița sě ouă douě ouě,
Să vě facă papă vouě,
Numa mic și gazdił ba
Și la ceialalți tot așa.
Ceı cu clópe,
Să o îndópe,
Ceı cu cușme
Să o îmbuce.

Nu-î făcut nicî de-acolo,
Că-î făcut di la Baia-Spric,
De unde mița serie,
Cu codița groșița,
Cu laba șuștaca,
Cu mustața pătaca,
Cu botu zlotu.
Nu-î făcut nicî de-acolo,
Că-î făcut di la Vădlărău,
Di la cel loc rău,
De unde umblă ficiorul curvii
Cucăruța cu baniî
Piste-on dél mare,
Cât o căcărađă de iepure,
De lung cât un fir de spegmă.
N'o știut împiedeca-ua caiî orî căruța.
Totuș o 'mpedecat caiî.
Când o fost fiți-caî piste fiți-căruța,
Când fiți-căruța piste fiți-caî.
Vedënd Dumnezău truda și necazu,
N'o știut trăzni-ăa 'n căruța orî în cai.
Totuș o trăznit în bute
Ș-o 'mplut cercurile, berecurile,
Dógile pîrlógile,
Fundurile, prundurile
Și baniî ogășile.
Atunci o făcut Măriuca voînica mâna
ciot, bot,
Ș-o băgat-o pînă 'n cot.
O scos un zlot
Ș-o cinstit ficiorașii satului.

În chipul acesta percurg întreg satul, terminându-l abea sara târziu. După ce-au eșit din casă, bucinătorul începe a bucina, să dea de știre că vin, iar ficiorii merg chiuind sau strigând.

În ziua următoare ficiorii din una sau din două beri se pregătesc pentru a merge *lăturenii*, iar ceilalți pentru a primi *lăturenii*.

Se face un soi de învoire cu satele vecine pentru a se ospăta reciproc. Spre scopul acesta orice ficior, care vrea să figureze într'o bere ore-care, e obligat să contribuie cu o sumă anumită de bani, cu câți-va litri de vinars și cu mâncare, pe care o aduc când sînt veniți lăturenii. Ficiorii merși sau viniți pe *ospăț* se numesc *lăturenii*. Lucrurile sînt ast-fel întocmite, încât satul nu rămîne fără petrecere, căci când sînt duși lăturenii josenii, sînt veniți lăturenii la mijloceni sau suseni și vice-versa.

Lăturenii rămân pe ospăț două zile. Ziua fac jocuri, iar séra sînt conduși de către ficiorii din sat la casele cu fete mari, unde jocă și ospăta.

După plecarea lăturenilor veniți la o bere ficiorii din acea bere se pregătesc să mERGă și ei la rîndul lor pe ospăț la foștii lor ospetii, să le întorcă visita.

De obicei cu lăturenii merge și gazda, ca să îngrijescă de ficiorii.

Cu întorcerea ficiorilor din toate berile în sat, încetază sărbările descrise până aci.

La anul noă împart colaciă și baniă adunați la colindat și comitetul face o dare de samă asupra cheltueleur făcute și cu acésta atribuțiunile comitetului încetéză.

VI

OBICEIURI DIN PRESARA ANULUI NOŪ

Presara anului nou e considerată ca cea mai potrivită pentru a afla ce are să se întâmple în noul an, cine are să-și găsească vre-un amant sau amantă, cine are să se căsătorească etc.... De aceea îndată ce însăreză se adună în diferite locuri ficii și fete la așa numitul *vergel* sau *vergelat*. Iaă un mănunchi de peri de porc— în cele mai multe cazuri din cômă,—aleg câte doi și gândindu-se la un ficior și o fată sau la un bărbat și o femeie, îi pun pe vatra focului, de pe care s'a dat în lături jăratul. Dacă perii din cauza căldurii se încolăcesc, se întîlnesc, însemneză că și cele două persoane, pe cari le reprezintă, se vor îmbrățișa, aă să trăească împreună; dacă înse perii în mișcarea lor s'aă depărtat unul de altul, însemneză că cele două persoane nu vor fi nici odată împreună.

Acésta e prima parte a vergelului. Se iaă apoi mai multe fărfurii sub cari se așeză diferite obiecte ca: inele, verigi, mărgelile, pieptini, sare, pâne ciară, cute, pițulă, cărbune, cușmă sau căciulă etc. Fie care dintre acestea reprezintă o calitate sau însușire a unui ficior sau fete; așa inelul, veriga. mărgelile: soț frumos; cutea om rău la inimă, piep-

tinele: colțat saū cu gura mare; ciara: palid, bolnăvicios; cărbunele: negru și căciula: păros.

După ce s'aū aședat tóte obiectele acestea sub diferite fărfuli, puse cu gura 'n jos, vin fetele și feciorii din altă odaie și ridicând fie-care câte o fărfurie, își esplică din ceea ce află sub ea cum o să le fie soțul saū soția.

Tot în presara anului nou se duc fetele bătrâne cu o mătură 'n mână la coteț, ca să afle de la porc câți ani mai aū să aștepte pînă se vor mărita. Spre scopul acesta lovesc cotețul cu mătura și la a cătea lovitură grohotește porcul, la atâta ani au să se mărite.

Lovind cotețul cu mătura zic: «huī în ăest-an!» Dacă porcul nu grohotește daū din nou cu mătura 'n coteț, zicend: «huī de-amu 'ntr'on an!» și tot așa pînă de dece orī și dacă nici atunci nu le dă porcul nici o speranță, cu mult năcaz lovind pentru ultima óră cotețul zic: «huī de-amu'n zece sute de ani!»

Tot atunci ficiorii opresc circulația pe drum legend ulițele cu sfori și făcend grămeđi de lemne 'n mijlocul lor. Iaū porțile, cari sînt mai slab înțepenite, le mută în alte locuri, aducend în locul lor altele de la alte ocóle.

În chipul acesta petrec în nóptea de anul nou.

APENDICE.

Model de pronunțare.

Neputând publica poeziile din colecțiunea acésta întocmai cum se pronunță, din motivul arătat în prefață, dau aci câte-va modele de pronunțare, în cari, ca să fiu mai fidel, m'am vădut silit a întrebuința unele semne speciale, neobiceiuite în scrierea comună, și anume *sh* pentru ș așa cum se pronunță 'n Moldova în cinste, (șinste) cépă (șépă), cine (șine) etc.; *tj*, *nj*, *dj*, *lj* pentru t, n, d, l muțat.

Modelele sînt ast-fel alese, în cât în ele să se oglindeze tóte schimbările fonetice, ce ne întîmpină în acea comună și în cele învecinate. Va fi de prisos să amintesc că unele dintre aceste schimbări fonetice ne întîmpină în tótă partea nord-estică a Ardélului și în o parte a Moldovei—de sine 'nțeleș că nu aceleași peste tot.

She-ı mai frumos doamnje'n lume ?

Cărărușă pin pădure,

Că-ı prundjită cu alune ;

P'ing'alunjı ıș stăjărei,

Pi su tufe băiețai,

Pintră tufe clopoțai.

∴

Ljeljea cu ocî mnjerîori,
Îea mă ciamă'n prunjișori.
Să mă scotă djin shiori.
Nu știu scóte-m'a orî ba,
Orî mai tare m'a băga.

∴

Dragi-mnji-s copcilele,
Cóljea primăverilje,
Când își bgiljesc pînzilje,
Lji să vād pcishórelje.
Unje vād pcishoru gol,
Staū în loc să mă omor ;
Unje vād pólje spălatje,
Staū în loc și-m fac păcatje ;
Unje vād țîțile'n sîn,
Pcishórule nu mă țîn ;
Unje vād cosîțilje
Mnji să rup nojițilje.

∴

Țu, țu, țu, murguțu mnjeū
Dji-aishea pân'la Bîrgăū.
Djin Bîrgăū pînă'n Brașăū.
Djin Brașăū pînă'n Turda,
Djin Turda pîn la mândra.
Murgu-ī sur și pantanog.

Priponjit în bosîoc:
Murgu paştje şi rinshézá.
Míndra dórme şi gisază.
Mándruţa cân să stîrnjeştje.
Cu perina să sfădjjeştje:
Tu perină minshinósă,
Mnji-aî băgat o bólă'n ósă.

∴

Zisaî, badje, zisaî, cínje,
Că n'aî dragă ca pe minje.
Da îo binje m'am purtat
Şi cu hída tje-am aflat,
Ducân-o la făgădău,
Şi-î daî gin în butu mnjeu :
Dínu-î gin cu sheria :
Aî gînjit că î'oiu crepa.
Dă-î badje she aî la casă.
Mnje dje-ahaia nu-m pasă,
Că-s tînără şi frumósă.
Num'on djeget mnji-oiu întjindje
Shinshî şi shasă mnji-oiu cuprindje.
De n'or shî badje ca tjinje,
Shie badje-a mé ruşinje.

∴

Cipăruşă cu ciperiû.
Vină badje 'n tâte sări.
Nu lăsa sara uitată
Şi gura nesărutată.

*
* *

Ociî negri de bgirău
Îei mă cîamă 'n făgădău,
Şi-m dau gin numa să beu.
Bgirăiţa şedje-acasă,
Şi-i uscată ca o ljésă.

*
* *

Cólea 'n jos la Rusalim,
Unje 'ngiaţă apa 'n lin,
Nu 'ngiaţă dje geru mare.

*
* *

Tăt am zîs: mă duc, mă duc,
Măicuţa nu m'o crezut.
Amu măicuţa mă credje,
Io mă duc nu mă mai vedje.
Nu-m pare rău, că mă duc,
Că-m pare rău după plug,
După plug şi după sheră,
După caru cu tjere
După mîndruşilje melje.

..

Maică, la injima mé
Îeste-on gem dje voie ré,
Cât îi lumea nu să íé.
Dje să íé când-va v'odată,
Injima-î tăt supărată.

She tje ljejinjī codralje,
Și cu vînt și fără vînt,
Cu shetjina la pămînt?
Da cum nu m'oîū ljegăna,
Că 'naintje mnjo Ieșit
Tri voînjishī cu tri toporă,
Pe minje să mă omóre;
Să mă taie 'n tri fărtăie,
Să mă 'ncarshe pe tri cară,
Să mă ducă 'n jos la țară,
Să mă facă tjemnjishióră,
Tjemnjishóră robgilor,
Bucurie domnjilor.

∴

De-ar shi drumu ca palma,
Dushe-m'aș pîn la maîca;
Da drumu-ī cu rădăshinī,
Nu posh mére dje străînjī ;
Și drumu-ī cu pietrishéle,
Nu posh mére de cățéle.

∴

Vinje-șī marea cât de mare,
Da dje mare, marginī n'are,
Că-ī vîntușu lin de vară.
Marginjile bat munți,
Dje stropcit, stropcesc noriī,
Că-ī vîntușu lin de vară.
Dar agestru she-șī adushe?
Adushe brazī înshetjinați

Cu molifți alăturați.
Nótă-și, nótă-și bou sur,
De mnji-și nótă, cónje-și pórtă.
Da 'ntre cónje she mnji-și pórtă?
Pórt'on ljégän de mătasă,
Da'n ljégän shinje-î culcat?
Da Ionu mort dje biat,
Mort dje biat. mort dje bitjég.

*
* *

Frunză verdje măgeran,
Măgeran cu patru créstje,
Fostam doftor la njevéstje.
Pe câte lje-am doftorit,
Ríso și mnjí-o multămnjit,
Dar pe cîte lje-am lăsat,
Plins'o și m'o blăstămat.

∴

Măi Iónje, Ionjéle.
Vin la maica dje mă shére!
Dje m'a da, dje nu m'a da
I'oiu mére cu dumnjata,
Ș-om tréshe Tîrnáva mnjică.
Și maica n'a ști njimnjică.
Ș-om tréshe Tîrnáva mare
Ș-acolo nji-om cununare :
Iést' on popă întră brazî,
Cunună pe hi scăpați:
Iésto'n popă întră munți,

Cunună pe hi pcerduți.

*
* *

Haï mindră să nje iubim,
Că noi bin'nje potrigim,
Și la oci și la făptură,
Ca doi porumbași la gură
Și la oci și la sprînshenje
Ca doi peunași la pênje.

*
* *

Așteptă mindră, că viū,
Dje sară cât de tîrziū.
Num'atât'oïū zăbăgi,
Pînă murg-oïū potcogi,
Cu potcove dje aramă,
Să nu daū la podurī vamă,
Să gînjiască, că-s cătană,
Cătană pe numărūș,
La 'mpăratu d'Angliuș,
Țipată dji la Njemtuș.

* *
*

Pe drum merg, pe drum mă duc,
Bătrînjețile m'ajung,
Bătrînjeță cu slăbgeță,
Njevestje cu pólje creță:
Pólje creță ca macu,
Buză moi ca humbacu.

*
* *

Dje-aş trăi cât iarba 'n muntje,
N'aş iubi fată de curtje.
Dje-aş trai cît pciatra'n valje
N'aş iubi o fată mare.
Fata mare să mărită,
Io rămiū cu irma friptă.

PROVINCIALISMELE DIN COLECȚIA DE FAȚĂ

Acar = macar, orî, batâr, fie.

Agestru = mîlul adus de un riû : orî ce pă-răuț, care din cauză de plôie saũ topire de ză-padă crește și aduce nămol și alte lucruri.

Amu = acum.

∴

Banuesc (îmî) = regret, îmi pare rău.

Baraboïu = cartof, picioacă, crumpănă, barabulă.

Barșon, brașon = catifea roșie, purpură.

Bercă = ôie cu lînă fôrte fină; tortul din lînă cestei ôi.

Bértă = diademă.

Bicaș = o pîetricică albă, cremene.

Bilesc = înalbesc; se'ntrebuintéză numai când e vorba de *bilirea* pînzelor.

Birău = primar.

Biriș = servitor; argat, slugă la cărat saũ la arat.

Bobîță = o clac de griu de 13 znopi.

Bold, boldă, boltă = prăvălie.

Borésă = femeie, muere, soție.

Brașon, v. barșon

Bugăt = destul

Bugeag = pământ negru de pădure.

Buiac = pteptar de postav, un soiu de palton scurt de postav subțire și căptușit cu vată.

Butu, fac ceva (*în butu cuiva*) = fac ceva în necazu cuiva, în ciuda cuiva.

••

Cănac = canal.

Căpenég = mantă ostășească.

Cătană = ostaș, soldat, militar.

Cătător = vrăjitor

Cătunesc = înrolez în armată.

Celșag = înșelare, tragere pe sfără.

Celuesc = înșel, trag pe sfără.

Céptă = bonetă.

Ceteră = vióră.

Ceteraș = lăutar.

Chindeu = năframă, maramă, stergură, prosop.

Ciacău = chiveră, chipiū.

Cinaș = drăguț, frumușel, bine făcut.

Cinceșel = un soiu de broderie.

Cinceșește = chipul cinceșelului.

Ciungesc = arunc cu vehemență.

Ciupěr = jumulesc.

Ciurdă = cirédă.

Ciurel = găurele, ce se fac pe marginea pólelor,

Colop, clop = pălărie.

Coită — femeie stricată, curvă.

Colop, v. clop.

Copîrşău — coştiug, sieriū, tron, năsălie.

Costruş — cal roşietic.

Criştaiu — cristal.

Curvuşag — curvărie, curvăşarie.

∗∗

Dăinu, dăina — tra, la, la, la; suplineşte cuvintele numai în doine.

Dărab — bucată,

Doda (a se) — a se spăla, a se pieptăna.

∗∗

Făgădar — cărciumar, birtaş, hotelier.

Făgădău — cărciumă, birt, hotel.

Fărtaiu — sfert, pătrar.

Felezuesc — curăţ cu mătura grîul îmblătit.

Ferie — vadră.

Fêt — paraclisier; *fētu meu!* — fărtate, tovarăşe!

Fiţi — vice (*fiţi-cai* — vice-cai, *fiţi-căruţă*, vice-căruţă).

Fluer — caval

Fodor — creţ, cută.

Furgat adunare (la milite). Din germanul *Vergatterung*: die Vergatterung schlagen: battre l'assemblée.

Găzdac — bogat, avut, cu stare.

Găzduşag — bogăţie, economia casnică, gospodărie.

Glajă — sticlă, butelie, garafă.

Gotcă găină sălbatică.

Grițar crețar (monedă austriacă.)

Groșiță — 3 crețari.

♦♦

Haiduc — polițaiu, sergent.

hăituesc — vînez, iau la gîină, gonesc.

Hăznă (cu accentul pe prima silabă) — folos, profit, câștig.

Hedieș — ascuțit, ridicat; se întrebuintează numai pentru cornele vitelor.

Hi — cei.

Hinteu — trăsură, birjă, căruță.

Hârții-cârții — o rupere de limbă, o schimbare a vorbei *căltii*.

Holbură — volbură.

Honved — soldat național unguresc.

Hopuri — pluralul de la hop!

Hóre — doină, cântec de jele.

Horesc — cânt o hóre.

Horn — coș pentru eșirea fumului.

Hozate — calabalic, bagaj.

Husar — călăraș.

Husoș — sfanț, sorocovăț; o pică de 20 crețari.

♦♦

Incace — zburdalnic, neastîmpărat.

Iosag — avere, bunuri, proprietate moșie.

Irmă — inimă (prin rotacisarea lui *n* și căderea lui *i* neaccentuat).

Împenat == împodobit cu flori.

Învelicit == binecuvîntat.

* *

Jîndar — jandarm.

* *

Libostă == iubire, dragoste, amor.

Lipîdeu == ciarșal, prostire.

* *

Marghiol == viclenie, înșelare; necaz.

Măsură == sorți.

Mere == merge.

Mierîor == albestriu.

Mieru == albastru.

① *Mintenaș*, minten == numai de cât.

* *

Număruș == sorți.

* *

Orî == fire (a-și veni 'n orî == a-și veni 'n fire),
gînd (a-î veni cuiva ceva 'n orî == a-î veni ceva
'n gînd).

* *

Păcurar == cioban.

Pălincă == vinars, holircă, rachiu.

Pantanog == pintenog

Pătacă == o monedă de aramă de 5—7 parale.

Pénă == buchet.

Pițulă == o piesă de 10 crețari.

Potică == farmacie, spițerie.

Prizmă == prispă.

* *

Rapatiță = lepădătură.

Răgută = recrut.

Rătălesc = mă retrag.

Rit = livadă, fînaț, loc de cosit.

Rojoliș = un soi de vinars (rachiu) indulcit.

Sărbătióră = *sălbătióră* = animal sălbatic

Saștiu = garofă, flóre domnăscă, brebenoc.

Sînei = perii suri d'între córnelé vitelor.

Socăciță = bucătărăsă.

Sodomesc = prăpădesc, prădez.

Spegmă = ață din tort de casă.

Strîmba (cu) = zigzacurile de la pólele cămeșilor

Struț = *buchet*; de aci diminutivul *struțișor*.

Șălar = înșelător; de aci diminutivul *șălărel*.

Șînor = șîret (Schnur).

Șîră = chenarul de la mânecelé cămeșii.

Șpațiresc = preambul, plimb.

Șuhan = niel odată.

Șustacă = o monedă de 4 crețari.

.*

Taler = o piesă de argint, ce face parte din salba femeilor; e totdeuna mai mare de cât husoșul.

Tău — lac ¹⁾.

Tier — fărfurie, blid; colaci, ce se pun între rôtă și leucă, pentru a nu se róde leuca.

---

¹⁾ In tesa mea de licență : Elemente ungurești în limba română din greșală l'am înșirat între cuvintele comune tuturor Românilor din Dacia traiană.

Tirnaț = coridor, vestibul, pridvor. De aci diminutivul *tirnățuc*.

Tragăn = horesc, cânt ceva de jele.

Trîștie = fluer.

∴

Țîndru — o contopire a două vorbe : *țanțoș* și *mândru*.

Țip — arunc, asvârl, scot, lepăd.

∴

Uie = ólá.

∴

Vilete — ?

Vinars = rachiű, holircă.

Vorovesc = vorbesc.

∴

Zar = zăvor, bróscă.

Zbici — bicű.

TABLA DE MATERII

Prefață	5
Doine sau hori	11
Chiuituri sau strigături	121
Cântece bătrânești	173
Obiceiuri de la nuntă	193
Sărbările Crăciunului	205
Obiceiuri din presara anului nou	227
Apendice	229

GREȘELI DE TIPAR.

Pagina,	rîndul	în loc de	ar fi trebuit
7	7	incult, el	incult, pe carî el
40	4 (de jos)	ștû	știû
61	10	pleti	plăti
65	3	mica	maïca
75	8	{Și i-a duce-o maï cu dor. Mîna-și dom- niî slugile.	{Și i-a duce-o maï cu dor. Mîna-și doanî slugile.
87	6	loc	loc
94	1	oïûîntinde	oïû întinde
103	8	S'a	Ș'a
145	2	Fvce	Face
145	4	î-y'oïû	î'oïû
152	8	Bădită	Bădiță
153	4	. . .	F . . .
159	11	sudomit	sodomit
160	5	scéla	scólă
177	2 (de jos)	'nchilzășă	'nchilză- șată
183	19	Ascude-mě	Ascunde-mě

B

14

16

20

24